

'vide:hə' □□□ mā ə'nkə □□ ju:nə □□□□ (vəʃə □□ mā:sə □□□ ə'nkə □□□)

a:i ə'nkəme: əc'h'i:-

□. gəʃe:ndrə tʰa:kurə- s'ghə lo:kə se:va: a:jo:gə/ biha:rə lo:kə se:va: a:jo:gəkə pəri:kʃa: le:lə mā:itʰili: (əni:və:rjə a: a:ic'h'ikə) a: a:nə a:ic'h'ikə viʃəʃə a: sa:mə:njə jna:nə (ə'gre:ʃi: mā:ḡ'həmə) he:tu sa:migri: [e:nə.ti:e:- ju:ʃi:si:-ne:tə-ma:itʰili: le:lə se:ho:] [STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)] [FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI ALSO]

rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə viçe:ʃa:"kə

□.□.prəstutə viçe:ʃa:"kəkə s'ḡərb'həme:

□.□.ḡri: rəvi:ndrə na:tʰə tʰa:kurə

□.□.prəḡi:pə puʃpə- gi:təkə əprətimə ḡlpəkə:rə: rəvi:ndrə na:tʰə tʰa:kurə

□.□.əʃitə kuma:rə j'hə- miḡhila: mā:itʰili: a:ḡḡo:lənəkə pə:tʰe:jə: ḡṛəḡḡe:jə rəvi:ndrə ji:

□.□.jəḡəḡi:ḡə cəndrə tʰa:kurə 'ənilə'-səb'həṭa: so:na:rəkə:" nəhi ḡəṭ'həba:kə kəla: ho:ic'hə (ḡəʃələkə səmi:kʃa: : po:tʰi: 'le:k'həni: e:kə r'ḡə əne:kə')

□.□.na:ra:jəṇəʃi:- a:ḡ'hunikə mā:itʰili: gi:təkə səʃəḡə unna:jəkə

□.□.ləkʃməṇə j'hə: sa:ḡərə- miḡhila:kə mukuṭəməṇi rəvi:ndrə

□.□.ḡḡ. ka:ila:ḡə kuma:rə miḡrə- rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə, ḡunəkə rəcəna: a: jəṇəma:nəsə ke:rə uḡḡa:si:nəṭa:

□.□.jəḡəḡi:ḡə cəndrə tʰa:kurə 'ənilə'- b'həri nəḡəri:me: ḡo:rə

□.□.□.a:ḡi:ḡə ənəcinḡa:rə- rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə ji:kə "kəṭ'h'itə ḡəʃələ"

Go to the link below for download of old issues of VIDEHA Maithili e magazine in .pdf format and Maithili Audio/ Video/ Books/ paintings/ photo files. vide:həkə pura:nə ə'nkə a: □ḡijo:/ vi:ḡijo:/ po:tʰi:/ ciṭrəkəla:/ p'hə:ṭo: səb'həkə p'hə:ilə səb'hə ḡa:unəlo:ḡə kəṛəba:kə he:tu ni:ca:"kə li"ḡə pərə jə:u□

VIDEHA ARCHIVE vide:hə pe:ṭa:rə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

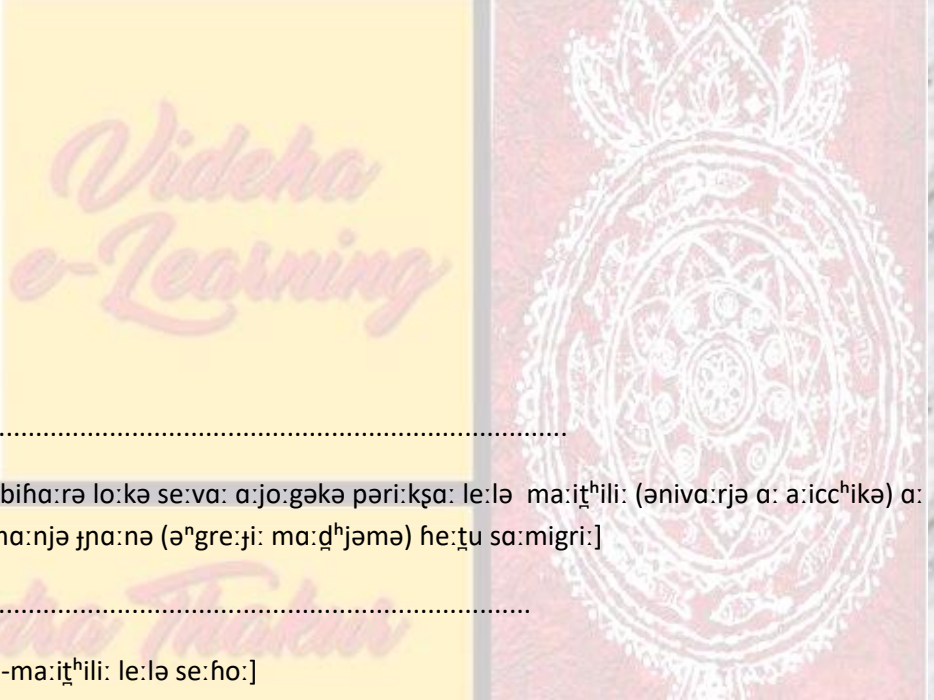
बिदेह बिदेह Videha बिदेह <http://www.videha.co.in> बिदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका Videha: Ist Maithili Fortnightly eJournal बिदेह: अथय
बैथिली पाक्षिक अ पत्रिका बिदेह: बैथिली साहित्य आन्दोलन: यावद्योगिर संस्कृतम् 'बिदेह' ३४८ म अंक १५ जून २०२२ (वर्ष १५ मास १७४ अंक ३४८)

View Videha googlegroups (since July 2008)

view Videha Facebook Official Group (since January 2008)- for announcements

बिदेह सम्मान
बिदेह सम्मान
www.videha.co.in

Videha
e-Learning

□.

gəje:ndrə tʰa:kura

Videha e-Learning

[sʰgʰə lo:kə se:va: a:jo:gə/ biha:rə lo:kə se:va: a:jo:gə kə pəri:kʃa: le:lə ma:itʰili: (əni va:rjə a: a:icʰikə) a:
a:nə a:icʰikə viʃəjə a: sa:ma:njə jna:nə (əʰgre:ji: ma:dʰjəmə) he:tʌ sa:migri:]

[e:nə.ti:.e:- ju:.ji:.si:-ne:tə-ma:itʰili: le:lə se:fo:]

[STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)]

[FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI ALSO]

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृतम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

[e:nə.ti:.e:- ju:.ji:.si:-ne:tə-ma:it̪hili: le:lə/ FOR NTA-UGC-NET-MAITHILI]

NTA_UGC_NET_MAITHILI_01

NTA_UGC_NET_MAITHILI_02

NTA_UGC_NET_MAITHILI_03 (cri: cəmbʰu kuma:rə siʰhə d̪va:ra: sʰkəliṭə)

ju:. pi:. e:sə. si:. (me:nsə) □ p̪cənələ: ma:it̪hili: sa:hit̪jə viṣəjəkə t̪e:stə si:ri:jə

ju:.pi:.e:sə.si:. kə priliminəri: pəri:k̪s̪a: səmpənnə bʰə □ ge:lə əch̪i □ je: pəri:k̪s̪a:rt̪hi: e:hi pəri:k̪s̪a:me:
utt̪i:rnə kərt̪a:hə a: jʰ me:nsəme: hunəkəre □ p̪cənələ viṣəjə ma:it̪hili: sa:hit̪jə he:t̪ənhi t̪ʰ o: e:hi t̪e:stə-
si:ri:jəme: səmmilit̪ə bʰə □ səka:it̪ə ch̪əṭ̪hi □ t̪e:stə si:ri:jəkə pra:rəmbʰə prilimsəkə rijəltəkə t̪ətk̪a:lə b̪a:ḍə
ho:jəṭ̪ə □ t̪e:stə-si:ri:jəkə ut̪t̪ərə vid̪ja:rt̪hi: ska:inə kə □ editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭ̪h̪a:
səka:it̪ə ch̪əṭ̪hi, jʰ me:ləsʰ pəṭ̪h̪e:b̪a:me: əso:kəjə ho:inhi t̪ʰ o: h̪əmərə h̪va:t̪s̪ə:pə n̪əmbərə 9560960721
pərə se:ho: pra:cn̪o:tt̪ərə pəṭ̪h̪a: səka:it̪ə ch̪əṭ̪hi □ sʰgəme: o: əpənə prilimsəkə e:d̪əmit̪ə ka:rd̪əkə ska:inə
k̪ə:lə kə □ pi: se:ho: ve:ri:ph̪ike:cənə le:lə pəṭ̪h̪a:b̪əṭ̪hi □ pəri:k̪s̪a:me: səbʰə pra:cn̪əkə ut̪t̪ərə n̪əhi d̪e:məjə
pəra:it̪ə ch̪a:ikə mud̪a: jʰ t̪e:stə si:ri:jəme: vid̪ja:rt̪hi: səbʰə pra:cn̪əkə ut̪t̪ərə d̪e:t̪a:hə t̪ʰ hunəkə: le:lə
cre:jəskərə rəh̪əṭ̪ənhi □ vid̪e:h̪əkə səbʰə ski:mə je:ka:ʰ i:ho: pu:rn̪əṭ̪h̪ ni □ c̪ulkə əch̪i □- gəje:ndrə ṭ̪h̪a:kura
sʰgh̪ə lo:kə se:va: a:jo:gə d̪va:ra: a:jo:jiṭ̪ə sivilə s̪ərvise:jə (muk̪h̪jə) pəri:k̪s̪a:, ma:it̪hili: (a:ic̪ch̪ikə) le:lə
t̪e:stə si:ri:jə/ pra:cn̪ə-pəṭ̪rə- □ a: □

TEST SERIES-1

TEST SERIES-2

MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL)

UPSC MAITHILI OPTIONAL SYLLABUS

BPSC MAITHILI OPTIONAL SYLLABUS

ma:it̪hili: pra:cn̪əpəṭ̪rə- ju:.pi:.e:sə.si:. (a:ic̪ch̪ikə)

ma:it̪hili: pra:cn̪əpəṭ̪rə- ju:.pi:.e:sə.si:. (əniva:rjə)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ma:it̪hili: pr̪əɳəpətr̪ə- bi:pi:e:sə:si:.(a:icc'hikə)

ma:it̪hili:kə v̪ərt̪əni:

ma:it̪hili:kə v̪ərt̪əni:- vid̪ə:hə ma:it̪hili: ma:nəkə b̪h̪a:ʂa: a: ma:it̪hili: b̪h̪a:ʂa: səmpa:ɖənə pa:t̪h̪jəkr̪əmə
b̪h̪a:ʂa:pa:kə

ma:it̪hili:kə v̪ərt̪əni:me: p̪ərja:pt̪ə vivid̪h̪əta: əch̪i□ mud̪a: pr̪əɳəpətr̪ə d̪e:k̪h̪əla: ut̪t̪ərə e:k̪ərə v̪ərt̪əni:
ignu: BMAF001 s̪^n pre:rit̪ə buʃ̪h̪a:it̪ə əch̪i, se: e:k̪ərə e:k̪ərə: e:k̪ə uk̪h̪əra:ɦa:me: un̪əta:-pun̪əta: d̪ija:u,
t̪ə̃t̪əbe: d̪h̪əri p̪ərja:pt̪ə əch̪i□ ju:pi:e:sə:si: kə ma:it̪hili: (k̪əmp̪ələs̪əri:) pe:p̪ərə le:l̪ə se:ɦo: i: p̪ərja:pt̪ə
əch̪i, se: ʃe: vid̪ja:rt̪h̪i: ma:it̪hili: (k̪əmp̪ələs̪əri:) pe:p̪ərə le:ne: ch̪ə̃t̪h̪i se: e:k̪ərə e:k̪əta: a:r̪ə p̪h̪a:st̪ə-ri:d̪iⁿg̪ə
d̪o:s̪ərə-uk̪h̪əra:ɦa:me: k̪ərt̪h̪i|

IGNOU ignu: BMAF-001

MAITHILI (OPTIONAL)

TOPIC 1 [Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili
language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) b̪h̪a:ro:pi:jə b̪h̪a:ʂa: p̪əriva:r̪ə m̪əɖh̪jə ma:it̪hili:kə st̪h̪a:n̪ə/
ma:it̪hili: b̪h̪a:ʂa:kə uɖb̪h̪əv̪ə o: vika:s̪ə (s̪^n sk̪j̪t̪ə, pra:k̪j̪t̪ə, əv̪əh̪ətt̪ə, ma:it̪hili:)]

TOPIC 2 (Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

TOPIC 3 (ʃjo:t̪iri:ɖv̪ərə, vid̪ja:p̪əti a: go:vind̪əda:s̪ə sile:b̪əs̪əme: ch̪ə̃t̪h̪i a: r̪əs̪əməjə k̪əvi c̪ə̃t̪ur̪ə
c̪ə̃t̪ur̪əb̪h̪uʃ̪ə vid̪ja:p̪əti ka:li:n̪ə k̪əvi ch̪ə̃t̪h̪i□ e:t̪əjə səmi:k̪ʂa: ɖ̪h̪k̪h̪əla:kə pra:r̪əmb̪h̪ə k̪ərb̪a:s̪^n pu:r̪v̪ə
ca:ru: go:t̪e:k̪ə c̪əb̪da:v̪əli: n̪əv̪ə c̪əb̪dək̪ə p̪ərja:jə s̪^n g̪ə d̪e:l̪ə ʃa: r̪əh̪ələ əch̪i□ n̪əv̪ə a: pu:r̪a:n̪ə
c̪əb̪da:v̪əli:kə ʃna:n̪əs̪^n ʃjo:t̪iri:ɖv̪ərə, vid̪ja:p̪əti a: go:vind̪əda:s̪ə k̪ə pr̪əɳo:tt̪ərəme: d̪h̪a:r̪ə a:o:t̪ə, s̪^n g̪əhi
c̪əb̪dəko:ʂə b̪ə̃t̪h̪əla:s̪^n k̪h̪a:ⁿti: ma:it̪hili:me: pr̪əɳo:tt̪ərə lik̪h̪əba:me: d̪h̪a:k̪h̪ə a:st̪e:-a:st̪e: k̪h̪ə̃t̪əmə
ɦo:j̪ə̃t̪ə, le:k̪h̪əni:me: pr̪əva:ɦə a:j̪ə̃t̪ə a: succa: b̪h̪a:v̪ək̪ə əb̪h̪iv̪jəkt̪i b̪h̪əjə s̪ək̪ə̃t̪ə□)

TOPIC 4 (b̪əd̪ri:na:t̪h̪ə ʃh̪a: c̪əb̪da:v̪əli: a: mit̪h̪ila:kə k̪ʂi-m̪ə̃ts̪jə c̪əb̪da:v̪əli:)

TOPIC 5 (va:ilju: e:ɖi:ɖən̪ə- pr̪ə̃t̪h̪əmə p̪ətr̪ə- lo:rik̪ə ga:t̪h̪a:me: səma:ʃə o: s̪^n sk̪j̪t̪i)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

TOPIC 6 (va:ilju: e:di:ɕənə- dvi:ti:jə pətrə- vidja:pəti)

TOPIC 7 (va:ilju: e:di:ɕənə- dvi:ti:jə pətrə- pədjə səmi:kʂa:- ba:nəgi:)

TOPIC 8 (va:ilju: e:di:ɕənə- prəṭhəmə pətrə- lo:kə gə:tʰa: nɪtjə na:təkə sʰgi:tə)

TOPIC 9 (va:ilju: e:di:ɕənə- dvi:ti:jə pətrə- ja:tʰri:)

TOPIC 10 (va:ilju: e:di:ɕənə- dvi:ti:jə pətrə- ma:itʰili: ra:ma:jəṇə)

TOPIC 11 (va:ilju: e:di:ɕənə- dvi:ti:jə pətrə- ma:itʰili: upənja:sə)

TOPIC 12 (va:ilju: e:di:ɕənə- prəṭhəmə pətrə- ɕəbdə vica:rə)

TOPIC 13 (tʰirəhuta: lipikə uɖbʰəvə o: vika:sə)

TOPIC 14 (a:ɖʰunikə na:təkəme: citritə nirdʰənəta:kə səməsja:- ɕəmbʰu kuma:rə siʰhə)□

TOPIC 15 (sva:tʰrjo:tʰərə ma:itʰili: kəṭʰa:me: sa:ma:jikə səməsəta:- əruṇə kuma:rə siʰhə)

TOPIC 16 (ju:. pi:.e:sə.si:. ma:itʰili: prəṭhəmə pətrəkə pəri:kʂa:rtʰi: he:tu upəjo:gi: sʰkələnə, ma:itʰili:kə prəmukʰə upəbʰa:ʂa:kə kʂe:tʰrə a: o:kəṛə prəmukʰə viɕe:ʂəta:, ma:itʰili: sa:hitjəkə a:ɖika:lə, ma:itʰili: sa:hitjəkə ka:lə-nirdʰa:rəṇə- ɕəmbʰu kuma:rə siʰhə)

TOPIC 17 (ma:itʰili: a: ɖo:səṛə pubərija: bʰa:ʂa:kə bi:ɕəme: səmbəndʰə (ba:"gla:, əsəmija: a: o:rija:) [ju:.pi:.e:sə.si:. sile:bəsə, pətrə-□, bʰa:gə-"e:", krəmə-□])

TOPIC 18 [ma:itʰili: a: hɪndi:/ ba:"gla:/ bʰo:jəpuri:/ məgəhi:/ sʰtʰa:li:- biha:rə lo:kə se:va: a:jo:gə (bi:.pi:.e:sə.si:.) ke:rə sivilə se:va: pəri:kʂa:kə ma:itʰili: (a:icʰikə) viʂəjə le:lə]

GENERAL STUDIES (PRELIMINARY & MAINS)

GS (Pre)

TOPIC 1

GS (Mains)

NCERT-ENVIRONMENT CLASS XI-XII

NCERT PDF I-XII

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

SANSAD TV

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsonair.com/>

OTHER OPTIONALS

IGNOU eGYANKOSH

-gəje:ndrə tʰa:kurə

rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə viçə:ʂa:nkə

□.□.prəstutə viçə:ʂa:nkəkə s"ḡarbhəme:

□.□.ḡri: rəvi:ndrə na:tʰə tʰa:kurə

□.□.prəḡi:pə puṣpə- gi:təkə əprətimə ḡlpəkə:rə: rəvi:ndrə na:tʰə tʰa:kurə

□.□.əjɪtə kuma:rə jʰa:- miṭhila: ma:iṭhili: a:ndə:lənəkə pa:tʰe:jə: ḡrəḡḡhe:jə rəvi:ndrə ji:

□.□.jəḡḡḡi:ḡ cəndrə tʰa:kurə 'ənilə'-səbhəṭa: so:na:rəkə:n nəhi ḡəṭhəba:kə kəla: ho:icʰə (ḡəjələkə səmi:kṣa: : po:tʰi: 'le:kʰəni: e:kə r"ḡə əne:kə')

□.□.na:ra:jəṇəji:- a:ḡhunikə ma:iṭhili: gi:təkə səjəḡə unna:jəkə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

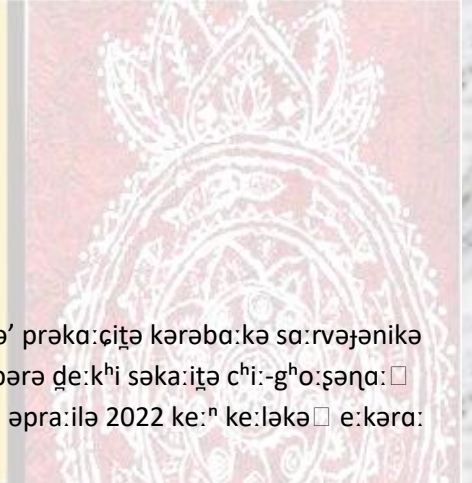
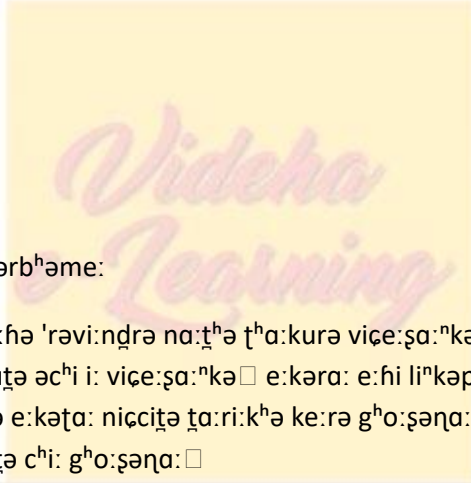

□.□.lākṣmaṇa j̥a: sa:garə- miṭhila:kə mukuṭaməṇi ravi:ndrə

□.□.də□. ka:ila:ṣə kuma:rə miṣrə- ravi:ndrəna:t̥hə t̥h̄a:kura, hunəkə rəcəna: a: j̥anəma:nəsə ke:rə
uḍa:si:nəṭa:

□.□.j̥agəḍi:ṣə candra t̥h̄a:kura 'ənilə'- b̥həri nāgari:me: ɕo:rə

□.□□.a:ɕi:ṣə ənəcinha:rə- ravi:ndrəna:t̥hə t̥h̄a:kura ji:kə "kəṭh̄iṭə gəjələ"

prəṣṭuṭa viṣe:ṣa:"kəkə s̥ḍarb̥həme:

nəvəmbərə 2021 ke:" viḍe:hə 'ravi:ndrə na:t̥hə t̥h̄a:kura viṣe:ṣa:"kə' prəka:ɕiṭə kərəba:kə sa:rvəjanikə
gh̄o:ṣəṇa: ke:ləkə a: prəṣṭuṭa əḥi i: viṣe:ṣa:"kə□ e:kəra: e:hi li"kapərə ḍe:k̥hi səkə:ṭə ḥi:-gh̄o:ṣəṇa:□
kiḥu a:le:k̥hə e:la:kə ba:ḍə e:kəṭa: niḥciṭə ṭa:ri:k̥hə ke:rə gh̄o:ṣəṇa: əpra:ilə 2022 ke:" ke:ləkə□ e:kəra:
e:hi li"kapərə ḍe:k̥hi səkə:ṭə ḥi: gh̄o:ṣəṇa:□

ravi:ndrə na:t̥hə t̥h̄a:kurəji:kə rəcəna: s̥nge: səb̥h̄əs̥n̄ bəḍə□ka: viḍ̣ḅəna: i: rəh̄əla:i je: o: əṭiva:ḍəkə
ɕika:rə b̥h̄e:la:i□ se: əṭiva:ḍə ca:he: hunəkə: m̄əhima: m̄ndiṭə kə□ "əḅhinəvə viḍja:pəṭi" kəh̄əba:kə
prəja:səme: ḍe:k̥hi səkə:i ḥi: ṭ̣n̄ ḍo:sərə ḍisə hunəkərə rəcəna:ke:" m̄ci:jə kəhi ḳh̄a:riḥ kərəba:me: se:ho:
əṭiva:ḍe: ḥ̄a:i□ h̄əməṛə əpənə m̄əṭə əḥi je: j̣əḳh̄ənə ko:no: rəcəna:ka:rəkə:" igno:rə kərəba:kə ho:
ṭ̣əḳh̄ənə o:hi rəcəna:ka:rəkə s̄əməka:li:nə ḍva:ra: ko:no: ne: ko:no: ni:kə ṭ̣əgəma:, viṣe:ṣəṇə ḍə□ ḍe:lə
ja:ṭə ḥ̄a:i□ a: h̄əmə ravi:ndrəji:ke:" "əḅhinəvə viḍja:pəṭi" kəh̄əba:kə əḅh̄ija:nəke:" əhi: s̥ḍarb̥həme:
ḍe:ḳh̄a:i ḥi:□ a: əh̄n̄ səḅh̄ə ənuḥ̄əvə ke:ne: he:ba:i ṭ̣n̄ əḅhinəvə viḍja:pəṭi kəhi ḍe:lə ge:ləni muḍa: o:hi
le:lə je: viməṛṣə ca:hi: se: ravi:ndrəji:kə rəcəna:-ṣsa:rəṣn̄ ga:e:bə rəh̄ələ□ e:ḳh̄ənə ḍ̣h̄əri i: buḥ̄əba:kə
prəja:sə ḅh̄e:be: na:i ke:la:i je: ravi:ndrəji: gi:ṭəkə ra:j̣əkuma:rə kie: ḥ̄əṭ̣hi va: hunəkərə rəcəna: m̄ci:jə
kie: ḥ̄a:i□ ḅh̄əḳṭə səḅh̄ə m̄cəkə nicca:kə ṭ̣h̄əpəḍə□□ ga:ni, o:kəre: ma:nəkə ma:ni kə□ ḳh̄uṣə ho:ṭə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

rəhəla:hə t̪n̪ prəɡəʈi:ɽə a:lə:cəkə səbh̪ə hunəkəra lo:kəprijə:tə:s̪n̪ d̪e:ra:it̪ə rəhəla: b̪h̪ək̪t̪ə a: prəɡəʈi:ɽə a:lə:cəkə d̪u:nu:kə bi:cəme: rəvi:ndrəʃi:kə prətib̪h̪a: məra:it̪ə ge:ləni e:hi s̪n̪d̪ərb̪h̪əme: h̪əmə kəhi səka:i c̪hi: je: vid̪e:həkə i: prəst̪ut̪ə vid̪e:ʃa:ʔkə e:həna pəhilə prəja:sə əc̪hi ja:hime: i: bu:ʃh̪əba:kə prəja:sə kəe:lə əc̪hi je: rəvi:ndrəʃi:kə rəcəna: kie: məha:nə va: kie: əd̪h̪əmə əc̪hi i: ələɡə ba:t̪ə je: h̪əmə səbh̪ə kəte:kə səp̪h̪ələ va: əsəp̪h̪ələ b̪h̪e:ləhu se: pa:t̪h̪əkə kəhəʈa: e:hi vid̪e:ʃa:ʔkə ke:rə ʃuru:a:t̪ə vid̪e:həkə a:ne: vid̪e:ʃa:ʔkə jəka:ʔ nəvə a:lə:cəkə-səmi:k̪ʃəkə səbh̪əh̪əkə a:le:k̪h̪əs̪n̪ kəe:lə ja: rəhələ əc̪hi s̪n̪ge:-s̪n̪gə i: krəmə ne: t̪n̪ umrəkə vəriʃt̪h̪əʈa: ke:rə pa:lənə kəra:ie: a: ne: rəcəna:kə guṇəvəʈt̪a:kə h̪n̪, e:te:kə d̪h̪e:a:nə ʃəru:rə ra:k̪h̪əl ge:lə c̪h̪a:i je: pa:t̪h̪əkə rəsəb̪h̪gə nəhi ho:inə a: se: vid̪e:ʃa:sə əc̪hi je: rəsəb̪h̪gə na:i he:t̪əni

pa:t̪h̪əkə jək̪h̪ənə e:hi vid̪e:ʃa:ʔkəke:ʔ pəd̪h̪ə t̪a:hə t̪n̪ hunəkə: vər̪t̪əni: o: ma:nəkəʈa:kə əb̪h̪a:və ləɡəʈəni vər̪t̪əni:kə gələti: je: t̪h̪ikə se: so:ʃh̪e:-so:ʃh̪ə h̪əməra səbh̪əh̪əkə gələti: t̪h̪ikə je: h̪əmə səbh̪ə s̪n̪co:d̪h̪ənə na:i kə səkaləhu mud̪a: i: d̪h̪e:a:nə rək̪h̪əba:kə ba:t̪ə je: vid̪e:hə ʃurue:s̪n̪ h̪əre:kə vər̪t̪əni: b̪əla: le:k̪h̪əkəke:ʔ svi:kə:rə kəra:it̪ə e:la:ie: t̪n̪i ma:nəkəʈa: əb̪h̪a:və s̪va:b̪h̪a:vikə e:kəra b̪a:do: b̪əhuʈə vər̪t̪əni:kə gələti: rəhələ ge:lə əc̪hi je: ki h̪əməre: səbh̪əh̪əkə gələti: əc̪hi ma:it̪h̪ili:me: kich̪ue: e:həna pəʈrika: əc̪hi jəkəra vər̪t̪əni: e:kərgəkə rəha:it̪ə əc̪hi a: i: hunəkə k̪h̪u:bi: c̪h̪əni mud̪a: jək̪h̪ənə o:ho: səbh̪ə ko:no: vid̪e:ʃa:ʔkə nika:la:i c̪h̪əʈhi t̪ək̪h̪ənə vər̪t̪əni: t̪n̪ t̪h̪i:kə rəha:it̪ə c̪h̪əni mud̪a: sa:məɡri: əd̪h̪ika:ʔc̪əʈh̪ b̪əsija: rəha:it̪ə c̪h̪əni a:it̪i:ha:sikəʈa:kə d̪ʃtis̪n̪ ko:no: pura:nə sa:məɡri:kə upəjo:gə vər̪j̪it̪ə na:i c̪h̪a:i mud̪a: so:cija:u je: 72-80 pənnə:kə ko:no: priʔt̪ə pəʈrika: ho:it̪ə c̪h̪a:i t̪a:hime: ləɡəb̪h̪əgə a:d̪h̪a: sa:məɡri: sa:b̪h̪a:rə rəha:it̪ə c̪h̪əni, te:səra b̪h̪a:gəme: le:k̪h̪əkə ke:rə kich̪u rəcəna: rəha:it̪ə c̪h̪əni a: ca:rimə b̪h̪a:gəme: kich̪u nəvə sa:məɡri: rəha:it̪ə c̪h̪əni mud̪a: h̪əməra: lo:kəni nəvə sa:məɡri:pəra be:si: jo:rə d̪a:it̪ə c̪h̪ija: e:kəra mət̪ələbə i: nəhi je: vər̪t̪əni:me: gələti: ho:it̪ə rəha:i h̪əməra kəhəba:kə mət̪ələbə i: je: s̪n̪pa:d̪əkə-s̪n̪jo:jəkəke:ʔ ko:no: ne: ko:no: st̪ərapəra səməʃh̪a:uʈa: kərahe: pəd̪ə t̪a:hə c̪h̪a:i se: ca:he: vər̪t̪əni:kə ho: ki, mud̪a:kə ho: ki vica:rədh̪a:rəkə ho: ki sa:məɡri:kə ho: h̪əməra: lo:kəni vər̪t̪əni:kə st̪ərapəra səməʃh̪a:uʈa: kə rəhələ c̪hi: mud̪a: ka:rəṇə səhiʈə priʔt̪ə pəʈrika: e:kə be:rə prəka:ciʈə b̪h̪ə ge:lə:kə b̪a:do: d̪o:ba:ra: na:i b̪h̪ə səka:ie: (b̪h̪ə t̪n̪ səka:ie: mud̪a: p̪h̪e:rə pa:i la:gi je:t̪a:i) t̪n̪i o:kəra vər̪t̪əni: jəʈh̪a:c̪əkti səhi: rəha:it̪ə c̪h̪a:i iʔt̪əra:ne:t̪əpəra suvig̪h̪a: c̪h̪a:i je: bi:cəme: (iʔt̪əra:ne:t̪əs̪n̪ priʔt̪ə he:ba:kə əvədh̪i) o:kəra: səhi: kə səka:it̪ə c̪hi: mud̪a: səma:gri: b̪əsija: rəhəʈə t̪n̪ səhi: vər̪t̪əni: rəhiʈo: nəvə əd̪h̪ja:jə na:i k̪h̪uʃi səkəʈə t̪n̪i h̪əməra: lo:kəni vər̪t̪əni: b̪əla: mud̪a:pəra səməʃh̪a:uʈa: ke:ləhu h̪əməra: lo:kəni kəe:ləni, kəjələni o: ke:ləni ti:nu: ʃudd̪h̪ə ma:na:it̪ə c̪hi:, e:te:kə ʃudd̪h̪ə ma:na:it̪ə c̪hi: e:ka:i rəcəna:me: ti:nu: ru:pə b̪h̪e:ti ja:e:t̪ə a:nə ʃəbd̪əkə le:lə e:həne: bu:ʃh̪u: je:na: ki ni:ca: pəricəjə b̪əla: pənnə:pəra su:ciʈə ke:ne: c̪hi: je: 18 m̪ai 2022ke:ʔ rəvi:ndrəʃi: e:hi s̪n̪sa:rəs̪n̪ c̪əli ge:lə:hə a: t̪əkəra b̪a:do: kich̪u le:k̪h̪ə a:e:lə əc̪hi t̪n̪i e:hi vid̪e:ʃa:ʔkə ke:rə kich̪u le:k̪h̪əpəra e:kəra əsəri b̪h̪e:ti səka:ie:

a:bə e:kəʈa: lo:kə prəva:d̪əpəra a:bi: prəva:d̪ə e:həna ci:jə c̪h̪a:i ja:his̪n̪ ra:mə d̪va:ra: si:t̪a:kə d̪o:səra be:rə nirva:sənə b̪h̪ə ja:it̪ə c̪h̪a:i əɡni pərik̪ʃa:kə b̪a:do: t̪n̪i e:hipəra ba:t̪ə kəra b̪ə uc̪iʈə s̪n̪jo:gə va: kus̪n̪jo:gə je: ho: mud̪a: vid̪e:həkə vid̪e:ʃa:ʔkə ke:rə g̪h̪o:ʃəṇa: ho:it̪ə: kich̪u le:k̪h̪əkə e:hi s̪n̪sa:rəkə:ʔ c̪h̪o:d̪ə d̪e:la:hə rəvi:ndrəʃi:kə s̪n̪ge: ie:hə b̪h̪e:lə mud̪a: h̪əməra: jəna:it̪ə i: e:kəʈa: s̪n̪jo:gə c̪h̪a:i

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vide:həkə viçə:ʂa:nkə səb'hə çuru: ho:məe:s'n pəhine: a: təkəra ba:do: o:hənə le:k'həkə səb'hə s'n'sa:rəs'n
vida: b'hē:la:hə jinəka:pərə vide:hə ko: no: g'h'o:ʂəŋa: na:i ke:ne: c'hələ nicca: kiç'u e:hənə tət'hjə səb'hə
dā rəhələ c'hi: ja:his'n ma:it'hili: sa:hitjə ke:rə əsələ ba:tə bu:j'hi səkəba:i--

1) vide:həs'n pəhine: i: bu:j'hələ ja:itə c'həla:i je: le:k'həkə ke:rə viçə:ʂa:nkə mərəla:kə ba:de: prəka:çitə
he:ba:kə ca:hi: j'n əha:n' səb'hə pura:nə pətrika:kə le:k'həkə ke:n'dritə viçə:ʂa:nkə de:k'həba:i t'n i: ba:tə
sa:bitə b'hə ja:e:tə pura:nə kie: vətəma: no: me: se:ho: m'jtjus'n pəhine:kə cərcə: a: m'jtjukə ba:ðəkə
cərcə: de:k'həbə t'n ie:hə sa:bitə hae:tə je: ma:it'hilə mu:ləth m'jtjupujəkə ho:itə c'həthi ma:it'hili:kə
muk'hjəð'hā:ra:me: e:k'həno: ie:hə mā:nələ ja:itə c'hā:i vide:hə e:hi ru:ð'hə ke:n' to:ðə ləkə a: je:na:
ki s'n'sa:rəkə nijamə c'hā:i je: ən'dhəviçva:səke:n' tūtəba:kə səməjəme: j'n ko: no: g'həŋa: g'həŋa: c'hā:i t'n
o:kəro: to:ðə he: bəla:s'n jo:ðə de:lə ja:itə c'hā:i s'n'b'həvəth vide:həkə s'n'ge: ie:hə b'hə rəhələ c'hā:i

2) vide:hə jiba:itə mudə: upe:kʂitə le:k'həkəpərə prəja:sə kəra:i c'hā:i a: e:hi krəməme: bəhūṭə e:hənə
le:k'həkə c'həthi jinəkəra umrə pu:ri ge:lə c'həni mudə: o: upe:kʂitə c'həthi t'n i hāmərə: səb'hə ləgə s'n'kəṭə
əc'hi je: kinəka:pərə nika:lu: j'n e:kəṭa: vəriṣṭ'hə upe:kʂitəke:n' kəṭija: kə do:səra kəmə umrə bəla:pərə
nika:li: t'n i:ho: ucitə na:i

3) je:na: ki upərə kəhəne: c'hi: vide:həkə viçə:ʂa:nkəme: sa:b'hā:rə a:le:k'hə nāi ke: bəra:bəra le:lə ja:itə
c'hā:i t'n i p'hre:çə a:le:k'hə purəba:me: səməjə ləga:itə c'hā:i a: səməjə ləgəba:ko: ca:hi: ni:kə vəṣṭu,
ni:kə rəçəna: le:lə səməjə ca:həbe: kəri: hāmərə: lo:kəni jəte:kə s'n'b'həvə b'hə səkā:ie: tətəbe: kə
rəhələ c'hi: o:na:hūto: je:na: hāmərə: səb'həke:n' səhəjo:gə b'hē:ti rəhələ əc'hi tū:hi hisa:be:n' ləgəb'həgə
dāsə bərk'həme: vide:hə əsəgəre: i: ləkʂjə pə:bi le:tə a:b'hā:rə hunəka: səb'həke:n' je: hāmərə e:hi
ka:jəme: kənijo:n' səhəjo:gə dā:i c'həthi vide:hə a:guo: e:hənə viçə:ʂa:nkə ke:rə prəja:sə kəṛəṭə jinəka:
a:pətti he:ṭāni o: na:i kəṛəba:kə le:lə kəhəṭa: a: hāmə səb'hə pə:c'hū: hətjə ja:e:bə əis'n be:si: a:rə ki:
b'hə səkā:ie:

əpənə m'təvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭ'hā:u

रवि:न्द्रा ना:त्हा त्हा:कुरा

e:hi pəricəjɑ:tməkə vivəranəme: ədʱika:ʔcə tətʰjə a:ɖəranjɪ:jə rəvi:ndrə na:ʈʰə ʈʰa:kurəjɪ: d̪va:ra: pʰe:səbukəpərə po:stə kəe:lə vivəranəsʰ le:lə ge:lə əʈʰi (mu:ləʈʰ hiʰd̪i:me: ʈʰələ) je: ki sʰbʰəvəʈʰ hunəkəre iʃtə-mitrə o: pəriʃənə d̪va:ra: ʈa:ija:rə kəe:lə ge:lə he:ʈʰəni ʈʰunəkə: səbʰə lo:kənikə: a:bʰa:rə e:hi vivəranəme: e:kə-du: ʈʰa:mə həməra: visʰgəʈʰi nəjəri a:e:lə jəkəra: həmə əpənə j̪na:nəsʰ ʈʰi:kə ke:ləhuʰ a: o:hiʈʰa:mə pa:ʈʰəkə le:lə e:kəʈa: su:cəna: d̪e:ləhuʰ əʈʰi bəhuta sʰbʰəvə je: ko:no: a:nə su:cəna:kə sʰbʰd̪həme: həməra: j̪na:nə na:i ho: a: vide:həkə e:hi pənnə:pərə se:ho: visʰgəʈʰi a:bi ge:lə ho: se: sʰbʰəvə pa:ʈʰəkə e:kəra: səhi: kərəba:kə le:lə səhəjo:gə kərəʈʰi se: a:grəhə (sʰpa:d̪əkə)

रवि:न्द्रा ना:त्हा त्हा:कुरा

पिता: स्वर्गि:ज के:द्वारा ना:त्हा त्हा:कुरा

जन्म तिथि: 08-08-1938 (अ:त्हा अगस्त सन unni:sə sa:u ədə ʈʰi:sə)

मृत्यु-18 मई, 2022 (no:e:da:)

स्थान: पता: ग्रा:म-पो:स्त - धामादा:हा (मधुवा), वारदा स"क"जा:-7, जिला: - पुरनजा:" (बिहार) वर्तमान: पता: A -327, सा:िकतर-46, नो:े:दा:, जिला:- गा:उम बद्धा नगर, उत्तरा प्रदेश: मे:ल: abhinavvidyapati@gmail.com

नो:त- बहूत त्हा:म हुनकरा जन्म बर्कहा 1936 लिहाल बहे:तत मुदा: उपरा दे:ल 1938 हुनके: द्वा:रा दे:ल पो:स्त le:lə ge:lə əʈʰi

का:िकशिका पृष्ठ:बहु:मि -

प्रा:त्हमिका किका: स"स्कृत मा:धुवामिका विद्या:ल, धामादा:हा (पुरनजा:") इंतरा ए:व" सना:तक: पुरनजा:" क le:ज, पुरनजा:" (बिहार)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

se:va: (pu:rṇaka:lika na:ukari:)-dḥamada:ha: ma:dḥjamika vidja:lajame: astḥa:ji: cikṣaka •
ma:dḥjamika vidja:lajə du"gara:, bḥava:ni:puraka s"stḥa:paka pradḥa:na:dḥja:paka

s"skṛta ucca vi0 vakḥtija:rəpura jila: pətana:me: upə-pradḥa:na:dḥja:paka vərṣa 1960 me: vittə
vibḥa:gə (ra:ṣtri:ja bəcəṭəs"gaṭḥəna) biha:rə səraka:rəs" vərṣa 1980 me: ra:jəpətriṭə pəda:dḥika:ri:ka
ru:pame: a:icḥika se:va:-nivṛttə biha:rə səraka:rə cikṣa: vibḥa:gə dva:ra: gaṭḥitə "ma:itḥili:
əka:dəmi:"me: lijəna sərvisəka ə"tərgəṭə səha:jəka nide:ṇaka, upə nide:ṇaka e:v" nide:ṇaka-səhə səcivə
ke:rə pəḍəpərə krāmācə: ədḥisu:cəna:kə a:dḥa:rəpərə se:va: dā:nə (vi:ṇe:sə upələbdḥi- ma:itḥili:
bḥa:ṣa:kə prəṭḥamə əbdəko:ṇaka du: bḥa:gəme: praka:ṇəna)

sa:hitjika kṛti - praka:ṇitə po:tḥi:-

- 1) calu:-calu: bəhina: (gi:tə s"grəhə) kəṇha:ija: la:lə kṣṇadā:sə, dərəbḥga: vərṣa-1961
- 2) jəhina: cḥi: ṭəhina: (gi:tə s"grəhə) grṇḥa:lajə praka:ṇəna, dərəbḥga:, vərṣa-1963
- 3) citrə-vicitrə (prəjo:dəva:di: kəviṭa:), svə praka:ṇitə, vərṣa-1966
- 4) nəṛə -gṇga: (ləghu məha:ka:vja), svəpraka:ṇitə, vərṣa-1968
- 5) si:ṭa: (kḥəṇḍaka:vja) grṇḥa:lajə praka:ṇəna, dərəbḥga:, vərṣa-1968
- 6) cri:go:nu: jḥa: (upənja:sə) grṇḥa:lajə praka:ṇəna, dərəbḥga:, vərṣa-1969
- 7) e:kə ra:ṭi (na:təkə) grṇḥa:lajə praka:ṇəna, dərəbḥga:, vərṣa-1969
- 8 e:kə minəṭə ki: ra:ni: (hiṇḍi: na:təkə), grṇḥa:lajə praka:ṇəna, dərəbḥga:, vərṣa-1970
- 9) svəṭṇtrəṭa: əməṛə ho: əməṛə (de:ṇə bḥəkti lo:kə gi:tə s"grəhə), ce:ṭana: səmiṭi, pətana:, vərṣa-1972
- 10) əṭi-gi:tə(lo:kəgi:tə), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1976
- 11) prəgi:tə (lo:kə gi:tə), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1976
- 12) sugi:tə (gi:təs"grəhə), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1976
- 13) rəvi:ndrə pəda:vəli: (bḥəkti e:v" vjəvəha:rəgi:tə), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1976
- 14) pəṇcəkənja: (prəjo:gəḍḥəmi: kḥəṇḍaka:vja), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1976
- 15) le:kḥəni: e:kə rṇgə əne:kə (ma:itḥili: gəjə lə s"grəhə), pu:rva:ṇcələ praka:ṇəna, pətana:, vərṣa-1985

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

16) dō: pʰu:lə, d̪i:pa:jəṭəṇə, biɦa:rə sərəkɑ:rə, pəṭəṇa:

17) prəṭjəjə (kəviṭa: e:vʱ gi:tə), pu:rva:ɲcələ prəkɑ:ɕəṇə, pəṭəṇa:, vərʂə-1999

18) ɕri: si:tɑ: ca:li:sa: (d̪ʱa:rmikə pustika:), pu:rva:ɲcələ prəkɑ:ɕəṇə, pəṭəṇa:, vərʂə-1999

19) rəvi:ndrə pəɖja:vəli: vərʂə-2022

no:tə- le:kʰəni: e:kə rʱgə əne:kə na:məkə po:tʰi:kə prəkɑ:ɕəṇə vərʂə 1978 d̪e:lə ge:lə cʰəla:i mud̪a:
ɦəmərə: ɦisa:be:ʱ i: vərʂə 1985 va: t̪əkərə bɑ:d̪ə prəkɑ:ɕiṭə bʰe:lə əcʰi kɑ:rəŋə e:ɦi po:tʰi:kə
bʰu:mikɑ:me: t̪ɑ:ri:kʰə 15 əgəṣṭə 1985 ke:rə t̪ɑ:ri:kʰə likʰələ əcʰi a: bʰu:mikɑ: əpəne: rəvi:ndrəɖji: likʰəne:
cʰəṭʰi□ e:ɦi po:tʰi:kə sʱbʱnd̪həme: i:ɦo: likʰələ bʰe:t̪ələ je: i: po:tʰi: "prəṭhəmə ma:itʰili: gə□jə□lə sʱgrəɦə"
əcʰi mud̪a: i: səɦi: na:i əcʰi□ e:ɦi po:tʰi:kə bʰu:mikɑ: ke:rə pʰo:t̪o: pəricəjəkə ən̪t̪əme: d̪e:lə ɟɑ: rəɦələ
əcʰi (sʱpa:ɖəkə) □ [videha.co.in](http://www.videha.co.in)

vice:ʂə d̪rəṣṭəvjə-

1) rəvi:ndrə ɟi: d̪va:ra: likʰiṭə kʰəŋd̪ə kɑ:vjə d̪ra:upəɖi: na:məkə kʰəŋd̪əkɑ:vjə ke:rə ən̪gre:ɟi: bʰɑ:ʂɑ:me:
ənuva:d̪ə, sa:ɦitjə 2) əka:d̪əmi:, n̪əi: d̪illi: d̪va:ra: 'Fifty Years of Indian Literature' me: prəkɑ:ɕiṭə□

3) biɦa:rə sərəkɑ:rəkə sku:lə e:vʱ kə□le:jə ke:rə sile:bəsəme: əne:kɑ:ne:kə rəcəna:e:ʱ ɕɑ:mi:lə cʰəni□

4) si:tɑ: ca:li:sa: kɑ: pa:tʰə miṭʰila:ɲcələkə əne:kə pəriɪa:rə d̪va:ra: niɟəmiṭə kəe:lə ɟɑ:it̪ə əcʰi□

5) bʰɑ:rəṭə sərəkɑ:rəkə bukə t̪rəṣṭə □pʰə iʱd̪ija: d̪va:ra: prəkɑ:ɕiṭə a:kʰərə' kəviṭa: sʱgrəɦəme: kəviṭa:
prəkɑ:ɕiṭə□

na:t̪əkə le:kʰəṇə e:vʱ prəsɑ:rəŋə-

1) gʰəd̪ə□□ (ɦɑ:sjə na:t̪ika:,ɑ:kɑ:ɕəva:ɲi: pəṭəṇa:)

2) ma:likə (ɦɑ:sjə na:t̪ika:,ɑ:kɑ:ɕəva:ɲi: pəṭəṇa:)

3) guru guɖə□,ce:la: ci:ni: (ɦɑ:sjə na:t̪ika:,ɑ:kɑ:ɕəva:ɲi: pəṭəṇa:)

4) siʱɦɑ:səṇə bəṭṭi:si: (,a:it̪iɦɑ:sikə pʰikɕəṇə,kulə 34 e:pi:so:d̪ə,ɑ:kɑ:ɕəva:ɲi: pəṭəṇa:)

5) pa:iʱcə-ugʱhɑ:rə (ɦɑ:sjə na:t̪ika:,ɑ:kɑ:ɕəva:ɲi: pəṭəṇa:)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

6) ma:ⁿti:ka: gəndʰə (hiⁿdi: sⁿgi:təsəbʰa:,a:ka:ɕəva:ɳi: pətəna:)

7) ka:tʰəkə puṭəhu ca:ni:kə səmədʰi (pəɖjə na:tika:,a:ka:ɕəva:ɳi: dərəbʰnɡa:)

8) uttərə vidja:pəti (na:təkə, a:ka:ɕəva:ɳi: dərəbʰnɡa:)

vice:ʂə dṛəʂṭəvjə-

1) ɕri: rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə dʱa:ra: likʰilə e:vⁿ nirde:ɕitə na:təkə ji:ro:ma:ilə, e:kə dīnə e:kə ra:ti, tu: le:tə, e:kə minətə ki: ra:ni: (hiⁿdi:) a:ɖi na:təkəkə mⁿcənə miṭʰila: səhiṭə biha:rəkə bəhuṭə jila: e:vⁿ ənuməndələ stərapərə kə:lə ge:lə əɕʰi□

pətrəka:riṭa:kə kʂe:trəme: jo:gəɖa:nə-

1) stəmbʰəka:rə- miṭʰila: mihiṛə (sa:ptə:hikə) -surə-surə-murə-murə

2) stəmbʰəka:rə. a:rja:vərtə, hiⁿdi: ɖa:inikə go:nu: gəve:ʂəɳa: na:məsⁿ prəka:ɕitə

3) mukʰjə səla:həka:rə səmpa:ɖəkə, hiⁿdi: ma:sikə-sⁿpa:ɖəkə-(dʰərməjugə prəka:ɕənə pra:. li. nəi: dīlli: dʱa:ra: prəka:ɕitə)

4) mukʰjə səla:həka:rə səmpa:ɖəkə-bʰəvəɖi:jə prəbʰa:tə (hiⁿdi: ɖa:inikə) (bʰu: bʰa:rəti: mi:ɖija: pra:0 li0 nəi: dīlli:)

səma:jikə ka:rjə-

1) se:va: nivṛtikə pəɕca:tə məha:ka:li: kəɳja: uccə vi0 dʰəməɖa:ha: (pu:rɳija:~)kə stʰa:pəna: (a:bə sərəka:rə dʱa:ra: pro:je:ktə sku:ləkə ru:pəme: əɖʰigrəhəɳə)

2) na:tjə sⁿstʰa: "rⁿgəlo:kə" ke:rə pətəna:me: stʰa:pəna:□

3) sⁿgi:ta:jənə sⁿgi:tə məha:vidja:ləjə ke:rə no:e:ɖa:me: stʰa:pəna: ja:hisⁿ kəri:bə 2000 cʰa:trə/cʰa:tra: ɖigri: lə□ cukələ əɕʰi□

4) A.A.U. iṇtərə kə□le:jə, a:ɖitjəpura, jəməɕe:ɖəpura (jʰa:rəkʰəɳɖə)kə stʰa:pəna:□

5) be:ro:jəga:rə juvəkə/juvəti:ke:ⁿ sⁿgi:tə ɕikʂa: prəɖa:nə kə□ hunəka: səbʰəke:ⁿ ro:jəga:rəkə jo:gjə bəne:la:hə□

6) ma:itʰili: bʰa:ɕa:ke:ⁿ əʂtəmə ənusu:ci: me:ⁿ ɕa:milə kəre:ba:kə le:lə ətʰəkə prəja:sə□

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

7) miṭṭhila:me: dḍaḥe:ja unmu:lənə he:tu sṇgəṭṭhṭə praja:sə, jaṇəja:gəraṇə e:vṇ niji: praja:sə dḍa:ra: dḍaḥe:ja unmu:lənəme: səcəkṭə e:vṇ prəmukḥə bḥu:mika: □

8) su:kḥa: e:vṇ ba:dḥə □ stə kṣe:trāme: səgḥəna dḍa:ura: kə □ va:ṇchṭə səha:jaṭa: praḍa:nə ke:la:hə □ rikə □ i:sə e:vṇ ka:ise:tsə-

1) vərṣə 1966 me: ma:ṭṭhili: lo:kəgi:ṭəkə gra:mo:pḥo:nə rikə □ rdə H.M.V. ko:ləka:ṭa: dḍa:ra: gi:ṭəka:rə/sṇgi:ṭəka:rəkə ru:pəme: rili:ja □

2) si:ṭa: ca:li:sa:-ṭi:-si:ri:ja, no:e:da: dḍa:ra: rili:ja

3) pu:rva:ncələ mju:jikələ rikə □ rdə pəṭəna: dḍa:ra: bḥəṇa:mṭṭə vidja:pəṭi gi:ṭə. dḍo:rəsə (ma:ṭṭhili:, bḥo:jaṇari:)kə əla:va: kəri:bə 15 ka:ise:tsə rili:ja- vərṣə 1977-78

4) bḥəṇa-bḥa:rəṭi:-sujə:jaṇə pḥilmsə-nəi: dilli: dḍa:ra: rili:ja □

5) so:ni: ka:ise:tsə dḍa:ra: gi:ṭəka:rəkə ru:pəme: rili:ja e:lbəma □

pḥilmə nirma:ṇə e:vṇ ṭe:li: si:rijələ / vṭṭə ciṭrə-

1) prəṭḥəmə ma:ṭṭhili: pḥi:cərə pḥilmə "məməṭa: ga:bəja gi:ṭə"ka nirma:ṇəme: prəmukḥə bḥu:mika: □ gi:ṭəka:rə/pəṭəkəṭḥa: le:kḥəkə e:vṇ səhə-digḍərcəkəkə ru:pəme: səphələ prəḍərcəna □

2) ma:ṭṭhili: pḥi:cərə pḥilmə "go:nu: jḥa:"ka pəṭəkəṭḥa: le:kḥəkə e:vṇ gi:ṭəka:rə □

3) a:jurve:də cikiṭsa: pəḍḍḥəṭipərə a:dḥa:riṭə ṭe:li:pḥilmə- "a:jurve:də ki: əməra kəha:ni:" ke:rə pəṭəkəṭḥa: le:kḥəkə e:vṇ nirḍe:čəkə sṇgi:ṭəka:rə □

səṛəka:ri: vibḥa:go:ṇ/sṇstḥa:nə səbḥə le:lə kəe:lə ge:lə ka:rjə-

1) pṇca:jaṭə mṇtra:ləja, bḥa:rəṭə səṛəka:rəkə le:lə vṭṭə-ciṭrəkə nirma:ṇə - a:pəka: pḥa:isəla: a:pəki: muṭṭḥi: me:ṇ □

2) sa:hiṭja əka:dəmi:. bḥa:rəṭə səṛəka:rə, nəi: dilli: le:lə ma:ṭṭhili: bḥa:ṣa:kə prəṭiṣṭḥṭə vidva:nə pəṇḍiṭə go:viṇḍə jḥa:, cṛi: ma:ja:nəṇḍə mičrə ṭəṭḥa: hiṇḍi: sa:hiṭja ke:rə vidva:nə pro: cṛi:ra:məṇəre:čə ṭṛipa:ṭḥi:pərə vṭṭə-ciṭrəkə nirma:ṇə □

3) Beware of God əməri:ka:me: prəva:si: bḥa:rəṭi:ja ke:rə a:dḥa:ṭmikə dvəṇḍəpərə a:dḥa:riṭə vṭṭə-ciṭrə

4) "na:ri:" vṭṭə- ciṭrə

5) go:nu: jʰa: (dʰa:ra:va:hika) dʊ:rəḍərcəna ke:ndra, go:ha:ti: (əsa:ma)sʰ kulə 15 e:pi:so:dəka prasa:rəṇə□

6) "a:ise: bəni: ba:tʰə' ke:rə ləkʰəna: dʊ:rəḍərcəna ke:ndrasʰ 3 e:pi:so:də prasa:ritə□

7) juva: səma:ja:pəra a:dʰa:ritə "pʰəḍə□pʰəḍə□te: pʰkʰə" (hi"di:)ka kulə 5 e:pi:so:dəka dʊ:rəḍərcəna ke:ndra guha:ti:sʰ prasa:rəṇə□

8) sunəhəra: səpʰəra:-sujo:ʃəna pʰilmsə nai: ḍilli:ka ba:inərasʰ (bʰa:rəti:ja sine:ma: ke: 36 vərʃo:ʰ ka: itihə:sə) dʊ:rəḍərcəna ke:ndra ʃəjəpurəsʰ prasa:rəṇə□

9) sa:hitjə əka:ḍəmi: ḍilli: dʊa:ra: nirmitə də□0 sukəma:ra se:nəpəra a:dʰa:ritə vʊtə-citrə□

10) e:məi:e:mʰtra:ləja ke:rə sa:uʃənjəsʰ bʰa:rətkə əhi:də 'martyr of India' vʊtə-citrə-5 e:pi:so:dəka nirma:ṇə□

puraska:ra/səmma:nə e:vʰ ənjə viçistə upaləbḍhi-

1) svə0 va:igjəna:tʰə miçrə ja:tri: (ba:ba: na:ga:rjuna) dʊa:ra: kəla: bʰəvəna pu:rɳija:ka mʰcəpəra vjəktigəṭə səmma:nə əbʰinəvə vidja:pəṭikə na:məsʰ əlʰkʊtə□

2) sva:ti: pʰa:uṇde:çəna ko:ləka:tʰa: (pə0 bʰga:lə) dʊa:ra: prəbo:dʰə sa:hitjə səmma:nə (vərʃə 2014)

3) əkʰilə bʰa:rəti:ja miṭʰila: sʰgʰə nai: ḍilli: dʊa:ra: miṭʰila: vibʰu:ti səmma:nə vərʃə-2016

4) tʊti:ja əʰtərra:ʃtri:ja ma:itʰili: səmma:nə mumbəi:-dʊa:ra: miṭʰila: rəṭnə səmma:nə - vərʃə 2016-a:jo:ʃəkə: ma:itʰilə miṭrə mənḍələ muʰbəi:□

5) jʰa:rəkʰəṇḍə ma:itʰili: mʰcə ra:ʰci: dʊa:ra: la:ipʰəṭa:imə əci:vəme:ntə əva:rdə. vərʃə 2014

6) vidja:pəṭi se:va: sʰstʰa:nə ḍərabʰga: dʊa:ra: viçistə ma:itʰili: se:va: səmma:nə- (3 be:rə)□

7) ka:ja: kəlpə sa:hitjə kəla: pʰa:uṇde:çəna . no:e:da: (u0 prə0) dʊa:ra: ka:ja:kəlpə sa:hitjə çiro:məni səmma:nə - 2016

8) viçvə ma:itʰili: sʰgʰə sʰtənegəra, bura:də□□, nai: ḍilli: dʊa:ra: ti:nə vərʃə ḍʰəri viçistə səmma:nə□

9) ʃəna ja:gʊti mʰcə, pa:ləma nai: ḍilli: dʊa:ra: viçe:ʃə səmma:nə- vərʃə 2018

10) va:ide:hi: pʰa:uṇde:çəna nai: ḍilli: dʊa:ra: viçistə səmma:nə-stʰa:nə ma:vəlʰkəra hə□lə. vərʃə 2017

11) ila: pʰa:uṇde:çəna, nai: ḍilli: dʊa:ra: vərʃə 2016-17 le:lə bʰa:ʃa: sa:hitjə səmma:nə□

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

12) vidja:pəti səmiṭi dʱənəva:də (jʱa:rəkʱəŋdə) dʱa:ra: vərʂə 2016 me: vidja:pəti səmma:nə□

13) va:ra:ŋəsi: (u0 prə0) me: du:rəḍərcənə ke:ndrə nəi: dilli: dʱa:ra: a:jo:jiṭə əkʰilə bʱa:rəti:jə kəviṭa: kumbʱəme: ma:itʰili: bʱa:ʂa:kə prətiŋidʱi kəvikə ru:pəme: kəviṭa: pa:tʰə□

14) ka:ci:me: stʰa:ni:jə sa:hitjikə sʰstʰa: dʱa:ra: viçə:ʂə səmma:nə□

15) go:ha:ti: (əsəmə)me: sa:hitjə əka:dəmi: dilli: dʱa:ra: a:jo:jiṭə kəvi səmməle:nəme: rəcənə: pa:tʰə□

16) sa:hitjə əka:dəmi:, bʱa:rəṭə sərəkə:rə, nəi: dilli: dʱa:ra: a:jo:jiṭə pu:rŋija:"me: e:kələ ka:vjə pa:tʰə□

17) a:ka:çəva:ŋi: pəṭəna:, dərəbʱga: dʱa:ra: a:jo:jiṭə kəvi səmmə:ləno:"me: niḃəmiṭə ka:vjəpa:tʰə□

18) ma:itʰili: bʱo:jəpuri: əka:dəmi: nəi: dilli: dʱa:ra: 15 əgəstə e:vʱ 26 jənəvəri:ke:" kəvi səmmə:lənəme: səmməle:nəkə əḍʱəkʂəṭa: e:vʱ kəviṭa: pa:tʰə□

19) miṭhila:"cələ sa:hitjikə e:vʱ sa:"skʂtikə sʰstʰa:. nəi: dilli: dʱa:ra: mənʱipəḍmə səmma:nəsʱ səmma:niṭə□

20) kulə 40 vərʂəsʱ ma:itʰili: mʱcəpərə kələ:ka:rəkə ru:pəme: sərva:dʱikə lo:kəprijə e:vʱ juva: kələ:ka:rəkə pre:rəŋa:sro:ṭə□

ma:itʰili: lo:kə sʱgi:ṭə me:" viçiṭə jo:gəḍa:nə-

1) çri: rəvi:ndrəna:ṭə tʰa:kərə a:dʱunikə ma:itʰili: mʱcəkə jənəkə ma:nələ ja:itə cʰəṭʰi□

2) çri: məhe:ndrə jʱa:kə sʱge: vərʂə 1966-67 me: e:hənə jo:də□□ bəne:ləni ja:hime: du: puruʂə dʱa:ra: bina: ko:ŋo: va:djə jʱtrəkə svərəciṭə rəcənə:sʱ dərçəkə səbʱəhəkə məno:rʱjənə kəe:lə ja:itə cʰələ□

3) mu:lə ru:pəsʱ kəvi e:vʱ gi:ṭəka:rə çri: rəvi:ndrə ji:kə ga:jənə ça:ili: bilkulə nəvi:nə e:vʱ ələgə cʰələ je: hunəka: lo:kəprijəṭa:kə çikʰərəpərə pəhu"ce:ləkə□

4) rəvi:ndrə-məhe:ndrəkə jo:də□□ lo:kəprijə bʱe:la:kə ba:də ma:itʰili:me: i: e:kəṭa: pərʱpərə: kə ru:pəme: stʰa:piṭə bʱe:lə□

5) biha:rəkə əla:va:, dilli:, mumbəi:, ko:ləka:ṭa: ṭəṭʰa: ca:innəi: səhiṭə bʱa:rəṭəkə səbʱə prəḍe:çəme: kəri:bə 10 həja:rəsəsʱ be:si: mʱcəpərə səpʱələ prəṭuṭi□

pariciṭə

əpənə mⁿtəvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pət^ha:u□

prədi:pə puʃpə- sⁿpərkə-7903496553

gi:təkə əprətīmā çilpəka:rə: rəvi:ndrə na:t^hə t^ha:kurə

gi:tə sa:hitjəkə səb^həsⁿ lo:kəprijə vid^ha: t^hikə□ sa:hitjəkə vərṇəma:la:sⁿ əpəricitə ko:no: g^həst^hə ho: va: kəhijo: vidja:ləjə nəhi ge:lə g^hərəkə ko:no: məhila:, gi:tə səb^həkə prijə ho:itə əchⁱ□ ga:jə- məhiⁿsəkə cərəba:hi: kərəjə bəla: lo:kə ho: va: ko:no: vidja:-viçā:rəḍ, gi:tə səbəkə:ⁿ a:k^hṣṭə kərə:itə əchⁱ a: gunəgune:ba:kə le:lə ba:ḍ^hjə kərə:itə əchⁱ□ e:kərə məḍ^hurəṭa: a: b^ha:vəpu:rṇəṭa: jənə sa:ma:njəkə ḥ^hḍajəme: st^ha:piṭə b^hə' lo:kəkə kⁿt^həme: bəsi ja:itə əchⁱ□ ma:it^hili: sa:hitjəme: gi:ti ka:vjəkə suḍ^hḍ^hə pərəmpərə: rəhələ əchⁱ□ jəḍjəpi ma:it^hili:kə prəṭ^həmə po:t^hi: na:tjəçā:st^hrə a:ḍ^ha:ritə əchⁱ, tət^ha:pi vidja:pəṭikə gi:təkə bəḍa:uləṭi ma:it^hili:kə viçvə sa:hitjəkə məḍ^hjə əpənə viçiṣṭə pəhica:nə bənələ əchⁱ□ vidja:pəṭisⁿ a:rⁿb^hə b^he:lə gi:təkə i: krāmə a:gu:o: bənələ rəhələ□ e:həne: krāmə: a:ḍ^hunikə ka:ləme: pəḍa:rpəṇə ho:itə əchⁱ gi:təkə ra:jəkuma:rə rəvi:ndrəna:t^hə t^ha:kurəkə□

rəvi:ndrəna:t^hə t^ha:kurə ji:kə jənmə ḥinəkə ma:t^hikə məḍ^hubəni: jila:kə nənə:urə ga:məme: a:t^hə əgəstə unni:sə səjə əḍə□ti:səkə:ⁿ b^he:lə□ ḥinəkə pa:it^hikə pu:rṇija:kə ḍ^həməḍa:ḥa: ga:məme: c^hələ□ pra:rⁿb^həme: əpənə ma:t^hikəme: çikṣa: grəḥəṇə a:rⁿb^hə kə' tət^hpəççā:t əpənə pa:it^hikə ga:məme: pra:t^həmikə çikṣa: pu:rṇə kəjələni□ pu:rṇija: kə□le:jə, pu:rṇija:sⁿ sna:təkə ḍ^həri çikṣa: grəḥəṇə kə' pəhine: vidja:ləjəme: çikṣəkəkə ru:pəme: se:va: ḍe:bə pra:rⁿb^hə ke:ləni□ ba:ḍəme:, biḥa:rə sərəka:rəkə vittə vib^ha:gəme: pa:ig^hə pəḍə pərə nijukṭə b^he:la:ḥə□ əpənə: ma:it^hili: əka:ḍəmi:kə səḥa:jəkə niḍe:çəkə a: niḍe:çəkə ke:rə pəḍəpərə se:ho: se:va: ḍə' ma:it^hili:kə vika:səme: bəḥuṭə səḥəjo:gə kərəba:kə ka:jə ke:la:uⁿ□ rəvi:ndrə ji:kə sa:hitjə - s^hjənəkə upəvənə səḍa:bəḥa:rə rəhələ□ o: kəhijo: ma:ula:jələ nəhiⁿ, mla:nə nəhiⁿ b^he:lə□ ḥinəkə ənusa:rə- "sa:hitjə s^hjənə kəhijo: ru:kəba:kə nəhiⁿ cā:hi:, ka:rəṇə sa:hitjəsⁿ b^ha:çā:ke:ⁿ bələ b^he:ṭa:itə c^ha:ikə □" kəviṭa:, upənja:sə, na:təkə jəka:ⁿ vib^hinnə sa:hitjəkə vid^ha:me: rəçāna: kəriṭo: gi:tə ḥinəkə pəhica:nə rəhələ□ əpənə ca:uḍəḥə ṭa: po:t^hi: je: ma:it^hili:me: lik^hələni ṭa:hime: əḍ^hika:ⁿçə gi:tə sⁿgrəḥə c^hələ□ e:kə go:tə po:t^hi: ḥiⁿḍi:me: se:ho: lik^hələni□ ḥinəkə: vib^hinnə sⁿst^ha: səb^həkə ḍva:ra: bəḥuṭo: səmma:nə pra:ptə b^he:lə c^hələ jəṭ^ha:- miṭ^hila: vib^hu:ṭi səmma:nə, miṭ^hila: rəṭnə səmma:nə, ma:it^hili: se:va: səmma:nə, la:ip^hə ṭa:imə əci:vəme:ⁿtə səmma:nə itja:ḍi□ ḥinəkə: prəṭiṣṭ^hitə prəbo:ḍ^hə səmma:nə(2014) pra:ptə b^he:lə c^hələ□ jənəkəvi ja:tri: ḥinəkə: vjəktigəṭə ru:pe:ṇə 'əb^hinnə vidja:pəṭi' səmma:nə sⁿ se:ho: səmma:niṭə ke:ne: rəḥəṭ^hinə□

vidja:pəṭi ma:it^hili: gi:ti ka:vjəkə je: pa:ig^hə əṭṭa:lika: st^ha:piṭə ke:ləni o: səməstə miṭ^hila: nəhiⁿ, əpiṭu viçvə b^hərikə sa:hitjəkə le:lə e:kəṭa: uḍa:ḥarəṇə b^he:lə□ 'ḍe:silə bəjəna: səbə jənə miṭṭ^ha:' ke:rə uḍḍ^ho:çə kə' vidja:pəṭi sa:hitjəke:ⁿ jənəmuk^hi: ḥe:ba:kə ma:rgəkə prəçəstə ke:ləni□ vidja:pəṭikə ba:ḍə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

a: d̪əɾəɳi: jə məd̪ʱupəʃi: a: rəvi:ndrəʃi: d̪u: go:tə pa:igʱə h̪əst̪a:k̪səɾə bʰe:l̪a:h̪ə je: əi gi:t̪i pəɾəmpəɾa: ke:n̪
s̪uca:ru: d̪ʰng̪əs̪ n̪ima:h̪əl̪əni o:n̪a: e:h̪e:n̪ə n̪a:i cʰa:i je: əi bi:c̪əme: gi:t̪ək̪a:r̪ə k̪əvi lo:k̪əni n̪a:i bʰe:l̪a:h̪ə
va: gi:t̪ək̪ə r̪əc̪əna: n̪əhi" bʰe:l̪ə, t̪e:h̪e:n̪ə ko:n̪o: g̪əpp̪ə n̪əhi" mud̪a:, ja:hi t̪əɾəh̪e:n̪ vid̪ja:p̪əti əp̪ən̪ə
gi:t̪ə məd̪ʱur̪əta:, bʰa:v̪ək̪ə ko:m̪ələta: a: n̪əv̪ə l̪əj̪əme: gi:t̪ək̪ə pr̪əst̪uʈi k̪ə' j̪ən̪əsa:m̪a:n̪j̪ək̪ə m̪ən̪ə mo:hi
la:it̪ə cʰəla:h̪ə o:h̪e:n̪ə s̪əp̪h̪ələta: h̪un̪ək̪ə ba:d̪ə r̪əvi:ndr̪əʃi:ke:n̪ bʰe:t̪ələ a: d̪əɾəɳi: jə məd̪ʱupəʃi: k̪ə
gi:t̪ə sa:hiʈ̪j̪ik̪ə mu:l̪j̪ə a: ma:it̪ʰili: bʰa:ʃa:k̪ə v̪ika:s̪ək̪ə d̪ʱʃ̪tis̪ uʈ̪k̪ʃ̪t̪ə əchi" məd̪ʱupəʃi: vid̪ja:p̪ətik̪ə ba:d̪ə
nis̪n̪de:h̪ə m̪əh̪a:k̪əvi k̪əh̪e:ba:k̪ə sa:m̪əɾ̪t̪h̪j̪ə r̪ək̪'a:it̪ə cʰət̪hi"

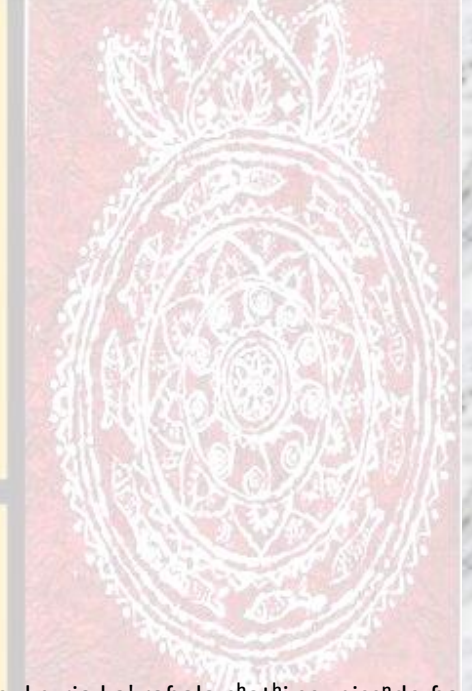
gi:t̪ək̪ə ge:j̪əta: o:k̪əɾə pr̪əb̪ələ p̪ək̪ʃə t̪h̪ik̪ə je: ga:o:l̪ə n̪əhi" ja: s̪əka:it̪ə əchi o: gi:t̪ə ke:h̪e:n̪ə ho:j̪əta?
t̪e:n̪ gi:t̪ək̪ə bʰa:s̪ə a: l̪əj̪ə pr̪əmuḱʰə t̪ətv̪ə t̪h̪ik̪ə ma:ul̪ik̪ə bʰa:s̪ə a: mo:h̪ək̪ə bʰa:v̪əpu:ɾ̪n̪ə c̪əbd̪əs̪"
s̪əja:o:l̪ə gi:t̪ə j̪ən̪ə-j̪ən̪ək̪e:n̪ a:n̪d̪it̪ə k̪əra:it̪ə əchi, p̪əsin̪ə p̪əɖə t̪ə əchi t̪a:hi d̪ʱʃ̪tis̪ a: d̪əɾəɳi: jə
r̪əvi:ndr̪ə ji:k̪ə m̪əh̪ətt̪a: əhu: le:l̪ə a:r̪ə be:si: bʰə' ja:it̪ə əchi je: vid̪ja:p̪ətik̪ə ba:d̪ə o: p̪əhil̪ə gi:t̪ək̪a:r̪ə
bʰe:l̪a:h̪ə je: əp̪ən̪ə r̪əc̪əna: le:l̪ə k̪'h̪a:n̪ti: n̪əv̪ə t̪ju:n̪ə l̪ə' m̪'n̪c̪əst̪ʰə ho:it̪ə cʰəla:h̪ə j̪əh̪ina: ru:c̪ig̪əɾə
r̪əc̪əna:, t̪əh̪ina: o:k̪əɾə bʰa:s̪ə ciʈ̪t̪hi:ke:n̪ t̪a:r̪ə buʃ̪hu:, bʰəri n̪əg̪əri:me: c̪o:r̪ə, ja:r̪ə kus̪ija:r̪ə ja:r̪ə,
t̪a:n̪ga: h̪əməɾə əl̪əbe:l̪a:, h̪əmə guḍ̪əɖə p̪əhiri ji:bi le:ba:i, c̪əlu: c̪əlu: b̪əh̪ina:, ke: t̪h̪ik̪ə ma:it̪ʰil̪ə ki:
t̪h̪ik̪ə miʈ̪h̪il̪a:, p̪ir̪ije: p̪ira:n̪əna:t̪h̪ə, c̪ələ miʈ̪h̪il̪a:me: c̪ələ, ca:ri pa:n̪ti sunu: ra:m̪əke:r̪ə na:m̪əs̪" j̪əka:n̪
əp̪ən̪ə b̪əhuʈ̪o: gi:t̪ə le:l̪ə b̪əhuʈ̪o: n̪əv̪ə n̪əv̪ə bʰa:s̪ə t̪a:ija:r̪ə k̪əɾəb̪ə, h̪in̪ək̪ə r̪əc̪əna: d̪h̪əmiʈ̪a:ke:n̪
s̪əməst̪ə bʰa:r̪əti: jə s̪əməka:li:n̪ə gi:t̪i-ka:v̪j̪əme: h̪in̪ək̪ə c̪re:st̪ʰətv̪ə st̪h̪a:piʈ̪ə k̪əra:it̪ə əchi b̪'g̪əla:me:
j̪əh̪ina: r̪əvi:ndr̪ə s̪'gi:t̪ək̪ə p̪əɾəmp̪əɾa: st̪h̪a:piʈ̪ə bʰe:l̪ə, t̪əh̪ina: i: vid̪ja:p̪ətik̪ə s̪'gi:t̪ək̪ə ba:d̪ə n̪əv̪ə
t̪əɾəh̪ək̪ə ma:it̪ʰili: gi:t̪ə- s̪'gi:t̪ək̪ə st̪h̪a:p̪əna: ke:l̪əni"

r̪əvi:ndr̪ə ji: ma:it̪ʰili: gi:t̪ə le:k̪'h̪ən̪ək̪e:n̪ st̪a:r̪əɖ̪əmə d̪ija:b̪əj̪ə b̪əla: r̪əc̪əna:ka:r̪ə r̪əh̪ət̪hi" m̪əh̪e:ndr̪ə ji:
s̪'g̪ə h̪in̪ək̪ə jo:ɖ̪ə j̪əh̪ən̪ə m̪'n̪c̪əst̪ʰə ho:it̪ə cʰələ t̪ə' d̪u:r̪ə- d̪u:r̪ə s̪' lo:k̪ə a:bi k̪ə' h̪in̪ək̪ə: sun̪əba:k̪ə
le:l̪ə bʰəri ra:ti m̪'n̪c̪ək̪ə a:gu: ba:is̪ələ r̪əh̪a:it̪ə cʰələ p̪h̪əɾəma:ic̪ə p̪əɾə p̪h̪əɾəma:ic̪ə a:gr̪əh̪ə p̪əɾə
a:gr̪əh̪ə a: r̪əvi:ndr̪ə ba:bu: əp̪ən̪ə jo:ɖ̪ə d̪a:r̪ə ga:j̪ək̪ə m̪əh̪e:ndr̪ə ji:k̪ə s̪'g̪ə c̪ro:t̪a:k̪ə s̪əb̪əta:
'd̪ima:n̪d̪ə' pu:ra: k̪əra:it̪ə cʰəla:h̪ə"

r̪əvi:ndr̪ə ba:bu: gi:t̪əke:n̪ g̪'h̪əɾə a:n̪g̪ən̪ə, s̪əɾə-s̪əma:j̪ə,pre:m̪ə - vir̪əh̪ə, ma:j̪ə- be:t̪a:, pu:t̪o:hu s̪' l̪ə' k̪ə'
ba:d̪h̪ə- bo:n̪ə, k̪'h̪e:t̪ə- p̪əth̪a:r̪ə, j̪ən̪ə - bo:n̪iḱa:r̪ə, ra:uḍ̪ə- g̪'h̪a:m̪ə a: p̪əniḱ'h̪əɾ̪əni: d̪h̪əri l̪ə' ja:it̪ə cʰət̪hi"
k̪ək̪əro: pre:m̪ika: p̪əniḱ'h̪əɾ̪əni: se:ho: bʰə' s̪əka:ie: t̪ək̪əɾə unmuḱ̪t̪ə svi:ka:ro:k̪ti r̪əvi:ndr̪əʃi:k̪ə gi:t̪əme:
bʰe:l̪əni miʈ̪h̪il̪a:k̪ə na:ri: ji:v̪ən̪ək̪ə d̪uru:h̪əta: ho:i va: ro:j̪əga:r̪ək̪ə le:l̪ə p̪əla:j̪ən̪ə r̪əvi:ndr̪əʃi: h̪əre:k̪ə
viḱd̪up̪əɾə n̪əj̪əri ra:k̪hi gi:t̪ək̪ə r̪əc̪əna: ke:l̪a:h̪ə r̪əvi:ndr̪ə ji: j̪ən̪əsa:m̪a:n̪j̪ək̪ə a:n̪k̪'h̪is̪" r̪əc̪əna: k̪əra:it̪ə
cʰət̪hi t̪e:n̪ h̪un̪ək̪ə r̪əc̪əna: nis̪n̪de:h̪ə s̪'pu:ɾ̪n̪ə miʈ̪h̪il̪a:k̪ə pr̪ətiḱid̪it̪v̪ə k̪əra:it̪ə əchi"

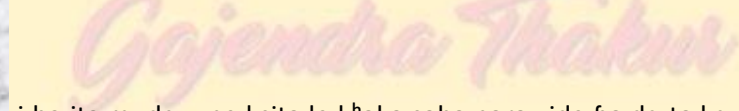
a:i r̪əc̪əna:p̪əɾə əp̪ən̪ə m̪'t̪əvj̪ə editorial.staff.videha@gmail.com p̪əɾə p̪əth̪a:u"

əjɪtə kuma:rə ʃʱaː, muʃəpʰərapurə, sʰpərkə-9472834926

miṭʰila: ma:itʰili: a:ndə:lənəkə pa:tʰe:ʃə: ɕrəddʰe:ʃə rəvi:ndrə ʃi:

ʃi:ba:itə mudā: upe:kʃitə le:kʰəkə səbə pərə vidē:hə dā:tə kāmə ʃe: kārjə kə' rəhələ cʰəṭʰi se: nissʰde:hə
prəɕʰsəni:ʃə əchi ɕrəddʰe:ʃə ra:mə lo:cənə tʰa:kurə ʃi: e:vʌ ɕrəddʰe:ʃə ra:ʃə nəṅḍənə lā:lə dā:sə ʃi: pərə
ni:kə kə:ʃə bʰe:lə mudā: i:ɕvərə ke:ʌ mʌjʌrə nəhi cʰələnə ʃe: hunəkə: səbəhəkə ʃi:ba:itə me: i: kārjə
pu:rṇə ho:itə kʰa:irə əpənə: ha:tʰə me: tʰə prəja:se:tə: əchi ɕe:ʃə i:ɕvərə ke:rə mərʃi: əhi kəḍə
me: a:ɕi:ʃə ʃi: dʌvə:ra: əgila: nā:mə ɕrəddʰe:ʃə rəvi:ndrə nā:tʰə tʰa:kurə ʃi: ke:rə gʰo:ʃəṇḍə: bʰe:lə a: əhi
məha:nə miṭʰila: vibʰu:tʰi pərə kicʰu likʰəba:kə he:tʰu həmərə: a:grəhə bʰe:lə ʃi:vənə ke:rə a:pa:dʰa:pi:

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

me: əhi ka:rjə he:tu əgrəsərə nəhi b'hə' səkalə c'hələhu" mudā: a:i crədd'h'e:jə rəvi:ndrə ba:bu: ke:rə əvətarəṇə dīvasə ke:rə əvəsərə pərə a:ci:sə ji: ke:rə po:stə dē:khi əpənə c'it'hiləṭa: ke:" tja:gi kic'hū lik'həba:kə he:tu pre:ritə b'h'e:ləhu" va:stəvə me: puch'u tə' crədd'h'e:jə rəvi:ndrə ba:bu: pərə əpənə mo:nəkə udgā:rə ke:" vjəktə kərəba:kə lo:b'hə hāmə s"vərəṇə nəhi kə' pa:bi rəhələ c'hi: prəṭjəkṣə rupə s" crədd'h'e:jə rəvi:ndrə ba:bu: s" gəppə kərəba:kə hāmərə: sa:ub'hā:gjə nəhi pra:ptə b'h'e:lə əchi mudā: tja:ijo: hāmə əpənā: a:pə ke:" əti sa:ub'hā:gjə va:nə buj'hā:itə c'hi: je: miṭ'hila: ma:it'hili:kə m"ca s" əpənə cəbdəkə ja:du:gəri: s" dərčəkəvṇḍə ke:" sāmmo:hiṭə kərə:itə hinəkā: hāmə ləgəb'həgə dāsə-pəndrəhə be:rə dē:k'həne: c'hijəni ne:nā: b'hutəkā: rəhi: a: miṭ'hila: ma:it'hili:kə le:cəma:trə jṇā:nə nəhi c'hələ tək'həno: i: m"ca əpənə cumbəki:jə cəkṭi s" hāmərə: k'hi'ca:itə c'hələ təkərə e:kəma:trə ka:rəṇə c'hələ crədd'h'e:jə rəvi:ndrə ba:bu: a: hunəkə pa:rṭənərə məhe:ndrə ji: e:kə go:te: cəbdəkə ja:du:gərə t" dō:sərə svərə sāmra:tə crədd'h'e:jə rəvi:ndrəji: o:nā: tə' sa:hitjəkə hərə vid'hā: me: lik'həlāni a: dhurəj'hā:rā lik'həlāni mudā: hāmərə mo:nəkə kəṇəkəṇə me: hunəkā: le:lə e:kəṭa: pra:kṭikə gi:təkā:rəkə c'həvi bəsələ əchi ga:mə-ghərə, ba:dhə-vənə, k'h'e:tə-k'hərihā:nə, pa:bəni-tiḥā:rə, viva:hə dā:nə, mudā nā-upənəjənə a: ənjə sāməstə əvəsərə he:tu supərəhiṭə gi:tə hinəkərə kəlāmə s" nikələlə c'hənhi d'hi:ja:-putā:, nəvəjuvəkə-nəvəjuvəti: s" lə' kə' səbəhəkə mo:nəkə udgā:rə ke:"əpənə ənupəmə cəbdə s" gədhə ma:" ma:it'hili:kə k"t'həhā:rə səja:une: c'həṭhi

dē:cəkə vib'hinnə cəhərame: əṭe:kə sa:ləkə ənəvərəṭə miṭ'hila: ma:it'hili: a:"dō:lənəkə upərə:"tə e:k'hənədhəri je: st'hiti c'hā:ikə se: bəhutə həḍə təkə nira:cə kərəjə va:la: əchi ma:trə a:ndō:lənə s" juḍə lə s"gra:mi: miṭ'hila: vib'hū:ti səbəhəkə nā:mə pərə e:k'hənəhu b'hi:də nəhi juṭa:itə əchi a: jək'hənə b'hi:də nəhi juṭəṭa:i tək'hənə a:"dō:lənə he:tu pre:ritə kinəkā: kərəbənī? gəri:bəkə d'hi:ja:-putā: pe:tə b'həri b'hō:jənəkə lo:b'hə me: sərəkā:ri: sku:lə ja:itə əchi ' midə dē: mi:lə' le:lə ja:hi s" əpənə jəṭ'hā:gni ke:" cā:ntə kə' səkəjə a: o:hu: la:t'hē: kic'hū jṇā:nə se:ho: ərjitə kə' la:itə əchi kəmə s" kəmə cīkṣā:kə məhəṭvə tə' bu:j'həjə ləga:itə əchi t'hi:kə təhina: (i: hāmərə vjəktigəṭə so:cə əchi) crədd'h'e:jə rəvi:ndrə ji: miṭ'hila: ma:it'hili: a:ndō:lənə me: pa:t'hē:jə ke:" rupə me: ka:rjəṛəṭə rəhələ: əchi va:stəvə me: hinəkərə jo:gəḍā:nə svərṇa:kṣərə s" ə'kitə kərəba: jo:gjə əchi hinəkərə kəṇəkəṇə me: s"gi:tə rəcələ bəsələ c'hənhi pu:ra: pəriva:re: s"gi:təməjə c'hənhi i: o:hika:lə me: m"cakə cō:b'hā: c'hələṭhi jək'hənə əhi m"ca pərə sa:jə ba:jə nəhi pəhu"calə c'hələ təṭ'hā:pi hinəkərə e:kə-e:kəṭa: cəbdə ka:nə me: misəri: ghō:ri dā:itə c'hələ hinəkərə gi:tə me: utṣəvə, k'hūci: e:v" ti:səkə ənub'hū:ti ho:itə c'hələ i: kək'həno: h"sa:ba:itə c'hələṭhi tə' kək'həno: gudəgudā:ba:itə c'hələṭhi kək'həno: pre:məkə əṭ'hā:hə sa:gərə me: dūbəkī: ləgəba:ba:itə c'hələṭhi tə' kək'həno: nəjənə s" dāho:bəho: no:rə j'həhā:ba:itə c'hələṭhi əḍb'hutə cəbdə s"jo:jənə a: suməḍ'hurə k"t'həkə a:ci:sə hinəkā: mā:" sərəsvəti: s" b'h'e:tələ c'həlāni

e:kəbe:rə e:kəṭa: ka:rjəkrāmə me: ra:jəkəmələ ji: hinəkā: s" jəməsəmə niva:si: məhe:ndrə ji: ke:" b'hē:"tə kərəbe:ne: c'hələk'hinā a: hinəkā: əpənə gi:tə ga:bəjə le:lə dē:ba:kə a:grəhə ke:ne: c'hələk'hinā a:k'hirəkā:rə e:kə dīnə əvəsərə b'h'e:təlāni a: dūnugo:te: s"juktə ru:pə s" e:kə ka:rjəkrāmə me: " ba:ba: d"do:tə, bəcca: jəjə sija:ra:mā" gi:tə s" je: dhū:mə mēcā:ulāni se: p'hē:rə ji:vənə me: kəhijo: ghūri kə' pa:c'hū: nəhi təkəlāni e:kə ke:" ba:ḍā e:kə e:v" e:kə s" bədhə e:kə supərəhiṭə gi:tə s" mā:"

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ma:it̪hili:kə əksəjə ko:sə ke:n̪ pəripu:r̪nə kərə:it̪ə rəhəla:hə□ pirije: pərə:nə na:t̪hə sa:d̪ərə pərəna:mə,
cəlu: cəlu: bəhina: jəhina: c̪hi: t̪əhina:, əhə:n̪ ləṭərə pəṭərə kəne: kəmə kəru, ba:n̪hi me: rəhu: ne: rəhu:,
nifuri nifuri kə' ro:pəjə bəhina: jənə bo:nifə:rinə ḍ̪h̪a:nə ge:, pəḍ̪h̪ə□ kə ka: me: ki ki: ku ku: bəḍ̪a:mə
ke: ka:i ko: ka:u k̪ kh rə:mə, biləmi jo: gujərija: əhi mit̪hila: ke:n̪ ḍ̪h̪a:mə ge:, ro:t̪i: əc̪hi t̪ə' ḍ̪unija: hərija:
binu ro:t̪i: ke: p̪h̪a:n̪ka: ro:t̪i: k̪h̪a:t̪irə g̪h̪e:n̪t̪ə kəṭa:ija: ro:t̪i: k̪h̪a:t̪irə ḍ̪a:ka: a:ki həmə səcə kəha:i c̪hi: nəhi
ja:u a: ki həmə gəppə h̪ka:i c̪hi: nəhi ja:u (b̪h̪a:n̪gəḍ̪ə□□ ḍ̪h̪una pərə), ki: t̪h̪ikə mit̪hila: ke: c̪h̪əṭ̪hi ma:it̪hile
həmə kəha:it̪ə c̪hi: o:re: s̪n̪ mit̪hila: va:si: sunu piḥa:ni: həmə kəha:it̪ə c̪hi: o:re: s̪n̪ sənə sənə na:hi ja:ni
kəṭe:ko: ka:ləjəji: gi:t̪əkə rəcəna: kəjəne: c̪h̪əṭ̪hi c̪rəḍ̪ḍ̪h̪e:jə rəvi:ndrə ba:bu:□ pəhila ma:it̪hili: p̪h̪ilmə "
məməṭ̪a: ga:bəjə gi:t̪ə" me: vid̪ja:pəṭ̪ikə e:kəṭa: gi:t̪ə ke:n̪ c̪h̪o:ḍ̪ə□□ ənjə səməṭ̪a gi:t̪ə hinəke: kələmə
s̪n̪ lik̪h̪a:jələ əc̪hi□ e:kə s̪n̪ bəḍ̪h̪ə□□ e:kə əḍ̪b̪h̪uṭ̪ə gi:t̪ə əc̪hi je:na::

□. b̪h̪əri nəgəri: me: so:rə ba:ua: ma:mi: t̪o:hərə go:rə, ma:ma: ca:nə sənə ke:n̪..

□. ərrə bəkəri: g̪h̪a:sə k̪h̪o:, c̪h̪o:ḍ̪ə□□ go:t̪h̪ulla: ba:hərə jo:

□. g̪h̪ərə g̪h̪ərə g̪h̪umi g̪h̪umi t̪o:hərə kəṭ̪h̪a: i:

bəhi bəhi kəhəṭ̪ə bəja:rə

cələlə kəhərija: je: ka:une: nəgərija:..

□. mit̪hila: ke:rə i: ma:t̪i uḍ̪ə□lā əc̪hi

c̪h̪u:bəjə gəgənəkə c̪h̪a:t̪i:

b̪h̪əri ḍ̪unija: ke:n̪ m̪ngələ ho:

jənə jənə ga:bəjə pra:t̪i:

h̪a:n̪ re: kəhu: b̪h̪a:ija: ra:me: ra:mə ho: b̪h̪a:i:

ma:t̪a: je: bira:ja:i mit̪hile: ḍ̪e:ḍ̪ə me:...

ma:it̪hili: p̪h̪ilmə " məməṭ̪a: ga:bəjə gi:t̪ə " ke:rə nirma:t̪a: c̪ri: ke:ḍ̪a:rə na:t̪hə ca:uḍ̪h̪əri: a: məh̪n̪t̪hə
məḍ̪ənə mo:hənə ḍ̪a:sə ji: c̪h̪əṭ̪hi a: e:kərə nirma:n̪əkə krəmə me: na:na: prəkə:rəkə j̪h̪y̪h̪a:va:t̪ə səha:it̪ə
a:gu: bəḍ̪h̪ə□□t̪ə ge:la:hə mud̪a: pa:isa:kə t̪ngi: a: nira:ḍ̪a:kə k̪sənə me: e:kə ḍ̪inə əpənə svəpnə ke:n̪
məj̪h̪əḍ̪h̪a:rə me: c̪h̪o:ḍ̪ə□□ b̪h̪a:ri: mo:nə s̪n̪ ke:ḍ̪a:rə ba:bu: əpənə ji:vənəpəṭ̪h̪ə pərə a:gu: bəḍ̪h̪ə□ba:kə
h̪e:t̪u sənəp̪h̪ra:"sisko: vid̪a: b̪h̪e:la:hə□ pəhila ma:it̪hili: p̪h̪ilmə ḍ̪ibba: me: bəḍ̪ə b̪h̪ə' ge:lə□ ja:hi p̪h̪ilmə
ke:n̪ məh̪n̪t̪hə məḍ̪ənə mo:hənə ḍ̪a:sə ji: la:ca:ri: me: b̪h̪əviṣ̪jəkə jimma: ləga: ḍ̪e:ne: c̪h̪ələk̪h̪inā t̪əkərə
ri:lə ke:n̪ ləgəb̪h̪əgə əṭ̪h̪a:rəhə vərṣəkə ba:ḍ̪ə bəḍ̪ə ḍ̪ibba: s̪n̪ nika:li sine:ma: h̪a:lə me: prəḍ̪əṭ̪iṭ̪ə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

kəɾəbɑ:bəjə ke:rə dʊrləbʰə ka:jə əhi pʰilməkə gi:təkɑ:rə ɕri: rəvi:ndrə nɑ:tʰə tʰɑ:kurə ji: məhʰtʰə ji: sʰ
likʰitə ədʰika:rə prɑ:ptə kəjələ:kə upərə:nʰə pu:rŋə kəjələni □ məhʰtʰə ji: ke:n ɕəbdə me:- "rəvi:ndre: ji:
vi:rə bəhɑ:dʊrə bənələ:hə" □

ɕrəddʰe:jə rəvi:ndrə ji: ke:n viʃəjə me: ke:dɑ:rə bɑ:bu:kə ɕəbdə jɑ:uʰ hu:bəhu: rɑ:kʰi: tʰə' - "
upənəjənəkə səməjə me: dʰə □ □ lə pipəhi:kə dʰəməgəjjərə dʰvəni me: ləpe:tələ gi:tə, ɕəturʰi: rɑ:tʰikə
kənija:n-vəɾəkə prəthəmə milənə me: ləjɑ:jələ-səkuɕɑ:jələ sihərə:itə gi:tə, dʊrɑ:gəmənəkə səməjə me:
be:tʰi:kə nɑ:rə me: bʰi:jələ gi:tə, gɑ:məkə ɕhɑ:uʰdə □ □ kə kɑ:nʰə tʰərə dɑ:bələ ɕittɑ: kʰurəpi:kə
kʰənəkʰənə gi:tə □ səbʰə gi:tə me: miʈʰilɑ:kə mɑ:tʰikə ənupəmə sugəndʰi" □ əhi pʰilməkə tʰe:sərə
nirma:tɑ: bʰɑ:nu bɑ:bu:je: svəjʰ əpənə likʰələ gi:tə əhi pʰilmə me: dʰe:bəjə ɕɑ:hɑ:itə ɕʰələtʰi se: hinəkərə
gi:tə suni mʰtrə mugdʰə ho:itə bɑ:jələ rəhətʰi- " i: vjəktʰi jənəkərə nɑ:mə rəvi:ndrə nɑ:tʰə tʰɑ:kurə əɕʰi,
viləksəŋə prətibʰɑ:kə svɑ:mi: ɕʰətʰi □ hinəkərə gi:tə me: miʈʰilɑ:kə sʰve:dənəɕi:lətɑ: mukʰəriṭə ho:ie: □
hinəkərə prətje:kə gi:tə sʰ e:kə nəvə kʰissa:kə nirma:ŋə bʰə' səkɑ:ie: □ rəvi:ndrəkə gi:tə miʈʰilɑ: me: gi:tə
sʰgi:təkə e:kətɑ: nəvəjugə a:nəṭə təkərə həmə kəlpənɑ: kərə:itə ɕʰi:" □

kəṭe:kə sətʰikə kəhələni ke:dɑ:rə bɑ:bu: a: bʰɑ:nu bɑ:bu: □ vɑ:stəvə me: gi:tə sʰgi:təkə e:kətɑ: nəvəjugə
ənələni tɑ:hi me: kɑ:nɑ: sʰdʰe:hə nəhi □ səɕə puchʰu tʰə' hinəkə vipulə rəcənɑ: sʰsɑ:rəkə jnɑ:nə həməɾɑ:
nəhi əɕʰi muɕɑ: hinəkərə pʰcə kənja: a: rəvi:ndrə pəɕɑ:vəli: e:kʰəno: əɕʰi həməɾɑ: pɑ:sə me: □ kicʰu
pustəkə ke:o: lə' ge:lɑ:hə se: pʰe:rə dʰə' nəhi ge:lɑ:hə □ i: po:tʰi: səbə həməɾə bɑ:bu: ji: svəjʰ ɕrəddʰe:jə
rəvi:ndrə bɑ:bu: sʰ hunəkə kələkəttɑ: (e:kʰunəka: kɑ:ləka:tɑ:) jɑ:tʰrɑ:kə krəmə me: prɑ:ptə ke:ne:
ɕʰələtʰi □ hinəkərə rəcənɑ: səbə e:kəṭʰɑ:mə sʰkəlitə kəjə punh prəka:ɕitə ho:jəbɑ:kə ɕɑ:hi: □ e:kəṭɑ:
kɑ:rjəkrəmə me: ɕrəddʰe:jə rəvi:ndrə bɑ:bu:kə upəstʰiti me: mʰcə pərə hinəkərə rəcənɑ: ke:n kɑ:nɑ:
səjjənə əpənə tətəkɑ: rəcənɑ: bɑ:ji pɑ:tʰə kəjəne: ɕʰələ:hə □ e:hənə dʰjstəṭɑ: jɑ:uʰ hunəkɑ: sɑ:məne:
bʰə' səkɑ:ijɑ: təkʰənə pəro:kʃə me: ke: dʰe:kʰəjə jɑ:jəṭə? e:kərə sʰrəksəŋəkə a:vəɕjəkəṭɑ: ɕʰɑ:ikə □ əpənə
a:bəjə vɑ:lɑ: pi:dʰə □ □ ke:n a:kʰirə kɑ:nɑ: səhi: bɑ:təkə jɑ:nəka:ri: bʰe:təṭəni □ mɑ:trə po:tʰi:
prəka:ɕəne:tɑ: nəhi muɕɑ: dʰijitələ rupə me: se:ho: a:nələ jɑ:jə □ miʈʰilɑ: mɑ:itʰili: a:ŋdɑ:lənə me: hinəkə
jo:gəɕɑ:nə ke:n bisəɾələ nəhi jɑ: səkɑ:itə əɕʰi □ hinəkə ɕəbdə əməɾə ɕʰənhi, hinəkə svərə əməɾə ɕʰənhi □
əṇtə me: jɑ:uʰ e:kəṭɑ: gi:təkə ɕəɕɑ: nəhi kəɾəbə tʰə' həməɾə mɑ:nəkə uɕgɑ:rə ədʰu:rɑ: rəhi jɑ:jəṭə kie:kə
tʰə' mɑ:n a:o:rə mɑ:tʰbʰɑ:sɑ:kə ənɑ:dərə pɑ:pə əɕʰi a: nəhi jɑ:ni kəṭe:kə be:rə i: gi:tə suni həməɾə nəjənə
sʰ əɕruɕhɑ:rə bəhələ əɕʰi-

jənmə dʰe:ləni mɑ:jə tʰiki:hə, se:ho: kəne: sɑ:cu:

həməɾɑ: ki həməɾɑ: tʰə' usəɾələ bəjɑ:rə bujʰu

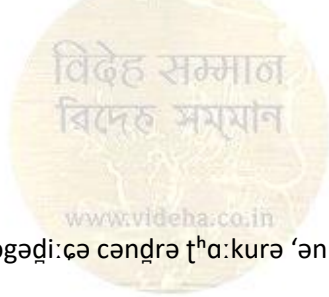
ɕittʰi: ke:n tɑ:rə bujʰu, buɕʰə □ □ jɑ: be:mɑ:rə bujʰu

.....
बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vi:çə: çrəddʰe:jə rəvi:ndrə ba:bu: ke:n sa:ðərə səmərpiṭə kəra:itə çʰijənə □ o: svəstʰə rəhəṭʰi a: hunəkə
a:çi:çə həməra: səbə pərə bənələ rəhəjə □ ko: no: gələṭi: bʰe:lə ho:e:ṭə ṭə' kṣəma: kərəbə □

a:i rəçəna:pərə əpənə mʰṭəvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭʰa:u □

jəgədi:çə çəndrə ṭʰa:kurə 'ənilə'-sʰpərkə-8789616115

səbʰəṭa: so:na:rəkə:n nəhi gəṭʰəba:kə kəla: ho:ichə (gəjələkə səmi:kṣa: : po:ṭʰi: 'le:kʰəni: e:kə rʰgə
əne:kə')

e:kəṭa: səməjə çʰələ jəkʰənə ma:itʰili: gəjələkə na:məpərə je: kichʰu li:kʰələ ja: rəhələ çʰələ ṭəkəra:
bʰəkti-bʰa:vəsʰ lo:kə grəhənə kəra:itə ja: rəhələ çʰələ | səməjə bəḍələlə | o:kəra: ra:jəni:ṭikə çəçma:sʰ
ḍe:kʰələ ja:e: la:gələ | muḍa: rəçəna: svəstʰə ḍṛṣṭisʰ nəhi pəḍʰələ ja: rəhələ çʰələ | prəçəṭi bʰe:lə əçʰi |
a:bə ṭʰi:kəsʰ pəḍʰələ ja: rəhələ əçʰi | o: gəjələ əçʰijo: ki nəhi se:ho: ḍe:kʰələ ja: rəhələ əçʰi | ko:nəhu
rəçəna:kə sa:rʰəkəṭa: se:ho: əhi:me: əçʰi je: o:kəra: svəstʰə ḍṛṣṭisʰ pəḍʰələ ja:e:, o:kəra səmi:kṣa: hue:,
kəməjo:rə pəkṣəkə a:lo:çəna: hue:, ni:kə pəkṣəkə prəçʰsa: hue: | muḍa:, səbʰəsʰ pəhine: ṭə i: ḍe:kʰəbə
jəru:ri: əçʰi je: o: rəçəna: ja:hi vidʰa:kə le:lə li:kʰələ ge:lə əçʰi o:kəra jo:gjəṭa: rəkʰa:itə əçʰi ki nəhi |
ma:itʰili: gəjələkə:n bʰəkti-bʰa:vəsʰ əṭʰəva: ra:jəni:ṭikə ḍṛṣṭisʰ ḍe:kʰəbə o:kəra upe:kṣa: kərəbə həe:ṭə |
ja:hi səməjəme:, ma:itʰili:me: gəjələkə vja:kəraṇə upələbḍʰə nəhi çʰələ, 111 ṭa: rəçəna: lə' kə' 'le:kʰəni:
e:kə rʰgə əne:kə' prəka:çṭə bʰe:lə çʰələ, o:hi səməjə i: e:kəṭa: spəṣṭə gʰo:çəṇa: çʰələ je: ma:itʰili:me:
gəjələ əvəçjə li:kʰələ ja: səka:itə əçʰi | i: e:kəṭa: kra:nṭi çʰələ kie:kə ṭə o:hi səməjə kichʰu sa:hitjəka:rə
kəha:itə çʰələ:hə je: ma:itʰili:me: gəjələ likʰələ: nəhi ja: səka:itə əçʰi | e:hi ḍʰa:rəṇa:kə kʰəṇḍənə çʰələ i:
sʰgrəhə | rəçəna:kə:rəkə gi:ṭe: jəkə:n ṭəṭʰa:kəṭʰiṭə kichʰu çə:rə səbʰə lo:kəkə:n a:kəṣṭiṭə ke:ləkə | çəbḍə
səbʰəme: gi:ṭəhi jəkə:n va:iḥə miṭʰila:kə ma:ṭi-pa:ni a: bəsa:ṭəkə sugəṇḍʰi ! miṭʰila: mihirəme: pəḍʰələ
kichʰu çə:rə səbʰə həməro: bəhuṭə a:kəṣṭiṭə ke:ləkə:

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

‘həmə ʃe: ma:it̪ʰilə t̪ʰikəhuⁿ se: mu:rkʰə ka:lida:sə sənə

ʃəʈəʃə ba:isələ cʰi: sa:iɦə d̪a:ri ka:t̪i rəɦələ cʰi:’

‘cəli: ʃəkʰənəsⁿ səd̪ikʰənə so:ci: e:kʰənə d̪əɦinə ki: ba:mə cəla:i cʰi:

ra:kʰu: əpənə: viɕvə-nəgərə bʰəri, həmə t̪ə əpənə: ga:mə cəla:i cʰi:’

‘sukʰəke:rə ho: ki d̪ukʰəkə bi:t̪a:iʃe: gʰəri: səbʰəʈa:

ho: ba:ⁿsə a: ki be:ⁿt̪əkə t̪uʈa:iʃe: cʰəri: səbʰəʈa:’

e:ɦi sⁿgrəɦəkə rəcənə: səbʰəkə ʃənmə əspəʈa:ləme: bʰe:lə cʰələ | əspəʈa:ləsⁿ ba:ɦərə a:bi i: c̪e:rə səbʰə d̪əɦa:ʈə ma:rikə’ cikərələ :

‘gəʃələ ma:it̪ʰili:kə mərmə a:bə ʃa:ni le:ne: cʰa:ikə

gəʃələ miʈʰila:me: gʰərə əpənə ba:nɦi le:ne: cʰa:ikə’

ʃe: səbʰə kəɦa:it̪ə cʰələ:ɦə ʃe: ma:it̪ʰili:me: gəʃələ nəɦi likʰələ ʃa: səka:it̪ə cʰa:ikə, səbʰə c̪a:nt̪ə bʰə’ ge:la:ɦə | gi:t̪əkə məɦa:ra:ʃəkə əɕvəme:gʰəkə gʰo:ʈa: nikəli ge:lə gəʃələkə ma:ida:nəme: | ləvə-kuɕəkə ɦa:t̪ʰe:ⁿ pəkərələ ge:lə gʰo:ʈa: | ra:məkə k̪t̪jəkə sa:rt̪ʰəkəʈa: se:ɦo: əɦi:me: əcʰi ʃe: gʰo:ʈa: pəkərələ ʃa:e: ləvə-kuɕə d̪va:ra: | ənəcinhə:rə a:kʰərəkə sa:it̪əpərə gəʃe:ndrə t̪ʰa:kurə a: a:ɕi:ʃə ənəcinhə:rə d̪va:ra: gəʃələ c̪a:st̪rə e:la:kə ba:d̪ə ʃa:ⁿcə-pəʈəʈa:lə ɦuə’ la:gələ ʃe: gəʃələkə na:məpərə ʃe: kichʰu likʰa: rəɦələ əcʰi se: gəʃələ əcʰijo: ki nəɦi | i: pa:cʰa:ⁿ mu:ɦe:ⁿ gʰusəkə’ bəla: ba:t̪ə nəɦi bʰe:la:i | i: pəcʰila: pi:t̪ʰi:kə k̪t̪jəkə:ⁿ a:ga:ⁿ lə’ ʃe:ba:kə, ga:urəvə prəda:nə kərəba:kə,o:kəra: pəripu:r̪ə kərəba:kə, svəst̪ʰə a: səm̪ɕddʰə kərəba:kə d̪iɕa:me: a:nd̪o:lənə bʰe:la:i | həməɦu:ⁿ t̪ə bʰəkt̪i –bʰa:vəsⁿ səbʰə rəcənə:ke:ⁿ gəʃələ ma:nie: ne:ne: rəɦi: | ənəcinhə:rə a:kʰərə sa:it̪əpərə upələbd̪ʰə v̪a:kərəŋəsⁿ pəriɕit̪ə bʰe:la:kə ba:d̪ə i: po:t̪ʰi: pəʈʰi ʃe: kichʰu ni:kə –be:ʃa:e: d̪e:kʰəba:me: a:e:lə əcʰi t̪a:ɦisⁿ əvəgəʈə kərəjəba:kə prəʃa:sə kə’ rəɦələ cʰi: :

(1) 109 ʈa: gəʃələme: 587 ʈa: c̪e:rə əcʰi | e:ɦi sⁿgə kichʰu ‘kəʈəa:’ əcʰi |

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

(2) 26 ता: bina: rāḍi:p'hākā gəjələ əç'i |

(3) 5 ता: gəjələme: mətələ:kə əb'hə:və əç'i (gəjələ krāma:"kə 35,42,45,54,90)

(4) 4 ता: gəjələme: rāḍi:p'hə mətələ:me: əç'i mudā: o:kərə pa:lənə səb'hə cə:rāme: nəhi b'h'e:lə əç'i (gəjələ krāma:"kə :49,62,81,82)

(5) 9 ता: gəjələkə kəjəta: cə:rāme: sāmā:nə ka:p'hija:bəla: cəbdə əç'i (gəjələ krāma:"kə :65,68,72,77,89,103,105,107,108)

(6) 10 ता: gəjələkə mətələ: c'hō:ri səb'hə cə:rāme: ənupəjukṭə ka:p'hija:bəla: cəbdə əç'i (gəjələ krāma:"kə :5,10,11,23,41,43,62,70,83,93)

(7) 7 ता: gəjələkə mətələ:me: ka:p'hija: nijamitə nəhi əç'i (gəjələ krāma:"kə :48,50,63,99,100,101,106)

(8) 16 ता: gəjələkə e:kə əṭ'həva: əḍ'hikə cə:rəkə ka:p'hija:bəla: cəbdə səb'hə upəjukṭə nəhi əç'i (gəjələ krāma:"kə : 15,21,25,29,30,31,46,49,59,75,86,87,88,94,97,109)

(9) rēcāna: səb'hə o:hi sāmājə lik'hələ ge:lə əç'i jək'hənə rēcāna:ka:rəkə pəjərāme: pla:stərə pəṛələ c'həlāni, o: əspəṭa:lāme: c'hələ:hə |

(10) b'hərisəkə mā:it'hili: gəjələkə nā:məpərə e:ṭe:kə s'k'hja:me: rēcāna:kə i: pəhilə s'k'alənə əç'i |

(11) kəṭəhu-kəṭəhus' kich'u gəjələkə əvəlo:kənəs' pəṭa: cəla:itə əç'i je: bəhərəkə upe:kṣa: b'h'e:lə əç'i |

(12) kich'ue: rēcāna:ke:" c'hō:rikə' səb'həkə əṭ'imə ḍu:-pa:"ṭi:me: rēcāna:ka:rəkə nā:mə əç'i |

(13) nāməhərə b'hū:mika: ḍva:ra: pa:t'həkəke:" a:t'kitə kərəba:kə əṭ'həva: rēcāna:kə ṭruṭike:" j'hā:"pənə ḍe:ba:kə prajā:sə nəhi kəjələ ge:lə əç'i, rēcāna: səb'hāme: pa:t'həkəke:" guḍguḍəjəba:kə, a:nəṇḍə prəḍa:nə kərəba:kə a: ji:vənəkə vib'hinnə pəkṣəkə rəhəsəjəke:" cə:li:nəṭa:kə s'gə prəstutə kərəba:kə sa:məṭṭ'hə c'hā:ikə | uḍa:həraṇəsvaru:pə kich'u pa:"ṭi: prəstutə kəe:lə ja: rəhələ əç'i :

‘jəṭəjə səb'hə kich'u ḍe:k'hā:rə, jəkərə səb'hə kich'u nuka:ilə

gəjələ ga:gərāme: sa:gərə ṭāma:cā: ṭ'hika:ikə’

‘mo:ṭə məḍuā:ke:rə ro:ṭi:pərə ra:i'ci:ke:rə sa:gə

gəjələ ji:vənə ke:rə sva:ḍəhu ṭ'hē:ka:ni le:ne: c'hā:ikə’

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

‘mənəs" mənəke:rə s"ca:rə-se:tu o:hi məha:se:tuke:rə na:mə gəjələ
kəhələhu" se: gəjələ, sunələhu" se: gəjələ, kəhəba:me: kəhu: ki: ɕe:ʂə rəhələ’

‘rəvi:ndrə’ pre:mə-p"t"hi: se: ch"ḍaka:rə ja:nəthi
kic"ue: gəjələ e:hənə je: pəɽ"əba:le:’ ho:itə əchi’

‘rəvi:ndrə’ rəhə-rəha:" e:təjə ho:itə əchi e:hənə
ki ja:ihə kə'rə mu:"hə ḍhəri:, t̪a:hi:me: ke:sə’

‘ḍa:gə ɕe:həra:kə ho: ki vəstrəkə, səbə ḍa:gə t̪hika:i ḍa:ge:
sa:ḍhu:ke:" ch"o:ɽi ɕəɽə-pəɽə səbə co:rəke:" ḍhərəkə ɕa:hi:’

‘a:u"t̪ha: ne: kəɽəjə ḍh"ja:nə rəhəjə, e:hi ba:t̪ake:rə
ki ko:nə guru ke:rə əha:" ɕiʂjə bənələ chi:’

‘əsmiṭa:kə prəɕnə əchi t̪ə e:kə bhə’ ‘rəvi:ndrə’
prəgəɽə ho:itə ja:u je: əḍɽjə bənələ chi:’

‘ḍhəkija:jə a:gu: ge:lə je:, buḍhija:rə chələ səbə lo:kə se:
na:və e:k'hənəhu" əchi həmərə, o:hina: pəɽələ məj'həḍha:rəme:’

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

‘kich’uo: ne: bæca: sækələhu" kich’uo: ne: bæca: pa:jəbə

su:ʃəjə ne: ja:lə le:kinə, ʃ"ja:ləme: p'həsələ chi:’

‘dærdə əpənə gupəcupə səhba:le: ho:itə əchi

hære:kə ba:tə nəhi hære:kəke:" kəhəba:le: ho:itə əchi’

‘a:"cərə rəhəjasəme:tələ,bəru ke:sə rəhəjəp'hu:jələ

kich’u ba:tə tə ca:upe:tikə’ d'hərəba:le:’ ho:itə əchi’

‘i: ba:tə k'h'a:nəgi:me: kəhəba:kə mo:nə ho:ichə

ba:ijdə e:hənə ke: je: ci:nha:ije: jəri: səbəta:’

‘ba:tə ke:rə ba:tə əchi tə e:kə ba:tə həmə kəhi dī:

ki ba:tə, ba:tə-ba:təme: ho:, ba:tə se: jəru:ri: nəhi’

‘gula:bə jələkə ci:ci: b'həri, pəjərə d'h'o:itə co:səkə

no:rəkə info:rəme: nəha:itə əchi lo:kə’

‘ga:ijo: h", bərdədo: h", e:həne: vjəvəst'h'a:me:

a:"tə:kə səje: g'h'u:nə sənə pisa:itə əchi lo:kə’

(14) s"kalənəkə ko:no: rəcəndə:me: ma:it'hili:s" itərə ko:no: a:nə b'h'a:şə:kə cəbdə nəhi le:lə ge:lə əchi |e:hi
d'jəstis" i: s"kalənə ma:it'hili: gəjələ-le:k'hənə le:lə pəth'a-prədərəkəkə jo:gjəta: rək'h'a:itə əchi |ma:it'hili:

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

gəjələkə bəhumiːjilaː bʰəvənəkəkə nirmaːɳəmeː eːhi sʰkələnəkə aːɳʰaːrəkə upəjoːgə kəjələ ʃaː səkaːit̪ə ət̪ʰi |

prəkaːɳənəkə cʰətt̪iːsə bəɾəkʰəkə baːɳə eːhi sʰkələnəkə səmiːkʃaː ki aːloːɳənaːkə prəst̪uːt̪i eːkəʃaː saːɳəɾə aː səvinəʃə aːɳvəst̪i ət̪ʰi jeː ʼleːkʰəniː eːkə rʰgə əneːkəʼ pəɳʰələ geːlə ət̪ʰi, guɳələ geːlə ət̪ʰi aː aːɳəɳiːʃə rəviːndrə naːt̪ʰə t̪ʰaːkuraː ʃiː ɳvaːraː roːpələ geːlə gaːcʰə aːbə pʰulaː rəhələ ət̪ʰi |

aːi rəɳənaːpərə əpənə mʰt̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pət̪ʰaːu□

aːɳʰunikə maːit̪ʰiliː giːt̪əkə səʃəgə unnaːjəkə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

s"sa:rəkə səbhə b"ha:sa:məkə sa:hitjə pədjəs" a:rəmb"ə b"he:lə əchi□ pədjəme: ge:jədhərmita: rəha:itə əchi je: c'həndəkə bəle:" pa:olə ja:itə əchi, je: gi:təkə niji: vicē:səṭa: t'hikə je: pədjəme: s'jəna kərəba:kə le:lə s'jənəkəṭa:ke:" səbhə dīnəs" vicē:sə prəb"ə:viṭə kəra:itə rəhələ əchi, a: t"i ko: no: b"ha:sa:-sa:hitjəkə a:di rəcəna: pədjəme: b"he:ta:itə əchi□ spəṣṭa ru:pəs" pədjə vid"ha: lo:kəgi:təs" rəsəgrəhəṇə kə□ sa:ka:rə ho:itə əchi ət"əva: əpənə pəṭ"ə prəcəṣṭə kəra:itə əchi□

lo:kəgi:tə əna:mə dhərma: sa:hitjə t'hikə se: məha:kəvi vidja:pəti dhərīke:" rəcəna:ci:lə ho:e:ba:kə le:lə pre:ritə kəe:ne: rəhəni, təkəra e:kəṭa: udā:həraṇəsvaru:pə dē:k'hələ ja: səkā:ichə, vidja:pəti pəḍa:vāli:me: s"grāhi:tə vidja:pətikə gi:tə"mo:ra: re: ə"ganəma: cənənə ke:rə gəch'ija:..."e:hənə ma:nələ ja:itə həc"i je: məha:kəvi vidja:pəti t"i kəṭe:ko: lo:kəgi:təkə s"pa:dənə ṭa: kəe:ləni□ a: ma:it'hili: sa:hitjəkə a:rəmb"ə je: kəvi cē:k'həra:ca:rjə jjo:ṭiri:cvarə t"ha:kurəs" ma:nələ ja:itə əchi, se: va:ṣṭəvəme: gi:ṭe:s" a:rəmb"ə b"he:lə həc:ṭə je: lik'hitə ru:pəme: nəṣṭə b"əe: ge:lə həc:ṭə□ məha:kəvi vidja:pətikə gi:ṭid"ha:ra:kə b"ha:və, b"ha:sa:,viṣəṇə, vid"ha: o: ra:gəkə prəbələ ve:gəme: e:kəṭa: kṭrimə ka:vjəb"ha:sa:kə jənmə b"he:lə b"ə□ ge:lə jəkəra na:mə "brəṇəbuli" pəḍə□□ ge:lə□ se: t'hikə jənəb"ha:sa:me: gi:ṭi ka:vjəkə əṭulə sa:məṭ"jə a: se: bi:səmə cəṭa:bdī:kə pu:rva:rdhə dhəri ma:it'hili:me: lik"ha:itə rəhələ a: jənəma:nəsə gi:ṭi ka:vjəkə rəsəs" a:lo:də□□ṭə ho:itə rəhələ:hə□ e:hənə vicīṣṭə pər"pəra:s" bhinnə se:ho: ma:it'hili:me: lik'hələ ja:itə rəhələ həc:ṭə, a: se: lo:kə dva:ra: əb"hinəṇə kəe:lə ja:itə ra:māli:la: a: məha:ra:səme:, na:cəme:, ja:hime: jənə-ji:vənəkə ra:gə a: ha:sjə əvəcjə c'hələ həc:ṭə, jəkəra: səbh'əke:" sus"skā:ritə gi:təkə pər"pəra:me: p"hu:həḍə□ bu:j'hələ ge:lə həc:ṭə a: ja:hi gi:tə səbh'əke:" s"kalitə kəe: lik'hitə ru:pə nəhi dē:lə ge:lə həc:ṭə□ mudā: ma:it'hili: gi:təme: nəvəṭa:kə prəve:cə b"he:lə, jək'hənə əpənə:me: cərvjə a: ḍṛcə-ka:vjə səme:ṭəne: əb"hinəṇə kəe:lə ja:itə li:la:, mənə:r"jənə le:lə ho:itə na:cəs" p"hu:ṭə sine:ma:kə pəḍa:rpəṇə b"he:lə a: sine:ma:kə gi:təkə lo:kəme: prijə ho:bəe: la:gələ a: ga:olə ja:itə ma:it'hili: gi:təkə lo:kəprijəṭa: ghəṭəe: la:gələ□ məḍ"upəji: lo:kəma:nəsəme: pəsəra:itə ro:gə əṭ"ha:ṭə ghəṭa:itə lo:kəprijəṭa:ke:" əka:ni sine:ma: gi:tə səbh'əkə b"ha:səpərə ma:it'hili:me: gi:tə rəcāe: ləgələ:hə a: se: səbh'ə be:sə lo:kəprijə b"he:lə□ jəḍjəpi, məḍ"upəji:kə s"gə kich'u a:rə gi:təka:rə səbh'ə gi:tə rəcāna: ke:ləni mudā: hunəkā: lo:kənikə c'həvime: o: nik"ha:rə nəhi a:bi səkələ je: məḍ"upəji:me: rəhəlāni□ jəḍjəpi, prəḍi:pəji: kich'u ma:ulikə gi:təkə əvəcjə rəcāna: ke:ləni je: səbh'ə əpənə sāməjəme: əne:kə m"cas" ga:olə ja:itə rəhələ, mudā: hunəkəra rəcələ gi:tə səbh'ə sine:ma:kə gi:təkə so:j"ha:" j"hu:sə ho:itə c'hələ ṭəṭ"ha: nəvəṭa:kə ma:"gə kəra:itə c'hələ e:v" o: gi:tə səbh'ə sine:ma:kə b"ha:səpərə rəcitə məḍ"upəji:kə gi:təkə a:gu: həllukə ləga:itə c'hələ□ ma:it'hili: gi:təkə le:lə vja:ptə e:həne: ḍa:ruṇə sāməjəme: ma:it'hili:kə gi:ṭi-sa:hitjikə a:ka:cəme: ma:it'hiləme: pəsəralə a: pəsəralə ja:itə gi:tə səbh'əme: pa:olə ja:itə ṭruṭike:" s"pu:rṇə səṇəgəṭa:s" əka:ni ma:it'hili: gi:təke:" lo:kəprijəṭa:kə cik'həra dhəri lāe: je:ba:kə le:lə sāməṣṭə nəvəṭa:-bo:dhəs" jukṭə unna:jəkə bəni, gi:təka:rəkə rəvi:ndrə na:t"ə t"ha:kurə je: prəkəṭə ho:itə c'həṭi se: ma:it'hili: gi:təkə svəṇṇəkā:lə lāe: je:ba:kə e:kəṭa: cəkitə kəra:itə ghəṭāna: t'hikə□

gi:t̪aka:rə rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurə, d̪e:kʰəlani je: sine:ma:kə gi:t̪əkə bʰa:səkə a:d̪hə:rəpərə jəkʰənə lo:kə
ma:it̪hili: gi:t̪ə pəsinna kəra:it̪ə əchi t̪əkʰənə ma:it̪hili:kə sine:ma:ke:" se:ho: pəsinna kərət̪ə, t̪ni o:
ma:it̪hili:me: sine:ma: se:ho: bəna:uləni jəkərə na:mə "məmət̪a: ga:bəe: gi:t̪ə" t̪hikə jəkərə: lo:kəprija
bəne:ba:kə le:lə, hiṇḍi: sine:ma:kə cərcit̪ə əbhine:t̪ri: əjəra:ke:" sine:ma:me: rəkʰəlani t̪ət̪hə: cərcit̪ə
ga:jika:s" gi:t̪ə gəba:uləni, jəkərə gi:t̪aka:rə a: s"gi:t̪aka:rə, hāmərə t̪hə:da: jənəṭəbame: əchi a: sv"jə
rəhət̪hi

rəvi:ndrə na:t̪hə t̪hə:kurə ma:it̪hili:me: gi:t̪ə rəcəna:kə le:lə e:hi k̪e:t̪rəkə jənəji:vənəke:" gi:t̪əkə viṣəja
bəna:uləni ja:hime: d̪u:k̪hə:-d̪u:k̪hə a:e:lə kəḍa:ciṭ hunəkərə ma:nəbə cʰəlani je: d̪u:k̪hə lo:kə
su:nəe: ca:ha:it̪ə əchi hāmərə t̪n ma:nəbə əchi je: vidja:pəṭikə gi:t̪ə "kəkʰənə hərəbə d̪ukʰə mo:rə he:
bʰo:la:na:t̪hə" a:ijo: lo:kə gəba:it̪ə əchi a: lo:kəprija əchi je: o:hime: d̪u:k̪hə gəppə bʰe:lə əchi a:
hiṇḍi:kə kəvi məḍənə kəcəpəkə kəviṭa:kə t̪n e:kəṭa: pa:"ti əchi je: "muḃhəko:

vidja:pəṭi ka: d̪ukʰə ca:hije:"

gi:t̪aka:rə rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurə əpənə gi:t̪ə rəcəna:kə le:lə e:kə diṣə j" e:hi k̪e:t̪rəkə jənəji:vənəke:
viṣəjekə cuna:və ke:ləni t̪n d̪o:sərə diṣə o: əpənə gi:t̪ə le:lə əpənə ləjakə se:ho: əviṣka:rə ke:ləni e:hi
d̪u:nu:kə s"ge: rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurə miṭhila:me: prəcəlit̪ə pa:ura:ṇikə pa:t̪rəke:" əpənə gi:t̪ə le:lə
le:ləni, ja:hi le:lə hunəkə: jəgəjənəni: ja:nəki:, hunəkərə kəṣṭəməja ji:vənə a: hunəkərə ve:d̪əna:məja
va:ṇi:s" bəhəra:e:lə səma:ḍə pərja:pt̪ə cʰəlani hunəkərə gi:t̪əkə pa:"ti d̪rəṣṭəvjə əchi--

kəne: ba:ju: he: pra:ṇə əha:" i: ki: ke:ləhu"

ko:na: so:na:ke: əha:" ma:ni si:t̪a: le:ləhu"

hāmə vid̪e:həkə ḍhija: t̪e:" vid̪e:hi: bʰe:ləhu"

t̪əṭhə ra:kʰəbə nuka:ja hāmərə sən̪t̪a:nə s"

miṭhila:kə səbʰə ḍinəs" mukʰjə vjəvəsə:ja kʰe:ti: rəhələ kʰe:ti:, pəriva:rəkə səbʰə sa:ukʰə-se:h"t̪a: pu:r̪ti
nəhi kə səkə:it̪ə cʰələ t̪ni e:hiṭhə:məkə lo:kə səbʰə ḍinəs" kəme:ba:kə le:lə pərəḍe:sə ja:it̪ə rəhələ
cʰəṭhi māha:kəvi vidja:pəṭikə gi:t̪əme: se:ho: e:hiṭhə:məkə lo:kəkə pərəḍe:sə kəma:e: le:lə je:ba:kə
vəṇəṇə bʰe:ta:it̪ə əchi gi:t̪aka:rə rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurəkə rəcit̪ə gi:t̪əme: e:hiṭhə:məkə lo:kəkə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

pərəde:sə je:ba:kə je: cərcə b'hē:lə əchi təkəra mu:ləme: əb'hə:və t'hikə se: e:hit'hə:məkə lo:kə kəte:kə
əb'hə:vəme: ji:vənə biṭaba:itə c'hələ tət'hə: jənəsə:ḡ'hə:rəṇə kəte:kə be:si: əpəma:nitə a: nird'hənəṭa:kə
ji:vənə jiba:itə c'hələ təkəra hṛdajə vidī:rṇə kərəe: bəla: e:kəṭa: ba:nəgi: ḡe:k'hū:--

bərəḡə e:kke:ṭa: c'hələ, se:ho: pəhine: mərələ
k'hē:ṭə ənəke: ḡək'hələ, ṭa:i pərə kərəja: ləḡələ
ṭ'n ja:iḥə-sa:iḥə a:bi , ja:iḥə-sa:iḥə kəhi ja:ic'hə
səhiṭe:-səha:itə a:bə b'həṭhi ge:lə ina:rə buj'hū
ka:ja: ləca:rə buj'hū, va:ḡḡəkə ḡḡ'hə:rə buj'hū
kəte:kə ba:ṭə lik'həbə ki: a:p'həṭə həja:rə buj'hū...

ma:it'hili: sa:hitjəkə səmərpanə a: pre:mə səb'hə ḡinəs" muk'hə svərə rəhələ əchi pre:məkə əvirələ
ḡ'hə:ra:me: bəhe:ba:me: ma:it'hili: sa:hitjə əgrəga:mi: rəhələ əchi ja:hime: pərəki:ja: pre:məkə svərə
sərva:ḡ'hikə muk'hə rəhələ əchi mudda: ḡa:mpəṭjə-pre:məkə ji:vənəme: əprəṭimə məhəṭvə sərṭ'hə:
rəhələ:ikə əchi ḡi:ṭəkə:rə rəvi:ndrənə:ṭ'hə ṭ'hə:kurəkə e:kəṭa: ḡi:ṭəkə əḡ'hə:lik'hitə pa:"ṭikə əvalə:kənə
kəru: ja:hime: ma:it'hilə s"skṭikə o:hi vid'hike:" uja:ḡərə kəe:lə ja:itə əchi je: ḡvira:ḡəməṇəkə pu:rva
həja:mə əba:itə əchi, təkəra: ciṭra:ṭməkə əb'hivjəkti kəte:kə səhəṭə:s" ḡe:ləni əchi je: mugḡ'hə a:
mo:hitə kəra:itə əchi-

bənhəne: c'həlija:i ke:ḡə p'hələka:ua:
ko:"ca: bəla: nua: c'həla:i a:"cərə ḡhuma:ua:
le:ləkə əjhəkke: me: ḡe:k'hī mu"ḥəj'hə:u"sə:
əhi:" ke: ḡa:məkə bud'hə ba: həja:mə
pirije: pira:nəna:ṭ'hə sa:ḡḡərə pərəna:mə

gi:təka:rə rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurəkə gi:tə səb'həme: nəvə:t̪a:kə prəve:çə hunəkəə əpənə prət̪ib'hə:,
ma:it̪hili: gi:təkə prət̪i sərvo:t̪təmə səmərpaŋəkə bəle: b'hē:lə əç'i ja:hime: b'hə:ʂa: a: o:hi prəcəl̪it̪ə
çəbdəkə əprət̪imə jo:gəddə:nə əç'i je: çəbdə səb'hə ur̪du:-p'hə:rəsi:kə t̪hikə a: ma:it̪hilə səmə:ʂəme: ba:ʂələ
ja:it̪ə əç'i□

gi:təka:rə rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hə:kurə ma:it̪hili: gi:təke:", gi:təkə lo:kəprijəta:ke:" d̪h'ja:nəme: rə:k'h'i je:
st̪əro:nnəjənə ke:ləni t̪a:hi ba:t̪əke:" prəcəst̪ə kərəba:me: əne:kə gi:təka:rə la:gələ ç'hə't̪h'i ja:hime: d̪a:.
c'drəməŋi prəmuk'hə ç'hə't̪h'i□

əpənə m"t̪əvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pət̪hə:u□

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

lakṣmaṇa j̥a: sa:ga:ra, s̃ñpa:ka-9903879117

miṭh̃ila:kə mukut̃aməni rəvi:ndra

t̃əhi:ja: h̃amə m̃ad̃hub̃ani: me: p̃ad̃h̃a□□t̃ə r̃ahi:□ 1971- 72 ke:r̃a g̃h̃at̃ana: t̃h̃ika□ suñal̃a je:
l̃əhe:r̃i:ja:s̃a:ra:j̃ame: ma:it̃h̃ili:kə ko:no: ka:r̃j̃əkr̃am̃ame: r̃abi:ndr̃a ji: ma:ri-pi:t̃ə k̃a□ le:l̃ani a:jo:j̃ək̃a
lo:k̃ani:□ k̃at̃h̃i: le:l̃a t̃ə d̃a:ru: le:l̃a□ r̃avi:ndr̃a ji: k̃a:h̃a:ⁿ d̃əna k̃a:h̃a:i c̃h̃al̃əkh̃ina je: h̃am̃ara: le:l̃a
bo:t̃əl̃ək̃a iⁿt̃əja:m̃a k̃i:ja:i ne: b̃h̃e:l̃a? na:i b̃h̃e:l̃a t̃ə t̃a:ka: d̃ĩa h̃am̃a ki:ni le:b̃a□ t̃əhi:p̃ərə ba:t̃a:ba:t̃i:
b̃h̃a□ ge:l̃a c̃h̃al̃a□ a: se: t̃ək̃h̃ane: ɕa:nt̃ə b̃h̃e:l̃a j̃əh̃əna h̃uñaka: bo:t̃əl̃ək̃a d̃a:m̃a b̃h̃e:t̃əl̃ani□ h̃am̃ara:
ñəj̃ar̃ime: r̃abi:ⁿdr̃a ji:k̃a pr̃əti b̃əh̃ut̃ə d̃ina d̃h̃əri ni:k̃a d̃h̃a:raṇa: na:i r̃əh̃al̃a□

t̃ək̃ara: ba:d̃a h̃am̃a j̃əh̃əna uc̃c̃a ɕik̃sa: le:l̃a 1974 me: k̃əl̃ək̃at̃ta: ge:l̃əhuⁿ t̃ə ca:ud̃h̃ari: ji:k̃a (sṽə ba:bu:
sa:h̃e:b̃a ca:ud̃h̃ari:) pr̃e:s̃a k̃h̃il̃a:t̃ə g̃h̃o:ṣ̃a le:ñame: ək̃h̃il̃a b̃h̃a:r̃əti:j̃ə miṭh̃ila: s̃ñg̃h̃ək̃a k̃ic̃h̃u p̃ad̃a:d̃h̃ika:ri:
s̃əb̃h̃əs̃ñ suñal̃a je: a:i be:r̃a r̃abi:ⁿdr̃a-m̃əhe:ndr̃ak̃a jo:d̃a□□ke:ⁿ b̃əja:ul̃a ja:j̃ə□ h̃am̃ara ka:ña t̃h̃a:d̃h̃a□
b̃h̃a□ ge:l̃a□ ñəṽə-ñəras̃ə ge:le: r̃ahi:□ kiñako: k̃ic̃h̃u p̃uch̃əba:k̃a sa:d̃h̃s̃a na:i b̃h̃e:l̃a□ d̃u: t̃i:ña d̃iñək̃a
ba:d̃a ca:ud̃h̃ari: ji: əp̃əne: h̃am̃ara: k̃əh̃əl̃ani je: vid̃ja:p̃əti p̃ərṽə s̃əma:ro:h̃ame: r̃abi:ⁿdr̃a- m̃əhe:ⁿdr̃ak̃a
jo:ri:k̃a up̃əst̃h̃it̃ə b̃h̃e:na:j̃ə əñiva:r̃j̃ə ru:pe:ⁿ a:ṽəɕ̃ək̃a b̃h̃a□ ge:l̃a əch̃i□ s̃əb̃h̃a:ga:r̃ame: d̃ərc̃ək̃a
lo:k̃añik̃a b̃h̃i:d̃a□ ma:t̃r̃a e:hi jo:ri:k̃a na:m̃a suñi um̃əri p̃ad̃a□□t̃ə əch̃i□ ma:it̃h̃ili: a:nd̃o:l̃aña va:la:
ba:t̃ə h̃am̃a s̃əb̃a b̃h̃i:d̃a□k̃a ma:d̃h̃j̃am̃əs̃ñ be:si:s̃ñ be:si: pr̃əva:si: ma:it̃h̃il̃a b̃ñd̃h̃u s̃əb̃h̃a l̃əg̃ə p̃əhuⁿca:
p̃əba:it̃ə c̃h̃i:□

i: ba:t̃ə h̃am̃ara: mo:ñame: je: r̃abi:ⁿdr̃a ji:k̃a pr̃əti əru:ci ut̃p̃anña b̃h̃a□ ge:l̃a c̃h̃al̃a t̃ək̃ara: a:d̃əra a:
ɕr̃ədd̃h̃a:me: b̃əd̃əli d̃e:l̃ək̃a□ miṭh̃ila: miṭh̃i a: ma:it̃h̃ili: d̃ərc̃əña d̃unu: p̃ətr̃ika:k̃a ni:j̃am̃it̃ə pa:t̃h̃ək̃a
r̃əh̃al̃a k̃ari:□ d̃unu: p̃ətr̃ika:k̃a pr̃əka:ɕ̃əña su:ca:ru: ru:pe:ⁿ ho:it̃ə r̃əh̃al̃a k̃əra:i□ d̃unu: p̃ətr̃ika:k̃a əⁿt̃im̃a
d̃u: t̃i:ña p̃j̃st̃h̃a s̃əb̃h̃a:- s̃ñst̃h̃a:k̃a g̃əti:viḍ̃h̃i s̃əb̃a c̃h̃a:pa:it̃ə r̃əha:i□ h̃am̃a se: s̃əb̃a k̃h̃u:b̃ə g̃əhiⁿki: ñəj̃ar̃is̃ñ
p̃ad̃h̃a□l̃a k̃ari:□ d̃e:k̃h̃a:it̃ə r̃ahi: je: miṭh̃ila: a: pr̃əva:si: ma:it̃h̃ili: se:vi: əd̃h̃ika:ⁿ ɕə s̃ñst̃h̃a: s̃əb̃h̃a r̃abi:ⁿdr̃a-
m̃əhe:ⁿdr̃ak̃e:ⁿ b̃əj̃əba:it̃ə r̃əh̃al̃a c̃h̃əl̃ani□ k̃h̃u:b̃ə lo:k̃ək̃a juṭ̃a:ña b̃h̃e:l̃a k̃əra:i□ d̃unu: ju:ga:l̃a jo:ri:k̃a
lo:k̃əp̃ri:j̃əta: ut̃h̃a:ña p̃ərə r̃əha:i□

p̃əhil̃a b̃h̃e:ⁿt̃ə h̃am̃ara: d̃unu: go:t̃e:k̃a jo:d̃a□□s̃ñ k̃əl̃ək̃at̃te:me: b̃h̃e:l̃a c̃h̃al̃a a: se: vid̃ja:p̃əti
s̃əma:ro:h̃ək̃a əṽəs̃əp̃ərə□ h̃am̃aro: s̃va:g̃ət̃ə k̃əmiṭ̃i:k̃a e:k̃a s̃əḍ̃əs̃j̃ə ru:pe:ⁿ ka:r̃j̃ə d̃e:l̃a ge:l̃a c̃h̃al̃a
ətiṭ̃h̃i s̃əb̃h̃ək̃a s̃va:g̃ət̃əme: s̃əḍ̃ik̃h̃əña r̃əh̃əba:k̃a le:l̃a□ h̃am̃ara: t̃ək̃ara la:b̃h̃a b̃h̃e:t̃əl̃a je: h̃am̃a d̃unu:
go:t̃e:s̃ñ p̃əric̃əj̃ə pa:t̃ə k̃a□ le:ne: r̃ahi:□ r̃abi:ⁿdr̃a ji: pu:r̃ñija:ⁿ j̃il̃a:k̃a d̃h̃əmaḍ̃a:ha: ga:m̃ək̃a c̃h̃əṭ̃h̃i□
m̃əhe:ndr̃a ji: m̃əḍ̃hub̃ani: j̃il̃a:k̃a j̃əma:s̃əma ga:m̃ək̃a lo:k̃a c̃h̃al̃a:h̃a□ m̃əhe:ⁿdr̃a ji: gi:t̃ə lik̃h̃a:it̃ə
c̃h̃al̃a:h̃a□ a: d̃unu: go:t̃e: gi:t̃ə g̃əva:it̃ə r̃əh̃əṭ̃h̃i□ lo:k̃a ke: se: ni:k̃a la:gi r̃əh̃al̃a c̃h̃al̃a□

p̃əh̃ine: t̃ə r̃abi:ⁿdr̃a ji: k̃h̃a:li: gi:t̃ə lik̃h̃a:it̃ə r̃əha:it̃ə c̃h̃al̃a:h̃a a: se: əp̃əne: g̃əbiṭ̃o: r̃əh̃əṭ̃h̃i□ g̃əla: ni:k̃a na:i
r̃əh̃ani□ t̃əhi: p̃ərə pro: ma:ja:ñəḍ̃ə miṭ̃r̃a ji: h̃uñaka: k̃əh̃əne: r̃əh̃əṭ̃h̃ina je: vid̃h̃a:t̃a:s̃ñ e:k̃əta: cu:k̃a

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

bhā ge:lāni tō:hārā va:lā: guṇā hāmārā: dītātḥi a: hāmārā va:lā: guṇā tō:ra: dītātḥunā tṭ kāmā:lā
bhā jaitā:i mā:ja: bā:buk svārā bādā mi:tḥāgarā rāhāni kḥa:irā, je: se: be:guṣārā:jākā ko: no:
ma:itḥili: pro:grā:māme: rābi:ndrā ji:ke: kijo: kāhālākḥinā je: e:hi juvākā ke: āpāna: sṅge: lā jājānu
ni:kā gābā:itā chātḥi juvākā rāhātḥi māhe:ndrā ji: je: rābi:ndrā ji:kā gi:tā ke: āpānā svārā dā ma:itḥili:
gi:tā ke: e:kāṭa: nāvā a:ja:mā de:lāni sāgarō: tḥālākā: mācā:jā de:lākḥinā rāvi:ndrā- māhe:ndrākā
jō:dā a: dḥunika mi:tḥilā:kā gi:tākā a:rāmbḥā tḥikā ma:itḥili: a:ndō:lānā ke: gāṭi dē:bā:me: e:hi
jō:ri:kā bḥu:mikā: āprātimā āchī tākārā: bā:dā sārāsā- rāme:ṇā, cācika: tṭ- sudḥā:kā: tṭ, pāvānā-
go:viṇḍā, dḥi:rā- māhe:ndrā- jājārā:mā (tī:jo:ri:) a: āpānā: dāmāpārā e:sāgarā prāḍi:pā ma:itḥili:putrā,
cāndrābḥā:nu siḥā a: cāndrāmāṇi ji:kā nā:mā a:dārā pu:rvākā nā:ī le:bā gḥō:rā ānjā:jā hā:itā kāvī
cu:dā māṇi kā:cī:kā: tṭ miṇrā māḍḥupā ji:, sne:hālāṭa: ji: a: dā: bi: jḥā:kā kāṭipājā gi:tā sābhā
mi:tḥilā:kā lo:kākā ji:hāpārā e:kḥāno: bāsālā āchī je: vidjā:pāṭikā bā:dā ma:itḥili: gi:tā sā:hitjā ke: ji:vṇṭ
rākḥāne: āchī hāmā bā:tā kārā:itā rāhi: rābi:ndrāji:kā se: kāhājā lā:gālā rāhi: je: rābi:ndrā-māhe:ndrākā
jō:dā sṅ hāmārā: be:si: kālā bḥe: tṭ-gḥā: tṭ hō:itā rāhājā lā:gālā kālākāṭṭā:me: e:kāṭa: sā:skṭikā
mṇcāpārā dūnu: go:ṭe: rāhātḥi kāvī sāmme:lānā se:hō: rāhā:ī hāmārō: e:kāṭa: gi:tā phūrā:jālā gi:tā
gā:jānā bḥe:lā hāmārā māhe:ndrā ji: hāmārā: kāhālāni je: āhā: kija:ikā gi:tā gā:jānā kālā: āhā: kḥā tṭ
kāvitā: ni:kā hō:itā āchī rāvi:ndrā ji:kā kāhābā rāhāni je: vidjā:pāṭi a: bā: gālā:kā rābi:ndrā nā:tḥā
tḥā:kūrā jṇ a:ī vicvā kāvī mā:nālā jā:itā chātḥi tṭ gi:tē:kā bālāpārā hāmā dūnu: go:ṭe:kā bā:tā suni kā
cupā bhā ge:lā rāhi: mūdā:, ji:vānā jā:trā:kā krāmāme: āsāri dūnu: go:ṭe:kā bā:tākā pādā lā

ī: kāhābā je: rābi:ndrā ji:kā gi:tā jā:trā:kā je: gā:dā cālālāni tḥā:hi gā:ri:kā e:kāṭa: pāhijā: māhe:ndrā ji:
chālā:hā māhe:ndrā ji:sṅ āṇṭimā bḥe: tṭ bḥe:lā guā:hā:ti:me: se: pāchīlā: sāḍi:kā uttārā:rdḥāme:
tākārā: bā:dā sunālā je: māhe:ndrā ji: e:hi dūnija: kḥe: tḥā: tḥā:, bā:ī-bā:ī kāe: kā cālā ge:lā:hā pāṭni:
hīnākā:sṅ pāhine: cālā ge:lā rāhātḥinā a:bā rābi:ndrā ji: e:sāgarā bhā ge:lā chālā:hā sunājāme: a:jālā
chālā je: rābi:ndrā ji: kichū dīnā bāhūtā a:rtḥikā sṅkātāme: rāhālā chālā:hā kijo: hitā āpe:kṣitā gḥūri kā
kḥō:jā kḥābāri nā:ī lā:itā chālāni e:hi āvāḍḥime: rābi:ndrā ji: pāṭrika: nika:lā:itā rāhālā chālā:hā po:tḥi:
sābā likḥālāni māhe:ndrā ji:kā nāhi rāhāne: rābi:ndrā ji: ke: ko: no: sā:skṭikā kārjākramākā mṇcāpārā
nā:ī dē:kḥālā ge:lā

ji:vānākā āṇṭimā pārā:vā bḥe:lāni dillī: ji:vānāme: je: upā:rjānā ke:lāni tḥā:hisṅ kichū tḥā:kā: bācā: kā
dillī:me: kichū gājā jāmi:nā kināne: rāhātḥi sā:ihā jāmi:nā pā:itā rākḥālākāni jāmi:nākā kichū ācā
kāro:dā tḥā:kā:me: be:cā kā āpānā gḥārā bāne:lāni a:rā:māsṅ gujārā-bāsārā huājā lāgālāni bhā:ī
lo:kāni bā:jājā lā:gālā rāhālā:hā je: rābi:ndrā ji: tṭ a:bā dḥānna: se:tḥā bhā ge:lā chātḥi hāmārā: se:
suni ke: kḥūci: hō:itā chālā

pa:ta:me: ma:it'hili: aka:da:mi:ka ad'hjaksa raphala ch'ala:ha apana: avadhime: rabi:"dra ji: ma:it'hili: gi:ta -s"gi:ta ka s"vardh'ana le:la abhinava prajo:ga sabha kara:ita raphala:ha k'u:ba na:ma jaca b'he:lani kahi di: je: rabi:"dra ji:ka ca:ri pu:ta ma:it'hili:ka gi:ta s"gi:ta ka vig'ha: ke: aka:ca t'he:ka:ja de:lani hinaka pit'a: nish'a:ta s"gi:ta sa:dh'aka raph'ina hinakara ta ko:na: ba:te: na:i putra cri: avani:ndra na:ra:jan'a t'ha:kura dilli:me: s"gi:ta ka e:ka:ta: na:mi: hasti: ch'at'ina hamara: aca:naka e:ka dina du: sa:la pu:ra hinaka ph'o:na a:ja:la je: hamara po:ti: sa:-re:-ga:-ma: pro:gra:mame: nambara vana para a:bi ja:ja:ta j" be:si: s" be:si: b'o:ta kara:i lo:ka sabha se: na:i b'he:lai mud'a:, du: para ta a:bije: ge:la rapha:i

saharasa:me: ko:na: sa:"skutika ka:rjakramame: rabi:"dra ji: se:ho: daraka ru:pe: a:gu:ka pa:"ti:me: ba:isala raph'hi m"capara e:ka:ta: kala:ka:ra a:bi ka hinake: gi:ta ke: b'o:japuri: to:nama: ga:baja la:gal'a ch'ala bagalame: ba:isala raph'ina da: madane:cvara micra ji: hinaka: kahalak'ina je: ha:u i: ta to:re: gi:ta ke: b'o:japuri: me: gaba:ita ch'hu ravi:ndra ji: vini:ta b'ha:ve: uttara de:lakh'ina je: ga:baja ne: dija:u apana ma:it'hili:ka pasa:ra b'ha raphala ach'i hunaka: appana praca:ras" be:si: ma:it'hili:ka kse:tra vista:ra ni:ka laga:ita raphalani ach'i e:ka be:ra ma:it'hili:ka ko:na: ka:rjakramame: rabi:"dra-mahe:ndra p"ja:ba ge:la raph'hi mahe:ndra ji: kahane: raph'ina je: e:ta:ta ta lo:ka sabha b'ha:"gara: buj'ha:ita ch'a:i rabi:"dra ji: kahalak'ina je: ci:"ta: na:i kapha rabi:"dra ji: a:cu gi:ta:ka:ra raphal'hi ach'i turatte: hinaka jo:da curu: b'ha ge:la raph'hi- kahu: ki hama j'u:t'ha kaha:i ch'i: na:i ja:u na:i ja:u.....

ravi:ndra ji: prajo:gava:di: gi:ta:ka:ra raphala:ha ach'i hinaka gi:ta:ka kic'u a"ca:ka cara na:i ke:ne: binda: i: a:le:k'ha ad'hu:ra: rahi ja:ja:ta de:k'ha:la ja:ja-

ba:ba: dand'a vata bacca: jaja sija:ra:ma

arra bakari: g'ha:sa k'ho:

calu b'ha:ija: ra:ma:hi ra:ma ho: b'ha:i ma:ta: je: vira:je: mit'hile: d'ha:ma me:

bahuta e:hana gi:ta sabha ach'i je: mano:r"janaka atirikta apana ma:ti apana pa:ni apana sab'h'ata: s"skutika prati lo:kaka ruci jagaba:ita ach'i sace:ta kara:ita ach'i svasti ph'a:unde:ana,saharasa: hinaka: prabo:dh'a sa:hitja samman'a de:ne: ch'ani ucite: ke:ne: ch'ani ha:lahime: mit'hila: sakala sama:ja,dilli:me: hinaka na:garika abhinandana b'he:lani ach'i ba:jiva b'he:la ach'i

a:ba hama rabi:"dra ji:ka ba:re: me: apana kic'u s"smara'na kahaja ca:haba assi: daraka ke: uttara:rd'hame: rabi:"dra ji: kalakatta: a:ja:la raph'hi mamata: ga:baja gi:ta:ka pri:mijara co: karabaja le:la hama tak'hana kalakatta: ke:la: baga:naka ra:je:ndra ch'a:tra niva:same: rapha:ita rahi: rabi:"dra ji:ka b'o:jana a:va:saka be:bast'ha: setale: cri: setja na:ra:jan'a la:la da:sa ji:ka g'hrame: b'ha ge:la raphani b'o:re: rabi:"dra ji: hamara k'ho:ja puch'a:ri le:la ho:stala a:ja:la raph'hi hama si: e: pari:ksha:ka ta:ija:ri: le:la ch'utti:para rahi: du: mahina: kahalani je: ahi:"ka b'horo:sapara e:ta:ja ajalahu" hamara:

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

e:hənə ka:jə səbəme: ni:ke: laga:itə c'hələ□ po:t'hi: pəṭṭəra: ka:tə kə□ dē:ne: rəhi:□ a: la:gi ge:lə rəhi: rəbi:"drə ji:kə s'ngə□ b'h'o:re: a:t'hə bəje: nikəli: a: ra:t'i ke: dāsə bəje: d'həri a:bi ja:jələ kəri:□ dē:ba:lə səbəpərə ma:it'hiləkə g'hərəkə pəc'ua:r səbəpərə gəli: ca:ukə səbəpərə māməṭa: ga:bəje gi:təkə po:stərə a: ba:inərə sa:tələ kəri: dūnu: go:ṭe: k'h'u:bə uṭsa:hə a: um'gəs"□ əhi: krāməme: tətka:li:nə miṭ'hila: ma:it'hili:kə ənura:gi: lo:kənis" b'h'e:"tə se:ho: ka:ilə kəri:□ kijō: ca:hə biskutə tə kəṭəhu jələk'hā:i pəna:piā:i a: ka:ikə t'hā:mə tə b'h'o:jəno:kə a:be:sə b'hə□ ja:jə□ e:kə dīnə c'ri: budd'hina:t'hə miçrə ji: je: dū:rəkə la:ṭe:" rəbi:"drə ji:kə sa:d'hə□□ c'həṭ'hi əpəna: a:va:səpərə dīnəka: b'h'o:jənəkə no:"tə dā□ dē:lək'hinā□ budd'hi: b'hā:i tək'hənə sa:lṭə le:kə je: əvikəsītə ila:ka: c'hələme: rəha:itə c'hələ:hə□ rəvi dīnə rəha:ikə□ dūnu: go:ṭe: ge:lə rəhi:□ b'h'o:jənəpərə ba:isələ rəhi: tī:nu: go:ṭe:□ gəpə-sərrəka: cəla:itə rəha:i□ budd'hi: b'hā:i puc'hələk'hinā je: ma:c'hə bənəla:i ni:kə□ hāmə cuppe: rəhi:□ rəbi:"drə ji: kəhələk'hinā je: hāmərə: kəne: mād'həno:nə ləgəie:□ budd'hi: b'hā:i ba:jələ rəhəṭ'hi je: e:təjə hāmərə: g'hərəme: nu:nəkə k'hərcə na:i ho:ie:□ e:tukka: pa:nime: nu:nə mila:e:le: rəha:itə c'hā:ikə□ hāmərə: sa:lṭə le:kə na:məkə sa:r't'həkəṭa:kə bo:d'hə b'h'e:lə□ rəbi:"drə ji: ba:jələ rəhəṭ'hi je: e:təjə lo:kə e:ka:dəci: ko:na: pa:rə ləgəba:itə c'həṭ'hi□ b'həri dīnə dūnu: ma:it'hili:-puṭrəkə ba:tə səbə suna:itə rəhi:□ la:gəjə je:na: hāmərə pəri:kṣa:kə ṭa:ija:ri: b'hə□ rəhələ c'hələ□ ma:sə dīnə d'həri rəbi:"drə ji:kə s'ngə kələkəṭṭa:me: ko:na: biṭələ se: na:i bu:j'hi səkələ rəhi:□ b'həri dīnə po:stərə sa:t'i: a: sa:"j'hə kə□ ək'həba:rə le:lə səma:ca:rə bəna:bi:□ viçvəmitṛa a: sənma:rgəme: k'həbəri c'həpa:i□ rəvi:ndrə ji: səbə dīnə pe:pərə kəṭi'ngə rək'hā:itə ja:t'hi□

ṭa:hi: səməjəkə gəpə t'hikə□ māha:ja:t'i səḍənəme: ko:ci: kusumə pəṭrika:kə vimo:cənə səma:ro:hə b'h'e:lə rəha:i□ s'pa:dika: rəhəṭ'hi c'ri:məṭi: əmbika: miçrə (c'ri: mṭju"jəje na:ra:jəṇə miçrəkə pəṭni:, ləliṭə ba:bu:kə b'hā:vəhu a: jəgənnā:t'hə miçrəkə b'hā:uṣə)□ səbə go:ṭe: ma:it'hili: pəṭrika:kə unnəjənəkə ba:tə b'hā:ṣəṇəme: ba:jələ kəṛəṭ'hi□ rəbi:"drə ji: əpəna: b'hā:ṣəṇəme: bəjələ:hə je: ma:it'hili:kə əbh'judəje le:lə ma:it'hili:kə sine:ma:pərə d'h'ja:nə dē:bə bəḍə□ jəru:ri: ka:jə əc'hi□ hunəkə kṭəjṇəṭa: dē:k'h'u: je: əpəna: b'hā:ṣəṇəme: hāmərə na:məkə cərcə ke:ləni a: hāmərə pəricəje ma:it'hili:kə urja:va:nə pəṭrəka:rə ru:pe: dē:ləni□ ma:it'hilə səma:jəme: e:hi guṇəkə tī:vrəṭa:s" bila:uni: b'hə□ rəhələ əc'hi□

rəvi:ndrə ji:pərə bəhuṭə ka:jə ha:ibə ba:"ki: əc'hi□ miṭ'hila: viçvəvidja:ləje hərəhi:-surəhi:pərə cə:d'hə ka:rjə kərəba: rəhələ əc'hi mudā:, rəbi:"drə ji:kə ka:jəkə s'jṇa:nə le:bə ucitə na:i bu:j'hi rəhələ əc'hi□ e:his" dū□ k'həḍə ba:tə a:rə ki: b'hə□ səka:itə əc'hi□ hāmə a:b'hā:ri: c'hi: vidē:hə pəṭrika: (<http://www.videha.co.in/>)kə səməstə tī:məkə je: rəbi:ndrə ji: sənə miṭ'hila:kə səpu:təpərə e:kəṭa: əpənə □ra:kə ə'nkə nika:li rəhələ c'həṭ'hi□ k'h'u:bə ni:kə ka:jə b'hə□ rəhələ əc'hi□ ə'nṭəme: hāmə əpənə əgrəje c'ri: rəbi:"drə na:t'hə t'hā:kurə ji:kə svəst'hə a: di:rg'hā:ju ji:vənəkə le:lə ma:" ma:it'hili:s" m'ngələ ka:məna: kə□ rəhələ c'hi:!

əpənə m"ṭəvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭ'hā:u□

də□. ka:ila:cə kuma:rə miçrə- s"pərkə-8076208498

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hɑ:kurə, hunəkə rəcənɑ: ɑ: ʃənəma:nəsə ke:rə uɑ:si:nəʈɑ:

həmərə: lo:kəni əpənə mɑ:nəvi:jə d̪həro:hərekə səmma:nə ɑ: səʈka:rəme: kəne: k̪ju:sə rəhələ c̪hi:□ i: s̪ska:rə ɑ:jukə nəhi əc̪hi, ədɑ:us̪n̪ mɑ:nəvi:jə d̪həro:həre ke:rə prəʈi niʃkrijəʈɑ:kə st̪hɑ:ni:jə d̪həro:həre əʈhəvɑ: s̪ska:rəkə ru:pəme: ɑ:bi rəhələ əc̪hi□ ɑ:bə mɑ:it̪h̪ilə səmudɑ:jə bəhʊʈə po:k̪həgərə ənupɑ:t̪əme: prəvɑ:sə ɑ: əpənə jo:gədɑ:nəkə kɑ:rəŋe: vɑ:ic̪vikə b̪hə□ rəhələ əc̪hi□ həmə səbə vɑ:ic̪vikə so:cə ɑ: c̪ɑ:ri:rikə upəst̪h̪iti d̪unu: ru:pəme: b̪hə□ rəhələ c̪hi:□ vɑ:ic̪vikə b̪hə□ rəhələ c̪hi: t̪n̪ həmərə səbəhəkə i: d̪ɑ:jit̪və bəna:it̪ə əc̪hi je: həmərə: lo:kəni vɑ:ic̪vikə s̪sk̪t̪ikə ni:kə bɑ:t̪ə, prəʈhɑ:, pərəmpərə: ɑ: s̪ska:rəkə: "əngi:kɑ:rə kəri:□ i: kəhəbə səhəʃə c̪hɑ:ikə je: həmərə s̪sk̪t̪i, s̪ska:rə, lo:kə vjəvəhɑ:rə sərvo:t̪təmə əc̪hi, mudɑ: o:h̪u:s̪n̪ pɑ:ig̪hə bɑ:t̪ə əpənə s̪sk̪t̪ime: je: g̪hɑ:və əc̪hi t̪əkəra: t̪h̪i:kə kərəbə□ kɑ:jɑ:ke: "niro:gə rək̪həbɑ: le:lə rug̪ə əng̪əkə səmuc̪it̪ə cik̪itsɑ: ɑ: ʃəruri: pəʈələ: pərə c̪əljəc̪ik̪itsɑ: se:h̪o: ɑ:vəc̪jəkə□ əhis̪n̪ b̪h̪ele: prɑ:rəmb̪h̪əme: kəne: kəʃt̪əkə ənub̪h̪u:t̪i h̪o:, bɑ:d̪əme: ʃi:vənə suk̪h̪əd̪ə b̪hə□ ʃɑ:it̪ə c̪hɑ:ikə□

rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hɑ:kurə d̪i:rg̪hə ɑ:ju ʃibɑ:it̪ə m̪t̪julo:kəs̪n̪ ənənt̪əkə ʃɑ:t̪rɑ: he:t̪u prəst̪hɑ:nə kə□ ge:lɑ:hə□ ɑ:bə o: həmərə səbəhəkə nit̪jə smərəŋi:jə pit̪ərə c̪h̪əʈ̪hi□ hunəkə rəcənɑ: pərə kich̪u lik̪həbə nəbə nəhi h̪əe:t̪ə□ e:kə bɑ:t̪ə əvəc̪jə je: o: ʃənə-ʃənəme: vjɑ:pt̪ə gi:t̪əkɑ:rə c̪h̪əʈ̪hi□ hunəkərə rəcənɑ: lo:kə pəʈ̪hi kə□ kəmə ɑ: suni kə□, d̪o:h̪ərə: kə□, gunəguna: kə□, ənukərəŋə, ənuc̪ərəŋə kərə:it̪ə si:k̪hə la:it̪ə əc̪hi□ əgərə bina: po:t̪h̪i: d̪e:k̪h̪əne: hunəkərə rəcənɑ:kə s̪k̪ələnə kərəbɑ:kə h̪o: t̪n̪ 45 ɑ: 80 bərək̪h̪əkə bi:cə ke:rə kəri:bə e:kə səe: st̪ri: puruʃə ləgə c̪ərcə kəru:, səbə mili hunəkə səbə gi:t̪ə lik̪h̪ɑ: d̪e:t̪ɑ:hə□ əgərə o:h̪u:me: ɑ:ləs̪jə b̪hə□ rəhələ əc̪hi t̪n̪ so:cələ sɑ:it̪ə pərə lo:kə səbəsn̪ nive:d̪ənə kəru:, kich̪ue: d̪inəme: əhɑ:"kə s̪k̪ələnə t̪ɑ:ijɑ:rə□ lo:kə k̪t̪h̪əme: əhi t̪ərəhəkə kəmo:ve:cə mit̪h̪ilɑ: b̪h̪u:mi – əhi pɑ:rə, o:hi pɑ:rə ɑ: t̪əməmə b̪h̪ɑ:ugo:likə upək̪se:t̪rə əʈhəvɑ: pə□ke:t̪əme: li"ɡəb̪h̪e:d̪ə o: ʃɑ:t̪ikə ɑ:ri t̪o:rəbɑ:kə mo:no:po:li: m̪h̪ɑ:kəvi vid̪jɑ:pəʈ̪ikə bɑ:d̪ə əgərə kəkəro: b̪h̪e:t̪ələ əc̪hi t̪n̪ o: c̪h̪əʈ̪hi rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hɑ:kurə□ hunəkə gi:t̪ə ʃək̪h̪ənə m̪h̪e:ndrə ʃi:kə gələ:kə cipəme: se:t̪ə b̪hə□ ʃɑ:it̪ə c̪h̪ələ t̪n̪ o:kərə b̪h̪ɑ:və d̪e:si: rɑ:h̪ərikə d̪ɑ:lime: g̪hi: s̪ng̪ə t̪e:ʃəpəʈə, ʃi:rəkə p̪h̪o:rənə ʃəkɑ:" b̪hə□ ʃɑ:it̪ə c̪h̪ələ□ mit̪h̪ilɑ:me: ʃənə səro:kɑ:rəkə gi:t̪ə kɑ:ci:kɑ:"t̪ə mic̪rə "m̪ədh̪upə", sne:h̪ələʈɑ: (kəpilə d̪e:və t̪hɑ:kurə), mɑ:it̪h̪ili:put̪rə prədi:pə ɑ:di lik̪h̪ələnī□ səb̪h̪əkə rəcənɑ: əpənɑ: ɑ:pəme: əpu:rvə c̪h̪ələ□ m̪ədh̪upə svəj̪n̪ gəbɑ:it̪ə nəhi c̪h̪ələ:hə□ gi:t̪əkə ve:rie:cənə si:mit̪ə c̪h̪ələnī; sne:h̪ələʈɑ: rɑ:d̪h̪ɑ:-k̪j̪ŋə ɑ: si:t̪ɑ:-rɑ:mə b̪h̪əkt̪ime: e:kəniʃt̪h̪ə jo:g̪i: ʃəkɑ:" ke:ndrit̪ə rəh̪ələ:; prədi:pə kich̪u gi:t̪ə səmə:jikə vjəvəst̪h̪ɑ:pərə ke:ndrit̪ə kərə:it̪ə ənt̪əʈ̪h̪ si:t̪ɑ:-rɑ:mə, ʃəgəḍəmbɑ: ɑ: b̪h̪əgəvɑ:nə b̪h̪əʃənəme: sənt̪əkə d̪e:gəs̪n̪ lik̪h̪ɑ:it̪ə rəh̪ələ:□ rəvi:ndrəna:t̪hə t̪hɑ:kurə ki: nəhi lik̪h̪ələnī? h̪inəkə rəcənɑ:me: nɑ:ʃəkə –nɑ:ʃikɑ:kə pre:mə, t̪əruŋəkə pre:məkə ud̪ve:gə, mit̪h̪ilɑ: b̪h̪u:mikə kəŋə-kəŋə ke:rə gɑ:nə, si:t̪ɑ:kə be:d̪ənɑ:kə ci:t̪rəŋə, o:kərə o:hi pərə so:cə, ci"t̪ənə, mənənə, rɑ:mə s̪ng̪ə ləʃəbɑ:kə himməʈə, puruk̪h̪ə mo:nəme: nɑ:ri: b̪h̪ɑ:vəkə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vjəvəstʰa:pənə, ba:lə gi:təme: ne:na: mo:nəkə əba:itə ja:itə məno:va:ijna:nikə bʰa:vəkə cʰo:tə-cʰo:tə
kʰa:ti: cəbdə a: kəvittəsʰ prəstutikəraṇə bʰe:tətə hinəkə gi:təme: na:təkə bʰe:tətə, stri:-puruṣəkə
pre:mə, no:kə-ʃʰo:kə bʰe:tətə hinəkə gi:təme: pərəde:sija: ma:itʰiləkə dərda, ma:ta: pi:ta:kə sāməsjā:,
ʃənəre:cənə ga:ipə, sʰgəturija: məstʰi:, pərjətənə, ja:ja:vəri: prəvʰti, ga:məkə lo:kəkə cəhərə ətʰəva:
nəgərə ke:rə ji:vənəkə ənubʰəvə, o:kərə vive:cənə, ga:mə a: nəgərame: tʰlənə:tʰməkə vive:cənə səbə
kicʰu bʰe:tətə hinəkə gi:təme: ətʰiva:di: se:ho: lo:kəva:di: bənələ əlhəda bənələ bʰe:tətə hinəkə
gi:təme: ki: mədʰubəni:, ki: purənija:, be:gusəra:jə, si:ta:məʃi:, dəda bʰnga: a: ne:pa:ləkə mi:thila:
səbə e:ka:ka:rə bʰe:tətə rəvi:ndrəna:tʰə ji: cəbdəkə ja:du:gərə cʰəla:hə bʰa:vəkə a: gi:tə a: cʰndəkə
pe:ta:rə cʰəla:hə cu:"ki svəj" stə:ʃə pərə gi:tə gəba:itə cʰəla:hə tʰn u:ta:rə-cəʃa:və səbə ba:ta bu:ʃa:itə
cʰəla:hə cəro:ta: sʰgə a:"kʰi a: bədi: la:ingve:ʃəs" va:rtā:la:pə kərə:itə tʰdənuku:lə rəcənā: kərə:itə
cʰəla:hə hunəkə gi:təkə kuno: e:kə u:da:həraṇəsʰ həmə ətʰə: stʰa:nəke:" əne:re: nəhi cʰe:kə:
ca:ha:itə cʰi: tʰa:hi həmə bina: u:da:həraṇəke:" əpənə ba:ta likʰa:itə cʰi: pəʃa:itə rəhu:

www.videha.co.in

rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə ji: ke:rə gi:tə sʰgə mi:thila:kə həva:, pa:ni, po:kʰəri, ina:rə, nədi:, kʰe:tə,
pəʃa:rə, ci:da i-cunəmunə səbə məstʰə cʰa:ikə səbə hʰsa:i cʰa:i səbə pa:trə cʰa:ikə səbʰəkə
əbʰinəjə cʰa:ikə e:kə ləda ki: je: sa:surəsʰ na:ifərə ja: rəhələ cʰa:ikə, a: nədi: uməta:mə bʰarələ
cʰa:ikə, təkəra: le:lə mələ:hə ma:trə məlla:hə nəhi bʰa:ija: cʰa:ikə vəe:hə dʰa:rə pa:rə kərə:ta:ikə
pərəde:ci: mi:thila: cəla:itə məstʰə həva:sʰ va:rtā:la:pə kərə:itə cʰa:ikə təpə, ʃəpə, ka:mə səbə kicʰu
cʰa:ikə ki: nəhi cʰa:ikə əgərə kicʰu nəhi cʰa:ikə tʰn rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə le:lə ucitə səmma:nə se:
kija:ikə ?

rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə ke:rə tʰlənə: həməbə bəu:itə mo:nə əsəmiya: gi:tə le:kʰəkə a: ga:jəkə
bʰu:pe:nə həja:rika:sʰ kərə:itə əcʰi sʰjo:gə de:kʰu: je: du:nu go:te: sāməkā:li:nə cʰəla:hə mi:thila:
əne:kə pra:kʰtikə a: sa:"skʰtikə va:ividʰjə ke:rə a:dʰa:rəpərə əsəməsʰ bəhu:ta ləgi:cə əcʰi məlla:hə,
həva:, dʰa:rə, ʃənə ma:nəsə, stʰa:ni:jə pre:mə a: kʰa:"ti: de:ci: cəbdə bʰu:pe:nə həja:rika: a:
rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurə dunukə rəhələ cʰəni du:nu: əpənə-əpənə ma:tʰbʰa:ʃa: krəməcʰ əsəmiya: a:
ma:itʰili:sʰ bəhu:ta sine:hə kərə:itə cʰəla:hə du:nukə rəcənā: ka:lə e:kə rəhələ cʰəni o:na: bʰu:pe:nə
həja:rika: rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurəsʰ dəsə bərekʰə pa:igʰə cʰəla:hə dəsə bərekʰə pa:igʰə cʰəla:hə tʰn
hunəkə mʰtju se:ho: rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurəsʰ ləgəbʰəgə dəsə vəʃə pəhine: 2011me: bʰe:ləni mudā:
du:nu:me: a:səma:nə ʃəmi:nəkə spəʃtə əntərə cʰəni ki: bʰu:pe:nə həja:rika: stā:rə nəhi supərə
a:me:ga: stā:rə cʰəti hunəka: pʰa:ləke: purəska:rə bʰe:tələ cʰəni o: de:cəratnə tʰika:hə əsəmə
ke:rə lo:kə bʰu:pe:nə həja:rika:me: bʰəgəva:nə de:kʰa:itə cʰəla e:kʰəno: de:kʰa:itə əcʰi bʰu:pe:nə
həja:rika: ke:rə mʰtju ke:rə ba:da hunəka: pədməvivʰu:ʃəṇə, a: bʰa:rətarətnə bʰe:təlani bʰa:rətarətnə
tʰn mʰtjəkə 8 vəʃə ba:da bʰe:təlani i: səbə ba:ta hunəka: ələgə vjəktitvə prəda:nə kərə:itə cʰəni
ca:he: əsəmiya: kuno: ja:ti, səmprəda:jə, vərgə, kʰe:trəkə ho:, bʰu:pe:nə həja:rika: səbəhəkə pu:ʃjə
cʰəti, əsəmiya: sʰskʰti ke:rə na:jəkə cʰəti kəne:kʰiṅgə pʰa:iktərə cʰəti i: ba:ta i: prəma:ṇitə kərə:itə
əcʰi je: əsəmə ke:rə lo:kə əpənə ma:nəvi:jə dʰəro:həra ke:rə səmma:nə kərəbə ʃəna:itə əcʰi həməra:
lo:kəni ərtʰa:ta ma:itʰilə rəvi:ndrəna:tʰə tʰa:kurəke:" jiba:itəme: se:ho: du:rə dʰəke:ləne: rəhələhu

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

əchi□ mā:nəvi:jə d̪h̪əro:h̪əra ke:rə səmma:nə ko:nə kəri: i: kəla: h̪əməra: səbh̪əke:ⁿ m̪əra:t̪hi:sⁿ
sik̪h̪əba:kə ca:hi:□ d̪h̪ja:nəcⁿd̪ə, kəpiləde:və, əmit̪a:b̪h̪ə b̪əccənə sənə d̪h̪urⁿd̪h̪əra la:inəme: la:gələ
rəh̪əlani a: əpənə e:kəta: a: muk̪h̪əra prəv̪t̪i ke:rə b̪əlap̪əra m̪əra:t̪hi: səbə səcinə t̪e:ⁿd̪ulək̪əke:ⁿ
b̪h̪a:r̪əṭ̪əṭ̪əṭ̪ə d̪ija: le:ləkə□ səcinə ke:rə kⁿt̪e:mp̪ər̪əri: d̪h̪o:ni: muⁿh̪ə d̪e:k̪h̪a:it̪ə r̪əhi ge:la:h̪ə□ e:k̪əra:
k̪əh̪a:it̪ə c̪h̪a:ik̪ə m̪əra:t̪hi: mā:nuṣ̪ə ke:rə sⁿska:rə□ əpənə:me: b̪h̪əle: l̪əṭ̪əbə mud̪a: əpənə a:ik̪ə□nə le:lə,
əpənə sⁿsk̪ut̪i sⁿrək̪ṣ̪əṇ̪ə le:lə e:k̪ə r̪əh̪əbə□ kinsija:it̪ə i: guṇ̪ə mā:it̪h̪ilə mā:nuṣ̪əme: a:bi ge:la: r̪əh̪a:it̪ə !

t̪hi:k̪ə c̪h̪a:ik̪ə, mā:it̪h̪ilə sa:hit̪jəka:rə ke:rə lə□bi: r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪əke:ⁿ sa:hit̪jə əka:d̪əmi:
pur̪əska:r̪əsⁿ vⁿciṭ̪ə r̪ək̪h̪əne: r̪əh̪əlani□ sa:hit̪jəka:rə lo:k̪əni h̪un̪ək̪ə pr̪əjo:g̪ə j̪e: o: sa:hit̪jəme: gi:t̪ə
le:k̪h̪əneke:ⁿ c̪h̪o:d̪ə□□ a:nə d̪iça: j̪e:na: g̪ədj̪ə le:k̪h̪ənə, k̪əviṭ̪a: a:d̪ime: ke:l̪əni t̪ək̪əra: sⁿj̪na:nəme: n̪əhi
le:l̪əni□ b̪əh̪ut̪ə ra:s̪ə ba:t̪ə b̪h̪e:l̪ə□ mud̪a: t̪a:hi le:lə j̪ən̪əṭ̪a:k̪ə a:k̪ro:ç̪ə k̪əh̪a:ⁿ b̪h̪e:t̪əl̪ə? miṭ̪h̪ila:,
p̪əṭ̪əna: a: d̪illi:me: ka:r̪j̪əṭ̪əṭ̪ə əsⁿk̪h̪ə sⁿst̪h̪a: k̪əh̪a:ⁿ ko:ⁿno: uca:v̪əç̪ə ke:l̪ək̪ə h̪in̪ək̪a: le:l̪ə! səbə suṭ̪əl̪ə
r̪əh̪əlā□ j̪ən̪əṭ̪a: a: d̪ər̪əb̪h̪ga:, p̪əṭ̪əna:, d̪illi:, ko:l̪əka:t̪a:, muⁿb̪ai: a:d̪i n̪əg̪əra a: māh̪a:n̪əg̪əra k̪ə
sⁿst̪h̪a:k̪ə səbh̪ək̪ə səh̪əjo:g̪əsⁿ, niṣ̪t̪h̪a: a: a:nd̪o:l̪ən̪əsⁿ ra:j̪əni:t̪ik̪ə d̪əba:b̪əsⁿ r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪ə le:l̪ə
p̪ədm̪əç̪ri: a: p̪ədm̪əb̪h̪u:s̪əṇ̪ə b̪əh̪ut̪ə c̪h̪o:t̪ə ci:j̪ə c̪h̪əl̪ə□ mud̪a:, h̪a:j̪ə re: miṭ̪h̪ila:k̪ə d̪urb̪h̪a:g̪j̪ə! əhi le:l̪ə
sⁿst̪h̪a: səbə so:c̪əbo: ne: ke:l̪ək̪ə□ əpənə: a:p̪əke: səma:j̪ək̪ə pr̪əṭ̪iniḍ̪h̪it̪v̪ə k̪əh̪əj̪ə b̪əla: sⁿst̪h̪a: a:
sⁿg̪əṭ̪h̪əṇ̪ə g̪h̪o:d̪ə□□ be:ci suṭ̪əl̪ə r̪əh̪əlā□

r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪ə j̪e:na: māh̪e:nd̪r̪ə ji: sⁿg̪ə əpənə t̪e:j̪ək̪e:ⁿ j̪o:d̪ə□□ b̪əne:la:h̪ə t̪əh̪ina: k̪iç̪u
j̪o:d̪ə□□ s̪tri:-pur̪uṣ̪ə ke:rə t̪a:ija:r̪ə k̪əe:l̪ə j̪a: s̪ka:it̪ə c̪h̪əl̪ə□ s̪tri: pur̪uṣ̪ə ke:rə j̪o:d̪ə□□ b̪ən̪əla:sⁿ gi:t̪ə
səbh̪əh̪ək̪ə pr̪əst̪ut̪i a:ro: ni:k̪ə b̪h̪ə□ s̪ka:it̪ə c̪h̪əl̪ə□ j̪ədj̪əpi 1970 a: 80 ke:rə d̪əç̪ək̪əme: əne:k̪ə t̪h̪a:m̪ə
pur̪u:k̪h̪ək̪ə j̪o:d̪ə□□ b̪ən̪əla mud̪a: ku:ⁿno: ç̪a:c̪v̪əṭ̪ə j̪o:d̪ə□□ n̪əhi b̪əni s̪ək̪əl̪ə□ be:r̪ə-be:r̪ə
i:m̪a:n̪əḍ̪a:ri:sⁿ k̪əhi r̪əh̪əlā c̪hi: j̪e: h̪əməra: lo:k̪ənik̪e:ⁿ əpənə mā:nəvi:jə d̪h̪əro:h̪əra ke:rə pr̪əṭ̪i k̪əni
sa:ka:ⁿk̪ṣ̪ə h̪o:ba:k̪ə d̪ər̪əka:r̪ə əchi□ sa:ka:ⁿk̪ṣ̪ə h̪o:ba: le:l̪ə səməst̪ə səma:j̪əme: əpənə sⁿsk̪ut̪i sⁿrək̪ṣ̪əṇ̪ə
h̪e:t̪u sa:mu:h̪ik̪ə sine:h̪ə ut̪p̪ənn̪ə b̪h̪e:na:i a:v̪əç̪ək̪ə□ k̪əṭ̪e:k̪ə uḍ̪a:h̪əraṇ̪ə d̪e:k̪h̪a:it̪ə c̪hi: j̪a:h̪ime: h̪əmə
səbə vid̪h̪ə pur̪a:ua: k̪a:j̪ə k̪əra:it̪ə lo:k̪əke:ⁿ, səma:j̪ək̪e:ⁿ a: əpənə: a:p̪əke:ⁿ o:h̪ina: m̪ən̪əba:it̪ə c̪hi:
j̪e:na: ko:ⁿno: mā:t̪a: əpənə c̪h̪o:t̪ə ne:na:ke:ⁿ pa:nisⁿ b̪h̪əraṭ̪ə t̪h̪a:ri:me: ca:n̪ə ke:rə pr̪əṭ̪ibimb̪ə d̪e:k̪h̪a:
o:k̪əra: māna: d̪a:it̪ə c̪h̪əṭ̪hi j̪e: ca:n̪ə t̪h̪a:ri:me: a:bi cuk̪əl̪ə əchi□

b̪əh̪ut̪ə d̪uk̪h̪əḍ̪ə st̪h̪it̪i əchi□ h̪əmə səbə e:k̪h̪əno: d̪h̪əri cⁿd̪a: j̪h̪a: (k̪əvi c̪ənd̪r̪ə), j̪a:t̪ri:, pr̪əḍ̪i:p̪ə a:
r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪ə le:l̪ə k̪iç̪u n̪əhi k̪ə□ pa:bi r̪əh̪əlā c̪hi:□ t̪i:n̪ə māh̪ina: j̪ək̪h̪əṇ̪ə m̪j̪t̪j̪uk̪e:ⁿ b̪h̪ə□
j̪a:it̪ə c̪h̪əni t̪ək̪h̪əṇ̪ə əpənə: a:p̪əke: pa:ig̪h̪ə k̪əh̪ə: b̪əla: sⁿst̪h̪a: lili: re: ke:rə sm̪j̪t̪ime: ç̪o:k̪ə səbh̪a:
b̪əj̪əba:it̪ə əchi□ k̪əṭ̪e:k̪ə sⁿst̪h̪a: səbə t̪ⁿ facebook a: so:ç̪əl̪ə sa:it̪s̪ə p̪əra lik̪h̪ə k̪a:j̪ə ç̪əl̪ə la:it̪ə əchi□
h̪əmə e:k̪ə pr̪əjo:j̪ən̪əsⁿ k̪iç̪u d̪in̪ə le:l̪ə əpra:il̪əme: p̪əṭ̪əna: ge:l̪ə r̪əhi:□ o:t̪əj̪ə k̪ijo:k̪ə su:c̪əna: d̪e:la:h̪ə
j̪e: d̪illi: a: ra:s̪tri:j̪ə ra:j̪əḍ̪h̪a:ni: k̪ṣ̪e:t̪r̪ək̪ə t̪əma:m̪ə miṭ̪h̪ila: mā:it̪h̪ili: le:l̪ə ka:r̪j̪əṭ̪əṭ̪ə sⁿst̪h̪a: ç̪ri:
r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪ə ke:rə səmma:n̪əme: b̪əh̪ut̪ə pa:ig̪h̪ə ka:r̪j̪əkr̪əmə ke:rə a:jo:j̪əṇ̪ə n̪ə□e:d̪a:me:
k̪ə□ r̪əh̪əlā əchi□ i: ba:t̪ə suni a:nⁿd̪it̪ə b̪h̪e:l̪ə r̪əhi:□ ba:d̪əme: p̪əṭ̪a: ç̪əl̪əl̪ə j̪e: o: ka:r̪j̪əkr̪əmə əṭ̪i
sa:m̪a:n̪j̪ə r̪əh̪a:ik̪ə□ səbə k̪ijo:k̪ə rug̪ṇ̪ə b̪h̪e:l̪ə r̪əvi:nd̪r̪əna:t̪h̪ə t̪h̪a:k̪ur̪ə sⁿg̪ə p̪h̪o:t̪o: g̪h̪ica: əpənə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vjektigəṭa a: sʰstʰa:ɡəṭa a:rka:ivjəme: sʰcitə kə le:la:hə jəkʰənə o: a:bə nəhi cʰəṭhi tʰ səbə kijo:kə
hunəkəṛə cʰəvi sʰgə əpənə cʰəvi bəla: pʰo:to:ke: sʰa:tʰə ɬo:kə sənde:ɬə pre:ʃitə kəe:ləni dʱilli: a:
ra:ʃtrijə ra:ʃəḍʰa:ni: kʃe:tʰrəme: ləgəbʰəgə 100 ja:grəṭə sʰstʰa: əchi səbə kijo:kə sa:ʰskʃtikə ka:rjəkrəmə
kəra:itə rəha:itə cʰəṭhi dʱilli:me: ma:itʰili: bʰo:jəpuri: əka:ḍəmi: sənəkə dʱilli: sərəkə:rə ke:rə sʰstʰa:
əchi əhi sʰstʰa: ke:rə upa:ḍʰjəkʃə sʰji:və jʰa: ma:itʰilə cʰəṭhi, ti:nə be:rəsʰ viḍʰa:jəkə cʰəṭhi, a: dʱilli:
sərəkə:rəme: hinəkə bəhuṭə ni:kə prətiʃtʰa: cʰəni ma:itʰili:-bʰo:jəpuri: əka:ḍəmi: le:lə əgəṛə hunəkə:sʰ
səbə sʰstʰa:kə kəṛta:-ḍʰəṛta: lo:kəni va:rta:la:pə ke:ne: rəhiṭəṭhi tʰ əsəgəre: ma:itʰili: bʰo:jəpuri:
əka:ḍəmi: pəca:sə la:kʰə ṭəkə: a:səni:sʰ əhi ka:rjəkrəməme: kʰərcə kə səka:itə cʰələ səbə sʰstʰa:
əgəṛə e:kə-e:kə la:kʰə kʰərcə kəra:itə tʰ e:kə kəro:ṭə səhəjəṭa:sʰ bʰə səka:itə cʰələ dʱilli: ke:rə
ma:itʰilə udjo:gəpəṭi, e:vʰ jənə ma:nəsə se:fo: jəṭʰa:ɬəktʰi əpənə səhəjo:gə ḍə səka:itə cʰəla:hə
ra:ʃtrəpəṭi, prəḍʰa:nəmʰtri: əṭʰəva: upəra:ʃtrəpəṭike: əhi a:jo:jənə ke:rə mukʰjə əṭiṭhi bəna:o:lə ja:
səka:itə cʰələ muʰbəi:sʰ uditə na:ra:jəṇə, dʱilli:sʰ ma:itʰili: ṭʰa:kurə, biha:rəsʰ ɬə:rəḍa: sinha: a:ḍike:
a:mʰtriṭə kəe:lə ja: səka:itə cʰələ əhis dʱilli:kə lo:kə a:nə bʰa:ʃa: bʰa:ʃi:, mi:dʱija:, ne:ṭa:, səbʰə kijo:kə
bu:jʰa:itə je: e:he:nə ma:itʰilə a:ikə nə cʰəṭhi rəvi:ndrəna:ṭʰə ṭʰa:kurə əṭəbe: ma:ṭrə ke:la:sʰ hunəkə:
le:lə pəḍməcʰri: a:səni:sʰ bʰe:ṭə səka:itə cʰələ kənikə ṭəṭpəṛəṭa:, kəne: sine:hə, kəne: səmərpəṇə
bəhuṭə kichʰu kə səka:itə cʰələ mudə: bʰe:lə ki: hunəkəṛə kəḍəkə: a:ro: cʰo:ṭə kə ḍe:lə ge:lə
mudə: ḍo:ʃə a:jo:jəkə ke:rə nəhi, ḍo:ʃə tʰ həməra: lo:kənikə so:cəkə əchi bʰə səka:itə əchi bəhuṭə
lo:kə həməra əhi ba:ṭəsʰ biləbila: utʰəṭhi a: həməre: pəṛə na:na: ṭəṛəhəkə prəcəna cinhə ṭʰa:ṭʰə kəṛəṭhi
mudə: ṭa:hisʰ stʰiti ṭʰo:ṭe: ne: bəḍəli ja:jəṭə?

ma:itʰilə səमुदा:ja: ca:he: miṭʰila: bʰu:mi ke:rə ho:ṭhi əṭʰəva: prəva:si: ho:ṭhi,me: viḍva:nə, səma:jikə
sʰstʰa:, juva: sʰgəṭʰənə a: viḍja:rṭhi: sʰgəṭʰənə əṭʰəva: ju:nijənə ke:rə məḍʰjə sa:mənjəsə nəhi bʰe:ṭa:itə
əchi i: ba:ṭə a:jukə nəhi a:itiha:sikə əchi bʰo:ge:ndrə ji:me: səbə guṇə cʰələni mudə: o: viḍva:nə
səbʰə ke: dʱilli: ke:rə əkʰilə bʰa:rəṭi:ja miṭʰila: sʰghə ke:rə ko:rə səmitime: bəhuṭə səghəna bʰu:mika:me:
nəhi a:bəja ḍe:ləṭhinə bʰo:ge:ndrə ji: o:na: tʰ əkʰilə bʰa:rəṭi:ja miṭʰila: sʰghə ke:rə pəḍa:ḍhika:ri: nəhi
cʰəla:hə mudə: səhi: əṭʰəme: vəe:hə sərve:sərva: cʰəla:hə i: prəsʰgə likʰəba:kə prəjo:jənə i: je:
e:kʰəno: həməra: lo:kəni əhi səbə ba:ṭə pəṛə gʰbʰi:rə ho:i a: səbə ṭəṛəhəkə səma:jo:jənə kəri: e:kʰəno:
həmə səbə əpənə rəṭnə: lili: re:, rəvi:ndrəna:ṭʰə ṭʰa:kurə, pʰəṇi:cʰvəṛə na:ṭʰə “re:nu:”, ja:ṭri:, sne:həṭəṭa:,
prəḍi:pə le:lə bəhuṭə kichʰu kə səka:itə cʰi: ko:a:rdine:ɬənə ṭa:hi le:lə bəhuṭə a:vəcjəkə

bəhuṭə ba:ṭə likʰa: ge:lə le:kinə so:cəbə tʰ həməra: ba:ṭəme: ko:na: ne: ko:na: səma:ḍʰa:nə bʰe:ṭəṭə
svərgi:ja rəvi:ndrəna:ṭʰə ṭʰa:kurə miṭʰila:kə ənupəmə rəṭnə cʰəṭhi o: səḍa:ivə əpənə: rəcəna:kə sʰgə
jənəma:nəsə ke:rə hṛəḍəjəme: ji:vʰṭə rəhəṭa:hə

əpənə mʰtəvjə editorial.staff.videha@gmail.com pəṛə pəṭʰa:u

jəgəḍi:ɬə cəndrə ṭʰa:kurə ‘ənīlə’-sʰpərkə-8789616115

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

b'həri nəgəri:me: ɔ:rə

‘māməṭa: ga:bəjə gi:tə’ □□lməkə i: gi:tə ‘b'həri nəgəri:me: ɔ:rə,ba:ua: ma:mi: t̪o:həɾə go:rə ma:ma:
ca:nə sənə' sa:u'nse: miṭhila:me: miṭhila:kə ma:ti-pa:ni a: bəsa:təkə sugəṇḍhi ne:ne: ɔ:rə kəra:it̪ə a:e:lə
a: ʃənə-ʃənəkə mo:nəkə: a:nəṇḍit̪ə,prəḥullit̪ə a: d̪ələməllit̪əkə' d̪e:ləkə |e:ca:e:mə.vi:. kəmpəni: kə
re:kə□rdəme: e:hi gi:təkə s'gə kich'u a:urə gi:tə ch̪əla:i :

‘ərrə bəkəri: g'h'a:sə k'h'o: / ch'o:ṭi gəṭhulla: ba:həɾə ʃo: / lu:ru:-k'huru: binu ke:ne: bəhina: pe:t̪ə b'həɾəjə
nəhi kəkəro:’

‘kəni: ba:ʃu: əmo:lə bo:lə b'h'a:uʃi:, kəhu: le:bə ko:nə gəhəna:’

‘miṭhila: ke:rə i: ma:ti udələ əchi ch'u:bəjə gəgənəkə ch̪a:ti:

b'həri d̪unija: ke:rə m'gələ ho: a: ʃənə-ʃənə ga:bəjə pra:ti:

cəlu: b'h'a:ija: ra:me:-ra:mə ho: b'h'a:i, ma:ta: ʃe: bira:ʃa:i miṭhile: d̪e:ɔme:’

i: səbh̪ə gi:tə miṭhila:-kʃe:t̪rəme: o:hi səməjəkə □□lmi: gi:tə səbh̪əkə prəbh̪a:vəkə: t̪ə'rə kə' d̪e:ne:
ch̪ələ | uṭsukəṭa: ch̪ələ buʃh̪əba:kə ʃe: i: gi:tə səbh̪ə ke: lik'həne: ch̪əṭhi | re:kə□rdəme: gi:təkə:rəkə na:mə
'rəvi:ndrə' li:k'hələ ch̪əla:i | e:his' ʃijna:sa: bənəle: rəhələ | i: rəvi:ndrə ke: ch̪əṭhi, kəṭə' rəha:it̪ə ch̪əṭhi |
e:kə be:rə d̪urga: pu:ʃa:kə əvəsəɾəpərə məd̪h̪ubəni: ʃila:kə ʃəməsəmə ga:məme: na:təkə d̪e:k'h̪əba:kə
əvəsəɾə b'h̪e:t̪ələ | o:t̪ə' na:təkəkə səbh̪ə d̪uʃəkə səma:pt̪ipərə o:hi: ga:məkə niva:si: a: lo:kəprijə ga:jəkə
məhe:ndrə ʃh̪a: ʃi:kə svərame: upəro:kt̪ə səbh̪ə gi:təkə s'gə a:urə bəh̪uṭə ra:sə gi:tə səbh̪ə sunəba:kə
suəvəsəɾə pra:pt̪ə b'h̪e:lə | o:h̪u: ṭh̪a:mə i: ʃijna:sa: bənəle: rəhələ ʃe: i: gi:tə səbh̪ə ke: lik'həne: ch̪əṭhi |

cəlu: cəlu: bəhina: :

e:kə d̪inə məd̪h̪ubəni:me: st̪e:ɔnə ləgə e:kə ṭh̪a:mə e:kə go:t̪e: ləgə məd̪h̪upə ʃi:kə 't̪əṭəkə: jile:bi:' a:
'əpu:rvə rəsəgulla:kə s'gə e:kəṭa: po:t̪hi: d̪e:k'h̪ələhu' 'cəlu:-cəlu: bəhina:’ | i: po:t̪hi: ha:t̪h̪əme: le:ləhu' |
gi:təkə:rəkə na:mə li:k'hələ ch̪əla:i 'rəvi:ndrə na:t̪h̪ə ṭh̪a:kurə' | d̪e:k'h̪əli: ʃe: e:hi po:t̪hi:me: o: səbh̪ə gi:tə
ch̪a:i ʃe: səbh̪ə e:ca:e:mə.bi:.kə re:kə□rdəme: d̪e:k'h̪əne: ch̪ələhu' a: ʃəməsəməme: məhe:ndrə ʃh̪a:ʃi:kə
mu'h̪əs' sunəne: ch̪ələhu' | po:t̪hi:kə b'h̪u:mika: p'n.cəṇḍrəna:t̪h̪ə micrə 'əməɾə'ʃi: lik'həne: ch̪ələ:h̪ə | i:ho:

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

pəʈa: cəli ge:lə ʃe: rəvi:ndrə ʃi: pu:rnija:ⁿ ʃila:kə d̪h̪əməɖa:ha: ga:məkə niva:si: cʰəʈʰi | e:hi po:ʈʰi:me:
kicʰu a:urə lo:kəprijə gi:ʈə səbʰə cʰəla:i :

‘cəlu:-cəlu: bəhina: / ʃəhina: cʰi: ʈəhina: / la:lə bʰa:ija: ne:ne: e:la: la:le:-la:le: kəniʃa:ⁿ’

‘ma:ʈikə sa:ma: bənəli:,bəhino: kʰe:ləʹ cələli:, bʰa:ija: ʃi:bəʹ ho:...’

‘sunə-sunə-sunə pənibʰərəni: ge:, kəni: gʰurijo: kəʹ ʈa:kə

cupə rəhə cʰa:uⁿʈa: bəʈo:hiʃa: re:, bəʈə bʰe:le:ⁿ cəla:kə.....’

‘go:re: iʃo:riʃa:pərə ʈa:ra: ke: ʈiləba:, kəma:lə go:ɖəna:

la:ge: go:re: bəɖənəpərə kəma:lə go:ɖəna: |’

‘la:le:-la:le: sa:ʈi: se:ho: re: ʈinəpəɖʰija:

la:le: rəŋə a:ŋi: la:le: sinnu:rə...’

ʃəhina: cʰi: ʈəhina: :

məhe:ndrəʃi:kə mu:ⁿhe:ⁿ kicʰu a:urə gi:ʈə səbʰə sunəne: rəhi: se: səbʰə a:i po:ʈʰi:me: na:i cʰəla:i |
məhe:ndrəʃi: kicʰu lo:ko:kʈi səbəhəkə pəhilə pa:ⁿʈi: pəʈʰi kəha:itə cʰəla:ha ʃe: i: pa:ⁿʈi: ʈə səbʰə go:ʈe:
sunəne: ha:ibə, e:hisⁿ a:ga:ⁿkə pa:ⁿʈi: həmərə:sⁿ su:nu: | ʃe:na: :

‘ba:pəkə ɖula:ri be:ʈi: ɖu:ri ge:li:’

‘biʈʰəni: binhləkə, ʈumma: pʰula:uləkə, pʰe:rə kənhua:i cʰa:u ʈo:re:pərə’

‘cəka:i ke: cəkəɖumə məka:i ke: la:ba:’

‘kəriʃa: ʃʰumməri kʰe:la:i cʰi:’

‘ɖa:li ɖəɖəri: məri:cə ɖəɖəri:’

e:kə ɖina ɖərəbʰⁿga: ʈa:vərə ca:ukəpərə rəvi:ndrə ʃi:kə e:kəʈa: po:ʈʰi: ‘ʃəhina: cʰi: ʈəhina:’ bʰe:ʈələ, o:hi:
po:ʈʰi:me: e:hi ʈərəhəkə gi:ʈə səbʰə cʰəla:i ʃəkərə pəhilə pa:ⁿʈi: miʈʰila:kə ga:mə-ga:məme: lo:ko:kʈikə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ru:pame: vjəvəha:rəme: c'hələ | o:hi pa:"ti: səb'həke:" nəvə ji:vəne prəḍa:nə kəra:itə rəvi:ndrəji: nəvə-
nəvə prəjo:gə kəra:itə əpənə viləkṣəṇə prətibha:kə pəricəjə dē:ne: c'hələ:hə | i: gi:tə səb'hə lo:kə
səb'həke:" əppənə gi:tə, əpənə ga:mə-ghərakə, əpənə a:"khi-pa:"k'hikə, əpənə k'hē:tə-pəṭṭa:rəkə,po:k'həri-
ina:rəkə,pa:vəni-tiḥa:rəkə gi:tə ləga:itə c'hələ:ikə a: ho:itə rəha:i c'hələ:i je: suniṭe: rəhi: | bəhuṭə ḍinəkə
ba:ḍə rəhika:me: vidja:pəti pərvəkə viləkṣəṇə a:jo:ṇəkə əvəsəpəpə a:ḍəraṇi:jə rəvi:ndrəji:s" kic'u
kəviṭa: a: māhe:ndrəji:kə s"ga bəhuṭə ra:sə gi:tə səb'hə sunəba:kə suəvəsəra b'hē:ṭələ | uṭsa:hə, a:nəṇḍə,
pre:mə, kəruṇa:, ha:sjə a: vj"gjəkə bəhuṭə ra:sə viṣəjə ne:ne: bəhuṭə gi:tə səb'hə lo:kəke:" a:nəṇḍə
vibho:rə kə' dē:ba:kə sa:məṭṭhə rək'ha:itə c'hələ :

‘ki: t'hikə miṭhila: ke: c'həṭhi ma:it'hilə’

‘je:mhəre: dē:k'hu: t'e:mhəre, t'ha:kurə o:j'ha: misəre...’

‘t'o:ra: əpəne: ha:t'hē:" viḍhina: gəṭ'həlani əchi mo:nə ləga:kə'....’

‘əha:"ke:" ləga:ie: kie: la:jə he: ja:i kənija:"...’

‘bəṛa: c'həṇəme: c'həna:kə b'hē:la:i ḍa:i ge:, ge:la:i pe:ti: ke: ku"ji: hē:ra:i ge:’

‘pirie: pira:nəna:t'hə sa:ḍəra pəra:na:mə’

‘ja:rə ḍiləḍa:rə ja:rə- ki: re: b'həja:rə ja:rə’

‘kijo: lik'hi dē: ḍu: pa:"ti: sipəhija:ke: na:mə’

‘əha:" i: kəru:, o: kəru:, je: kəru:....’

‘ca:ri pa:"ti: sunu: ra:məke:rə na:məs"....’

‘ko:nə ga:məs" cələle:" re: b'hərija:..’

‘həjəma: re: ka:tə-ka:tə ba:ua: ke:rə ke:ḍə....’

‘hē: ja:u bəra ba:bu: ja:u ha:itə ne: bija:hə ba:ua: ghəra gh'u:ri ja:u....’

‘həva: je: cələ miṭhila:me: cələ’

‘həmə miṭhile: ke: jələs" b'hərabə gəgəri:..’

‘bəṭo:hi: b'ha:ija:, cəliṭe: ja:u bəṭo:hi:....’

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

‘kəte:kə dīnə rəhəba:i ja:u mo:rⁿgəme:..’

‘cittⁿhi: ke: t̪a:rə bujⁿhu:, budⁿhija: be:ma:rə bujⁿhu: ...’

‘həməra: d̪e:ɕəkə gəri:bi: cⁿhutaⁿhəri: ge: t̪o:ⁿ udⁿhərijo: t̪ə ʃo:...’

po:tⁿhi:kə pəthⁿa:rə :

d̪e:kⁿhite:-d̪e:kⁿhite: rəvi:ndrə ji: rⁿgə-virⁿgəkə gi:tə səbəhəkə po:tⁿhi:kə pəthⁿa:rə ləga: d̪e:ləni | svətⁿtrəta: əməra ho: həməra, sugi:tə, prəgi:tə, əti gi:tə, rəvi:ndrə pəda:vali: a:di po:tⁿhi:kə bəhuta ra:sə gi:tə bəhuta lo:kəprijəta: ərjitə ke:ləkə | gi:təkə ətirikta kəvita: a: a: no: vidⁿha:kə po:tⁿhi: səbhə prəstuta kəe: rəvi:ndrəji: ma:itⁿhili: sa:hitjəkə bⁿhəndə:rə bⁿhərəba:me: məhətvəpu:rṇə jo:gəda:nə d̪e:ləni | citrə-vicitrə, nərə-gⁿga:,pⁿcəkənja:,e:kə ra:t̪i, ɕri:ma:nə go:nu: jⁿa:,le:kⁿhəni: e:kə, rⁿgə əne:kə a:di po:tⁿhi: həməhu:ⁿ pədhəne: cⁿhi: | kichⁿu a:urə po:tⁿhi: səbhə cⁿhəni ʃe: həməra: nəhi pəthⁿələ əcⁿhi |

nəvə-nəvə prəjo:gə :

rəvi:ndrəji: gi:təme: nəvə-nəvə prəjo:gə kəra:itə a:e:lə cⁿhəthⁿi | e:kəra uda:həraṇə əcⁿhi nimnəlīkⁿhita kichⁿu gi:tə :

‘lətəra – pətəra dūnu: t̪a:ṇə kəraja, ʃe: ne: i: nəbəkə: bⁿa:ṇə kəraja...’

‘ko:ⁿca: le:t̪a:i cⁿhəni, ke:ɕə pⁿhəra:i cⁿhəni, mo:cⁿho: ge:ləni kələkətte:...’

‘a:ki həmə jⁿu:tⁿhə kəha:i cⁿhi: / na:i ja:u / a:ki həmə gəppə hⁿka:i cⁿhi: / na:i ja:u’

‘ba:ba: dⁿd̪o:tə bæcca: ʃəjə sija:ra:mə’

‘səbhəta: kərmə ke: kəma:lə səbhəta: vidⁿhi ke: vidⁿha:nə.....’

‘ja:rə diləda:rə ja:rə ! ki: re: bⁿhəja:rə ja:rə !....’

jugələ ga:jənəkə pəraṃpəra: :

bina: ko: no: sa:ʃə-ba:ʃə ke: purukⁿhəkə svərame: a:kəṣəkə jugələ ga:jənəkə pəraṃpəra: rəvi:ndrəji: d̪va:ra: stⁿha:pita bⁿe:lə a: rəvi:ndrə-məhe:ⁿdrəkə jo:ri: səmpu:rṇə bⁿa:rətəme: vibⁿinna kṣe:trəme:,ga:mə-ga:mə a: vibⁿinna ɕəhəra səbhəme: se:ho: lo:kəprijəta:kə ɕi:rṣəpərə pəhuⁿcələ | ja:iḥə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

lo:kəni əpənə mənəmo:həkə prəstutikə bələpərə bəhuta go:te:kə səhəjo:gə pə:bi ma:it'hili: p'hilma
'məmətə: ga:bəjə gi:tə'kə ba:"cələ ka:jə pu:rə kərəba:jə lo:kəkə səməkşə prəstutə kərəba:me: səp'hələ
b'hē:la:hə | vidja:pəti pərvəkə lo:kəprijəta: bədhəjəba:me:, sa:"skutikə ka:rjəkrāmə səb'həme: lo:kəkə
b'hī:rə jutəjəba:me: rəvi:ndrə-məhe:ndrəkə jo:ri:kə ulle:k'həni:jə jo:gəda:nə rəhələ əch'i | gi:təkə ətiriktə
'p'cəkənja:'kə kich'u ə'nəkə pə:t'hə e:hi jo:ri:kə mu:"həs" sunəba:kə əvəsərə hāməro: prə:ptə b'hē:lə əch'i
a: o:hi a:nəndəkə vərənə hāmə nəhi kə' səka:itə ch'i | si:va:nəme: gərəmi:kə səməjə vidja:pəti smṛti
pərvəkə əvəsərəpərə dūnu: go:te: a:e:lə ch'ələ:hə, dūnu: go:te: jək'hənə ga:bəjə ləgələ:hə : 'həva: re: cələ
miṭ'hila:me: cələ, jutəjə ənəntə vəsəntə h'n'sa:ie: surəb'hitə a:t'həhu pələ,həva: re: cələ miṭ'hila:me: cələ | '

hunəkə e:hi a:kərsəkə prəstutikə pəriṇa:mə rəha:i je: lo:kəke:" ləgələ:i je:na: gərəmi: b'hā:gi ge:lə ho:i a:
ci:tələ bəsə:tə cələ' la:gələ ho:i | lo:kə e:te:kə a:nənditə ənub'həvə kərə:itə rəhəjə je: bəri: ra:ti d'həri
ba:isələ: rəhələ, cəro:ta: nəhi t'hā:kələ,dətələ rəhlə, jək'hənə i: dū:nu: go:te: ca:hləni tək'həne: ka:rjəkrāmə
səma:ptə b'hē:lə | e:kəta: b'hō:jəpuri: gi:təkə:rə ch'ələ:hə pərəcūra:mə ca:stiri:,o:ho: suna:itə ch'ələ:hə,
hunəkə na:i rəhələ ge:ləni, o: m'cəpərə cələ ge:lə:hə a: rəvi:ndrəji:kə ji:b'həri prəc'sa: ke:ləni | sku:lə,
kə□le:jə, ba:i'kə, ca:səki:jə vib'hā:gəkə bəhuta əd'hika:ri:-kərməca:ri: a: st'hā:ni:jə sa:hitjəka:rə a: a: no:
lo:kə səb'hə cəro:ta:me: ch'ələ:hə | bəhuta go:te: e:hi ka:rjəkrāməkə st'hā:ji: prəc'səkə b'hē:la:hə a: p'hē:rə
kəhija: he:ta:i se: puch'a:itə rəha:itə ch'ələ:hə | o:hi: smṛtime: əpənə kich'u pə:"ti: prəstutə kə' rəhələ ch'i: :

mo:nə pəra:ie: a:nəndəkə bərek'hā: ho:i ch'ələ

jək'hənə rəvi:ndrə-məhe:ndrə m'cəpərə əba:i ch'ələ:

bəhə' ləga:i ch'ələ ci:tələ ha:ba: gərəmi:me:

'cələ miṭ'hila:me: cələ'jək'hənə o: gəba:i ch'ələ:

jinəkə: 'rəvi:ndrə-məhe:ndrə'ke:" sunəba:kə sa:ub'hā:gjə b'hē:tələ ch'əni, tinəkə: i: əti:cəjo:kti nəhi ləgəṭəni
:

jəhina: dīnə a: ra:ti su:rjə a: cəndrə bina:

təhina: gi:təkə m'cə rəvi:ndrə-məhe:ndrə bina:

əpənə m'təvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəth'a:u□

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

अ:ळि:षा ँनॅअनह:रॅ-स"पॅरकॅ-8876162759

रॅवि:न्द्रॅनॅ:तु"ह"कुरॅ ज़ि:कॅ "कॅतु"तु गॅजॅलॅ"

रॅवि:न्द्रॅनॅ:तु"ह"कुरॅ मः:तु"हिलि:मे: ग़ि:तु ले:लॅ ज़ःनॅलॅ ज़ःतु च"तु"हि मुद़ः अ:नो: विद़"ह:मे: लिख"ने: च"तु"हि
ज़ःहिमे: ए:क़त़ः "कॅतु"तु गॅजॅलॅ" से:हो: अच"ि कॅतु"तु गॅजॅलॅ ए:हि ले:लॅ ज़े: ओ: ँपॅने: ए:क़रः गॅजॅलॅ क़हने:
च"तु"हि अ: हुनॅक़रॅ सॅमॅरु"हक़े से:हो: मुद़ः व़स़तु"ह ओ: ऱअनः सॅब"ह गॅजॅलॅ नः:ि च"ह:ि ओ: ऱअनः सॅब"ह
गॅजॅलॅ क़ि: नः:ि च"ह:ि त़क़रॅ व़ि:एनः क़ऱबः" प़हिने: अ:नॅ ग़ज़ल़क़ःरॅ सॅब"ह क़िचु ङ़े:रॅ ङ़े:क़ु:ि
ओ:नः:ि ङ़े:रॅ सॅब"ह हॅमॅ ँपॅनॅ हरे:क़ ले:क़"हमे: ङ़ः:तु च"िज़ः क़ःऱण़ मः:तु"हिलि: ब"ह:ङ़ःके:" क़िचु
ँप़द़"ह" लो:क़ सॅब"ह मः:तुरॅ लिख़"बःक़ ब"ह:ङ़ः ब़नः ङ़े:ने: च"ह:ि प़द़"ह"बःक़ नः:ि त़"ि हॅमॅ स़द़िख़"नॅ
हॅमॅ इ: मः:नि क़े" च़लः:तु च"ि ज़े: हॅम़रॅ प़ुऱनः ले:क़"ह क़िज़ो: नः:ि प़द़"ह"ने: हे:त़ः" अ: त़"ि बे:रॅ-बे:रॅ
हॅमॅ ए:क़ः:ि त़ु"तु"ज़के:" हरे:क़ अ:ले:क़"हमे: ङ़ो:ह़रःबः:तु च"ि ज़ःहि" क़िज़ो: ले:क़"हनि:-वि:रॅ हॅम़रः:ि नः:ि
क़हि स़क़त़"ि ज़े: हॅमॅ नः:ि प़द़"ह"ने: ऱहि:ि ओ:नः:ि मः:तु"हिले त़" ब़स़ मः:तु"हिले च"तु"हि ओ: के:क़"हो: क़िचु क़हि
स़क़ः:तु च"तु"हि त़" अ:बि: क़िचु ङ़े:ऱप़रॅ प़" ज़ि:व़नॅ ज़"ह:ज़ि:क़े ए:क़त़ः ग़ज़ल़मे: व़रुण़ित़ विऱहक़े नि:क़े
च़िऱण़े ङ़े:क़ु:—

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ənˈŋə səntɑ:pə sa:uˈn jəra:i cʰi: əɦa:ˈnə cɪntɑ: jəta:i kəra:i cʰi:

səkʰi:kə la:je: t̪əta:i məra:i cʰi: jəta:i kəɦi: va: jəta:i kəɦa:bi:

e:ɦi ɕe:rəkə ma:t̪rəkramə 12+122+12+122+12+122+12+122 əcʰi a: pu:ra: gəjələme: e:kəra prəjo:gə
bʰe:lə əcʰi ɕ jʰa:ji:kə d̪o:səra gəjələkə e:kəta: a:ra virəɦəpəra:kə ɕe:ra d̪e:kʰu:—

əɦa:ˈn so:ˈn bʰe:ˈn t̪ə jəɦia: bʰe:lə t̪e:kʰəna so:ˈn vikələ həmə cʰi:

u t̪ʰa:it̪ə əndʰa:ra ho:ie: ka:jə səbə kəra:ba:me: əkʂəmə cʰi:

e:ɦi ɕe:rəkə ma:t̪rəkramə 1222+1222+1222+1222 əcʰi a: pu:ra: gəjələme: e:kəra prəjo:gə bʰe:lə əcʰi ɕ
upəra:kə e:ɦi t̪i:nə t̪a: uɖa:ɦəraŋəsˈn spəʂta əcʰi je: pˈn. ji:vəna jʰa:ji: ma:it̪ʰili: gəjələ a: gəjələkə
vja:kəraŋəkə bi:cə ni:kə t̪a:lə-me:lə rəkʰəne: cʰələ:ɦə ɕ pʰe:ra hunəkə t̪e:səra ɕe:rəkə e:kəta: a:ro: ɕe:ra
d̪e:kʰu: je: ki pre:məme: pəɖə ɕlə na:jəkə-na:jika: məno:bʰa:və əcʰi—

pəɖə ɕe: bu:jʰi kichʰu ne: d̪ʰja:nəme: həmə bʰe:lə pa:gələ cʰi:

cəla:i cʰi: t̪ʰa:dʰə ɕ cʰi: ba:isələ cʰi: su:t̪ələ cʰi: ki ja:gələ cʰi:

e:ɦi ɕe:rəkə ma:t̪rəkramə 1222+1222+1222+1222 əcʰi a: pu:ra: gəjələme: e:kəra prəjo:gə bʰe:lə əcʰi ɕ
kəvivəra si:t̪a:ra:mə jʰa:ji:kə kichʰu ɕe:rəkə uɖa:ɦəraŋə d̪e:kʰu:—

həmə ki: məna:u ca:iti: sət̪ua:ni ju:də ɕci:t̪ələ

bʰa:i ge:lə ma:ghə ma:səɦi d̪ʰəɖʰəka:it̪ə ghʰu:də ɕti:t̪ələ

mət̪ələ:kə cʰh̃d̪ə əcʰi 2212+ 122+2212+ 122 a:bə e:ɦi: gəjələkə d̪o:səra ɕe:ra mila: liə-

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

əç'i de:çəme: d̪upa:t̪i: kəŋəre:sə o: kisa:nəkə

həmə ma:ʎhəme: pəðə□lə ç'i: bəni ka:i bila:də□□ t̪i:t̪ələ

pəhilə çə:rə a:ijo: o:t̪əbe: pra:s'gikə əç'i jəte: pəhile: ç'hələ□ a:ijo: nəvə sa:lə gəri:bəkə le:lə na:i ho:i
ç'a:i□ d̪o:sərə çə:rəkə:" ni:kə jəkə:" pəðhə□□ a:is" sa:t̪hi-səttərə sa:lə pəhilukə ra:çəni:t̪ikə ciṭrə a:"k̪i
ləgə a:bi ja:e:t̪ə□ spəştə əç'i je: bina: vja:kəreŋə t̪o:də□ne: kəvivəreŋi: prəgəṭi:çi:lə b'hə:vəkə gəjələ
lik'hələ: je: əjukə: səməjəme: o:t̪əbe: pra:s'gikə əç'i jəte:kə ki: pəhine: ç'hələ□ je: i: kəhə:i ç'həṭ'i je: bina:
vja:kəreŋə t̪o:də□ne: prəgəṭi:çi:lə gəjələ na:i lik'hələ ja: səka:ie: hunəkə: səbhəkə:" i: uḡa:həreŋə
d̪e:k'həba:kə ca:hi:□ ka:ci:ka:n̪t̪ə miçrə "məḡhupə" ji:kə d̪u:t̪a: çə:rə d̪e:k'hələ ja:e:—

miṭ'hila:kə pu:rvə ga:urəvə nəhi ḡja:nə t̪a: ḡhəra:i ç'i:

sunī ma:iṭ'hili: sub'hə:ṣa: binu a:gije:" jəðə□□ ç'i:

su:go: jəha:"kə ḡəreṇə-sunəba:iṭhə ç'hələ t̪əhi:" t̪hə:"

ha: a:i "a:i go:" t̪a: pəðhə□□ uccəṭa: kəra:i ç'i:

e:hi gəjələme: 2212-122-2212-122 ma:t̪ra:krəmə əç'i je: ki gəjələkə hərə:kə çə:rəme: pa:lənə kəe:lə
ge:lə əç'i□ d̪e:k'hū: məḡhupəji: b'hinnə svərə lə□ kə□ a:e:lə ç'həṭ'i muḡa: bina: vja:kəreŋə t̪o:də□ne:□ i:
çə:rə səbhə ç'hələ rəvi:ndrəna:t̪həji:kə pu:rvəjə gəjələkə:rə səbhəhəkə□ a:bə a:bi: hunəkəre kic'hū
səməka:li:nə (umrəme: kic'hū ç'hə:t̪ə va: nəməhərə) gəjələkə:rəkə çə:rə səbhəpərə□ jo:ga:n̪ḡə hi:ra:ji:kə
gəjələkə ḡu: t̪a: çə:rə—

mo:nəme: əç'i səva:lə ba:ju: ki:

ç'hələ kəpəṭə ke:rə ha:lə ba:ju: ki:

məṭələ:kə ḡu:nu: pa:"t̪ime: 2122-12-1222 əç'i a: d̪o:sərə çə:rə d̪e:k'hū:-

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ch'o:tə sənə ci:jə ki:ni ne: pə:bi:

ba:lə bo:ḍhəkə səva:lə ba:ju: ki:

hi:ra:ji: ḍo:sərə gəjələkə ḍu: ta: a:rə cə:rə ḍe:khu:—

cu:lə sənə ba:tə i:

s"səḍe: je:lə əchi

a:bə hi:ra: kəha:i

ja:uhəri: k'hə:lə əchi

e:hi gəjələkə hərə:kə cə:rəme: səb'hə pa:"time: 2122+12 ma:tṛa:krāmə əchi a:bə əhi:" səb'hə kəhu: je: hi:ra:ji:kə gəjələme: sāmaka:li:nəṭa:, prəgəṭi:ci:ləṭa: a:ḍi c'hə:i ki nati pəhilə cə:rəme: cə:irə vətəma:nə ji:vənəme: pəsəralə əjərekəṭa:ke:" ḍe:k'hə: rəhələ c'həṭhi t'n ḍo:sərə cə:rəme: əb'hə:vəkə ka:rəṇə bæcca: ḍhərike:" ko:no: ci:jə nati ḍə pe:ba:kə vivəcəṭa: c'hə:i t'esərə cə:rə a:jukə vid'bāna: əchi s"səḍə vāe:hə c'hə:i je: pəhine: c'həla:i mudā: sa:"səḍə səb'hə a:bə əpəra:ḍhi: vərgəkə əchi t'hi cə:irəke:" o: je:lə buj'hə: rəhələ c'həni cə:rimə cə:rəme: cə:irə pra:jo:jiṭə prəs"ca:kə k'hə:ləke:" uja:gərə ke:ne: c'həṭhi i: k'hə:lə sa:hiṭjə ki a:nə ko:no: kṣe:tṛame: b'hə səkā:ie: jəgəḍi:cə c"ḍrə t'hə:kurə "ənilə" ji:kə gəjələkə ḍu: ta: cə:rə—

tu:tələ c'hi: t'hi gəjələ kəha:i c'hi:

b'hū:k'hələ c'hi: t'hi gəjələ kəha:i c'hi:

məṭəla:kə ḍu:nu: pa:"time: 2222 +12 + 122 c'hṇḍə əchi a: e:kərə ḍo:sərə cə:rə ḍe:khu:—

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

□p^hisə səbəhəkə kəṭṭʰa: kəhu: ki:

lu:tələ cʰi: t̪ʰi gəjələ kəha:i cʰi:

bʰu:kʰə ke:rə kəṭṭʰa: se:ho: vja:kəraŋəjukṭə gəjələme: □ səra:ka:ri: a:p^hisəkə kəṭṭʰa: səbʰə jəna:itə cʰi: □
əniləji: e:hu: kəṭṭʰa:ke:ʰ vja:kəraŋəkə sⁿgə upəst̪ʰitə ke:ne: cʰəṭṭʰi □ səməka:li:nə svəre: na:i ka:la:t̪i:tə
svəra:kə sⁿgə vija:əna:t̪ʰə jʰa: ji:kə a:i gəjələkə du:tə: ce:rə de:kʰu: —

ciḍa:ka:ce məḍʰuma:sə məḍʰuməkṭə məṭi mənə

vibʰəvə əcʰi vividʰəṭṭa: uḍəjə hra:sə əpəne:

məṭəla:kə cʰṇḍə əcʰi 122-122-122-122 a:bə ḍo:sərə ce:rəkə ḍu:nu: pa:ṇṭike:ʰ ja:ṇcə kə □ liə sⁿge: sⁿgə
bʰa:və ke:rə se:ho:-

kʰəsələ ni:rə nirma:lja niḍʰi no:rə ja:nələ

səkələ sro:tə cṛuṭi vinḍu vinja:sə əpəne:

jⁿ a:ḍi cⁿka:ra:cəjə ke:rə ma:t̪bʰa:ṣa: ma:it̪ʰili: rəhiṭəni t̪ⁿ ca:jəḍə vija:əna:t̪ʰe:ji: sənə likʰəne: rəhiṭəṭṭʰi
o: □ a: e:hiṭʰa:mə hāmə rəvi:ndrəna:t̪ʰəji:kə kəniṣṭʰə mənə: e:kʰənukə gəjələka:rə səbʰəhəkə ce:rə na:i
ḍə □ rəhələ cʰi: muḍa: upəra:ka: uḍa:həraŋə səbʰəsⁿ spəst̪ə əcʰi je: ma:it̪ʰili: gəjələme: cūru:a:ṭe:sⁿ
bəhəra:kə pa:lənə bʰe:lə cʰa:i □ sⁿge:-sⁿgə upəra:kə e:hi uḍa:həraŋə səbʰəsⁿ i: spəst̪ə bʰə □ ge:lə həe:tə
je: vja:kəraŋə ke:kʰəno: bʰa:və va: vica:rə le:lə ba:ḍʰəkə na:i ho:i cʰa:i □ hⁿ, həja:rəkə həja:rə
rəcəna:me: kiçʰu e:hənə rəcəna: bujʰa:i cʰa:i ja:hime: vja:kəraŋəkə ka:rəŋə bʰa:və ba:ḍʰit̪ə bʰe:la:ie:
muḍa: i: t̪ⁿ rəcəna:ka:rəkə si:ma: se:ho: bʰə □ səka:i cʰa:i □ rəcəna:ka:rəkə si:ma: le:lə ko:na: viḍʰa:ka
nijəməke:ʰ kʰəra:pə ma:nəbə kəṭṭe:kə ucit̪ə? i: uḍa:həraŋə i:ho: spəst̪ə kəra:ie: je: 1970 ke:rə ba:ḍə
gəjələkə na:məpərə je: pi:ḍʰə □ □ a:e:lə se: ne: gəjələ viḍʰa:ka əḍʰjjənə ke:ləkə a: ne: əpəna:sⁿ
pəhine:kə gəjələka:rəkə əḍʰjjənə ke:ləkə □ rəvi:ndrəna:t̪ʰə t̪ʰa:kurə səme:t̪ə əḍʰika:ʰcə kəṭṭit̪ə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

gəjələka:rə kʰa:li: pʰəṭəva: d̪e:ba:me: vjəstə rəhəla:hə a:bə kicʰu hiⁿd̪i: gəjələkə vja:kəraŋə se:ho: d̪e:kʰi: su:rjəka:n̪tə t̪ripa:t̪hi: nira:la:ji:kə i: ɕe:rə d̪e:kʰu:-

bʰe:ḍə kulə kʰulə ja:e: vəhə su:rəṭə həma:re: ḍilə me:n̪ ha:i

d̪e:ɕə ko: milə ja:e: jo: pu:n̪ji: t̪umha:ri: milə me:n̪ ha:i

məṭəla: (məne: pəhilə ɕe:rə)kə ma:t̪ra:krəmə əɕi--2122+2122+2122+212 a:bə səbʰə ɕe:rəkə ma:t̪ra:krəmə ie:hə rəhəṭə e:kəre: bəhərə va: ki: vərŋəv̪tə kəhələ ja:it̪ə ɕʰa:i ərəbi:me: e:kəra: bəhərə: rəmələ ke:rə muja:ipʰə bəhərə kəhələ ja:it̪ə ɕʰa:i nira:la:ji: ja:hi bəhərəme: likʰəne: ɕʰəṭ̪hi t̪hi:kə t̪a:hi: bəhərəme: hunəkə:sⁿ pəhine: həsəraṭə mo:ha:ni:ji: əpənə i: gəjələ likʰəne: ɕʰəṭ̪hi jəkərə ɕe:rə səbʰəke:n̪ ji:həpərə ɕʰəni-

cupəke:cupəke: ra:t̪ə ḍinə a:n̪su: bəha:na: ja:ḍə ha:i

həməkə: əbə t̪əkə a:ɕikə ka: vo: jə ma:na: ja:ḍə ha:i

e:kəra bəhərə əɕi 2122+2122+2122+212 a: əhi: bəhərəme: ḍuʃjⁿtə kuma:rə likʰəne: ɕʰəṭ̪hi

ho: gəi: ha:i / pi:rə pərvəṭə /si: pigʰələni: / ɕa:hie:,

isə hima:ləja / se: ko:i: gⁿ / ga: nikələni: / ɕa:hie:

2122 / 2122 / 2122 / 212 məne: e:ka:i bəhərəpərə t̪i:nə gəjələ a: t̪i:nu: gəjələkə bʰa:və o: prəbʰa:və ələgə-ələgə nic̪it̪ə t̪a:urəpərə ma:it̪h̪ili: gəjələkə ɕuru:a:t̪ə prəbʰa:vi: ɕʰələ muḍa: ba:ḍəme: hinəkə: səbʰə ḍva:ra: na:ɕə kə d̪e:lə ge:lə

rəvi:ndrəji:kə kəṭṭiṭə gəjələ s'grəhə na:mə c'həni "le:k'həni: e:kə r'gə əne:kə" e:hi po:ṭṭi:kə s'kṣiptə b'hū:mika:me: le:k'həkə lik'hā:i c'həṭṭi je: "...ma:itṭi:li: gəjələ le:lə ərəbi:-ph'a:rasi:kə dūa:rə pərə nāhi lə ge:ləhu" əc'hī ṭe:" e:kəṭa: hā:rdikə s'ṭo:ṣə əc'hī"... a:bə le:k'həkə i: kie:kə lik'həlāni se: ṭ'hō:sə ru:pe: ja:nəbə s'b'həvə nā:i əc'hī mudā: hāmə e:kəra: dū: ru:pe: dē:k'hā:i c'hī: bəhūṭə s'b'həvə je: e:kəṭa: ko:no: sāhi: hō: mudā: ṭa:hi: s'ge: hāmə dū:nu: ka:rəṇəke:" se:ho: k'h'ndənə kərəbə pəhilə ka:rəṇə i: b'hə səkā:ie: je: o: gəjələkə vja:kəṇəpərə kəṭa:kṣə ke:ne: hō:ṭṭi a: jəkəra: pa:lənə nā:i ke:la:pərə s'ṭo:ṣə vjəṭṭə ke:ne: hō:ṭṭi j' n i: ka:rəṇə mā:nələ ja:e: o:hi kəṭṭhənə le:lə ṭək'hənə niṭciṭə ru:pe: i: mā:nələ ja:e:ṭə je: rəvi:ndrənə:ṭṭəji:ke:" b'hā:rəṭi:jə pər'nərə: k'hā:sə kə s'ṣkṭə pər'nərə:kə ko:no: jna:nə nā:i c'həlāni, ka:rəṇə je: s'ṣkṭəkə vā:rṇikə c'həṇḍə c'hā:i səe:hə ərəbi:-ph'a:rasi:kə bəhərə c'hā:i je: ṭukə c'hā:i səe:hə ka:phija: c'hā:i je:na: s'ṣkṭəkə c'həṇḍəme: kiḥu ciṭṭiṭə:kə prā:vəḍ'hā:nə c'hā:i ṭe:na:hiṭo: bəhərəkə pa:lənəme: se:ho: c'hū:ṭə vā: ciṭṭiṭə:kə prā:vəḍ'hā:nə c'hā:i bəsə nā:məkə b'hē:ḍə dē:k'hī ələgə mā:ni le:bə a: o:kəra:s' ələgə b'hə s'ṭo:ṣə kə le:bə kəṭe:kə uciṭə? vā:rṇikə c'h'ndə əṭṭhəvā: bəhərəkə mā:ne: c'hā:i nird'hā:riṭə o: niṭciṭə mā:ṭra:kṛəmāme: rəcāna: rəcəbə

ḍo:sərə ka:rəṇə i: b'hə səkā:ie: je: o: əpənə rəcāna:me: k'hā:ṇṭi: mā:itṭi:li: cəbdə le:ne: hō:ṭṭi a: ṭa:hi le:lə s'ṭo:ṣə vjəṭṭə ke:ne: hō:ṭṭi mudā: prāc'nə uṭ'hā:i c'hā:i je: gəjələ ko:nə b'hā:ṣa:kə cəbdə c'hā:i? a: əhi:ṭ'hā:mə rəvi:ndrəji:kə s'ṭo:ṣəpərə prāc'nəciḥnə la:gi ja:ṭə c'hāni ja:hime: mā:itṭi:li:me: 30-40 prāṭicəṭə cəbdə ph'a:rasi:kə c'hā:i ṭa:hi b'hā:ṣa: le:lə e:hənə g'hō:ṣəṇḍa: kie:kə? je: cəbdə hāmərə: b'hā:ṣa:me: nā:i əc'hī se: a:nə b'hā:ṣa:s' e:bā:ke: cā:hi: h', ko:no: əvā:"c'hīṭə cəbdə nā:i e:bā:kə cā:hi: se: ḍ'hja:nə rəhəe: o:nā:huṭo: rəvi:ndrəji: a:no: b'hā:ṣa:kə o:həno: cəbdə səb'hə le:ne: c'həṭṭi je: ki kiḥue: bərk'həs' mā:itṭi:li:me: prācəliṭə əc'hī je:na:- b'h'vəra:, ja:rə, māsṭi:, bəhā:rə, la:ləsa:... a:ḍi-a:ḍi ṭ'i hāmərə mā:nəbə əc'hī je: cəbdəkə ṣṭəro:pərə rəvi:ndrəji:kə s'ṭo:ṣə e:kəṭa: phəṭṭəvā: mā:ṭra c'hāni

rəvi:ndrəji: e:hi kəṭṭiṭə s'grəhəme: bəhūṭə rā:sə vis'gəṭi əc'hī e:kəṭa: e:həno: vis'gəṭi əc'hī je: prā:jh hərə:kə le:k'həkə ke:rə uṭ'hā:nəme: hō:ṭṭə c'hā:i a: o: vis'gəṭi əc'hī əpənə ko:no: pu:rvəjə rəcāna:ka:rəkə pā:ṇṭike:" si:ḍḥe: ənuvā:ḍə kə dē:bə e:hənə hāməro: s'gə b'hə cukələ əc'hī mudā: a:is' sa:ṭə bərk'hə e:kəra pəhica:nə kə hāmə ph'e:səbukəpərə sa:rvəjanikə ru:pe: səb'həke:" su:ciṭə ke:ne: c'hijəni jək'hənə ki rəvi:ndrəji: e:hi vis'gəṭike:" cinhəbā:me: cuki ge:la:hə a:nə bā:ṭə kəhəbā:s' pəhine: hāmə ḍuṣjiṭə kumārəji:kə e:kəṭa: i: cē:rə dē:k'hū:-

mā:i' jise: o:ḍḥəṭa:-biḥā:ṭa: hu:"

vo: gəjə a:pəko: suna:ṭa: hu:"

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

e:kəɾə bəhəɾə ətʃi 212-212-1222 a:bə e:kəɾa: ɕe:rə rəvi:ndrəna:tʃhəji:kə ɖe:kʰu:--

həmə je: bʰo:ga:i tʃi: se: o: je:na: ji:ba:i tʃi: se:

rəvi:ndrə sa:ihə gəjələ səbəkə:" həmə ba:"ti rəhələ tʃi:

rəvi:ndrəji:kə ɕe:rəme: ko:no: bəhəɾə na:i tʃhəni mudə: bʰa:və tʃn duʃjʌte:ji: bəla: utʰa:e:lə tʃhəni pəhine:
kəhələhu" e:həna əvəsəɾə hərə:kə le:kʰəkə ləgə a:ba:i tʃhəi kijo: e:kəɾa: ci:nhi əpəna:ke:" mukʈə kə
la:i tʃhəti a: kijo: rəkʰəne: rəhi ja:i tʃhəti

kulə mila: kə ɖe:kʰi: tʃn rəvi:ndrəji:kə i: po:tʃi: ni:kə gi:təkə po:tʃi: tʃhəni gəjələkə nəhi

əpənə mʌtəvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pətʰa:u

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृतम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

विदेह सम्मान
बिदेह सम्मान

st̪ʰa:ji: st̪ambʰə ʃe:na: miṭʰila:-rəṭnə, miṭʰila:kə kʰo:ʃə, viḍe:hə pe:ṭa:rə a: su:cəna:-sʰpərkə-ənvə:ʃəŋə
səbʰə əʱkəme: səma:nə əʃʰi, ṭa:hi he:ṭu i: səbʰə st̪ambʰə səbʰə əʱkəme: nai ɖe:lə ʃa:iṭə əʃʰi, i: səbʰə
st̪ambʰə ɖe:kʰəba: le:lə klikə kəru: ni:ca:n ɖe:lə viḍe:həkə 346mə a: 347 mə əʱkə, a:i ɖunu: əʱkəme:
səmmiliṭə ru:pe:n i: səbʰə st̪ambʰə ɖe:lə ge:lə əʃʰi□

“viḍe:hə” i:-pəṭrika: ɖe:vəna:gəri: vərsənə “viḍe:hə” i:-pəṭrika: miṭʰila:kʃərə vərsənə
“viḍe:hə” i:-pəṭrika: ma:iṭʰili:-IPA vərsənə “viḍe:hə” i:-pəṭrika: ma:iṭʰili:-bre:lə vərsənə

VIDEHA_346

VIDEHA_346_Tirhuta

VIDEHA_346_IPA

VIDEHA_346_Braille

VIDEHA_347

VIDEHA_347_Tirhuta

VIDEHA_347_IPA

VIDEHA_347_Braille

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

sⁿg^hə lo:kə se:va: a:jo:gə/ biha:rə lo:kə se:va: a:jo:gə kə pəri:kṣa: le:lə ma:it̪hili: (əni va:rjə a: a:ic^hikə) a:
a:nə a:ic^hikə viṣəjə a: sa:ma:njə jna:nə (əⁿgre:ji: ma:d̪^hjəmə) he:t̪u sa:migri:

[STUDY MATERIALS FOR UPSC (UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION) & BPSC (BIHAR PUBLIC SERVICE COMMISSION) EXAMS- MAITHILI (COMPULSORY & OPTIONAL) AND OTHER OPTIONALS AND GENERAL STUDIES (ENGLISH MEDIUM)]

Videha e-Learning

pe:t̪a:rə (riso:rsə se:n̪t̪ə)

ṣəbd̪ə-vja:kəṛəṇə-it̪iḥa:sə

MAITHILI IDIOMS & PHRASES ma:it̪hili: muḥa:vəra: e:vəm lo:ko:kṭi prəka:ṣə- rəma:na:t̪^hə miṣrə mihirə
(k^ha:n̪ti: prəva:həjukt̪ə ma:it̪hili: lik^həba:me: səḥa:jəkə)

द०. ललिता: ज^hा:- ma:it̪hili:kə b^ho:jənə səmbənd̪^hi: ṣəbd̪a:vəli: (k^ha:n̪ti: prəva:həjukt̪ə ma:it̪hili: lik^həba:me:
səḥa:jəkə)

ma:it̪hili: ṣəbd̪ə sⁿcəjə MAITHILI DICTIONARY- RAMDEO JHA (k^ha:n̪ti: prəva:həjukt̪ə ma:it̪hili: lik^həba:me:
səḥa:jəkə)

ENGLISH MAITHILI COMPUTER DICTIONARY

MAITHILI ENGLISH DICTIONARY

əṇima: siⁿḥə -Shishu_Geet_Khel_Anima_Singh

द०. रमणज^hा:

ma:it̪hili: ka:vjəme: ələnka:rə ələnka:rə-b^ha:skərə

a:nənd̪ə miṣrə (sa:uṣən̪jə ʕri: rəma:nənd̪ə j^ha: "rəman̪jə")- mit̪hila: b^ha:ṣa:kə subo:d̪^hə vja:kəṛəṇə

BHOLALAL DAS ma:it̪hili: subo:d̪^hə vja:kəṛəṇə- b^ho:la: la:lə d̪a:sə

ra:d̪^ha:kṣṇə ca:ud̪^həri:- A Survey of Maithili Literature

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

mu:ləpa:tʰə

ṭirəhuṭa: lipikə uḍbʰəvə o: vika:sə (ju:.pi:.e:sə.si:. sile:bəsə)

ra:ʃe:ɕvərə ʃʰa:- miṭʰila:kṣərəkə uḍbʰəvə o: vika:sə (ma:iṭʰili: sa:hiṭjə sʰstʰa:nə a:rka:ivə)

Surendra Jha Suman ḍəṭṭə-vəṭi: (mu:lə)- ɕri: sure:ndrə ʃʰa: sumənə (ju:.pi:.e:sə.si:. sile:bəsə)

prəbəṇḍʰə sʰgrəhə- rəma:na:tʰə ʃʰa: (bi:.pi:.e:sə.si:. sile:bəsə) CIIL SITE

səmi:kṣa:

subʰa:ṣə cəndrə ja:ḍəvə-ra:ʃəkəmələ ca:uḍʰəri: mo: no:gra:pʰə

ɕivə kuma:rə ʃʰa: "ṭillu:" ə"ɕu-səma:lo:cəna:

ḍə□ bəce:ɕvərə ʃʰa:- B_JHA_Nibhand_Nikunj.pdf

ḍə□. ḍe:vəɕʰkərə nəvi:nə- Adhunik_Sahityak_Paridrishya

ḍə□. rəməṇə ʃʰa:- bʰinnə-əbʰinnə

pre:məɕʰkərə siʰhə- ma:iṭʰili: bʰa:ṣa: sa:hiṭjə:bi:səmə ɕəṭa:bḍi: (a:lo:cəna:)

ḍə□. rəma:nəṇḍə ʃʰa: 'rəməṇə'

hia:o:lə

əkʰija:sələ CIIL SITE

ḍurga:nəṇḍə mənḍələ-ɕəksu

RAMDEO JHA ḍəṭṭə-vəṭi:kə vəṣṭu ka:uɕələ- ḍə□. ɕri:ra:məḍe:vəʃʰa:

SHAILENDRA MOHAN JHA pəricəjə nicəjə- ḍə□ ɕa:ile:ndrə mo:hənə ʃʰa:

əṭirikṭə pa:tʰə

pəhine: miṭʰila: ma:iṭʰili:kə sa:ma:njə ʃa:nəka:ri: le:lə e:hi po:tʰi: ke:" pəṭʰu:-

ra:ḍʰa:kṣṇə ca:uḍʰəri:- miṭʰila:kə iṭiḥa:sə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

p^he:rə e:hi mənəlaggu: p^ha:ilə səb^həke:n se:ho: pəɽ^hu:-

ke:ɖa:rəna:t^hə ca:uɖ^həri:

cəme:li:ra:ni:

mə:hurə

kəra:rə

kuma:rə pəvənə

pəɽ^hə (ma:it^hili:kə sərvəcre:ʃt^hə kəɽ^hə:) (sa:b^ha:rə əⁿɽika:) ɖa:jəri:kə k^ha:li: pənna: (sa:b^ha:rə əⁿɽika:)

ja:ge:ndrə pa:t^həkə vija:gi:- vijna:nəkə bəɽəkəhi:

ra:məlo:cənə t^ha:kurə- ma:it^hili: lo:kəkəɽ^hə:

kic^hu ma:it^hili: po:t^hi: ɖa:unəlo:ɖə sa:itə (o:pənə so:rsə)

SAHITYA AKADEMI

<http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp>

<http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp>

CIIL

<http://corpora.ciil.org/maisam.htm>

ək^hija:sələ (rəma:nəndə ʃ^ha: rəmənə)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf>

ʃuɑ:jələ kənəkəni:- məhe:ndrə

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf>

prəbənd^hə sⁿgrəhə- rəma:na:t^hə ʃ^ha: (bi:pi:e:sə.si: sile:bəə)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf>

sɽjənə ke:rə ɖi:pə pərvə- sⁿ ke:ɖa:rə ka:nənə a: ərəvinda t^ha:kurə

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf>

ma:it^hili: gəɖjə sⁿgrəhə- sⁿ ca:ile:ndrə mo:hənə ʃ^ha:

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

वि दे ह विदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका Videha: Ist Maithili Fortnightly eJournal विदेह: अथम
मैथिली पाक्षिक अ पत्रिका विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन: यावद्योगिर संस्कृतम् 'विदेह' ३४८ म अंक १५ जून २०२२ (वर्ष १५ मास १७४ अंक ३४८)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf>

ARCHIVE.ORG (viəjəde:və jʰɑ:)

https://archive.org/details/%40vijay_deo_jha?&sort=-publicdate&page=2

VIDEHA MAITHILI BOOKS/ PICTURE-AUDIO-VIDEO ARCHIVE

http://videha.co.in/new_page_15.htm

IGNCA

<http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm>

<http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm> (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

MITHILA DARSHAN

<https://mithiladarshan.com/> (online pdf of Maithili journal)

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (<https://pustakalaya.org/en/>)

po:tʰi:kə liˈkə

ma:itʰili: sa:hitʃə sˈtʰɑ:nə

<https://www.maithilisahityasansthan.org/resources> (online pdf of Reasearch Papers/ books)

.....

əripənə pʰɑ:uŋde:çənə (<http://www.aripanafoundation.org/>)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

<https://storyweaver.org.in/stories/?language=Maithili&query=&sort=Ratings>

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbl (ma:itʰili: □ dji: buksə)

ʃɑ:nəki: e:pʰə.e:mə səmə:ca:rə

<https://www.youtube.com/user/Janakifm/videos> (ʃɑ:nəki: e:pʰə.e:mə səmə:ca:rə)

I LOVE MITHILA

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृतम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement

<https://www.ilovemithila.com/> (online maithili journal)

<https://maithili.com.np/> (owner I Love Mithila)

pja:re: ma:it̪h̪ilə

<https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jjzQg> (pja:re: ma:it̪h̪ilə ca:inələ- kirəṇə ca:ud̪h̪əri: a: s̪n̪gi:t̪a: a:nəṇḍə- ma:it̪h̪ili:kə səb̪h̪əs̪n̪ lo:kəprijə ju: t̪ju:bə ca:inələ)

.....
a:ka:çəva:ŋi: d̪ərab̪h̪ga: ju: t̪ju:bə ca:inələ

.....
www.videha.co.in
JNU

<http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp>

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

.....
VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

<https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A>

.....
vide:həkə kich̪u viçə:ṣa:ⁿkə:-

☐ ha:iku: viçə:ṣa:ⁿkə ☐ mā əⁿkə, ☐ ju:nə ☐

Videha_15_06_2008 Videha_15_06_2008_Tirhuta 12

☐ gəjələ viçə:ṣa:ⁿkə ☐ mā əⁿkə, ☐ nəvəmbərə ☐

Videha_01_11_2008 Videha_01_11_2008_Tirhuta 21

☐ vihəni kəṭṭ̪a: viçə:ṣa:ⁿkə ☐ mā əⁿkə, ☐ əṭṭu:bərə ☐

videha_01_10_2010 videha_01_10_2010_tirhuta 67

☐ ba:lə sa:hiṭjə viçə:ṣa:ⁿkə ☐ mā əⁿkə, ☐ nəvəmbərə ☐

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

videha_15_11_2010 videha_15_11_2010_tirhuta 70

□) na:təkə viçə:ʃa:"kə □□ mā ə"nəkə □□ dīsəmbərə□□□□

videha_15_12_2010 videha_15_12_2010_tirhuta 72

□) na:ri: viçə:ʃa:"kə □□ mā ə"nəkə □□ mā:rcə □□□□

videha_01_03_2011 videha_01_03_2011_tirhuta 77

□) ənuvə:ɖə viçə:ʃa:"kə (gəɖjə-pəɖjə bʰa:rəti:) □□ mā ə"nəkə

videha_01_01_2012 videha_01_01_2012_tirhuta 97

□) ba:lə gəjələ viçə:ʃa:"kə viçə:həkə ə"nəkə □□□ mā ə"nəkə, □ əgəstə □□□□

videha_01_08_2012 videha_01_08_2012_tirhuta 111

□) bʰəkʈi gəjələ viçə:ʃa:"kə □□□ mā ə"nəkə, □□ mā:rcə □□□□

videha_15_03_2013 videha_15_03_2013_tirhuta 126

□□) gəjələ a:lo:cəna:-səma:lo:cəna:-səmi:kʃa: viçə:ʃa:"kə □□□ mā, ə"nəkə □□ nəvəmbərə □□□□

videha_15_11_2013 videha_15_11_2013_tirhuta 142

□□) ka:ci:ka:"tə miçrə məɖʰupə viçə:ʃa:"kə □□□ mā ə"nəkə □ jənəvəri: □□□□

Videha_01_01_2015

□□) ərəviŋɖə tʰa:kurə viçə:ʃa:"kə □□□ mā ə"nəkə □ nəvəmbərə □□□□

Videha_01_11_2015

□□) jəgəɖi:çə cəndrə tʰa:kurə ənilə viçə:ʃa:"kə □□□ mā ə"nəkə □ dīsəmbərə □□□□

Videha_01_12_2015

□□) viçə:hə səmma:nə viçə:ʃa:"kə

viçə:hə səmma:nə: səmma:nə-su:ci: (səma:na:ntərə sa:hitjə əka:ɖe:mi: purəska:rə səhitjə)

sa:kʃa:tka:rə/ səma:ro:hə

sa:kʃa:tka:rə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

videha_15_12_2011

videha_15_01_2012

videha_01_02_2012

videha_01_03_2012

videha_01_09_2012

videha_15_01_2013

videha_01_03_2013

Videha_15_04_2016

Videha_01_07_2016

□□) ma:it̪hili: si:.d̪i:./ əlbəmə gi:t̪ə s̪"gi:t̪ə viçə:ʂa:"kə- □□□ mā ə"ka □□ jənəvəri: □□□□

Videha_01_01_2017

□□) ma:it̪hili: ve:bə pətrəka:riṭa: viçə:ʂa:"kə

VIDEHA 313

□□) ma:it̪hili: bi:həni kəṭ̪h̪a: viçə:ʂa:"kə-□

VIDEHA 317

□□) ra:məlo:cənə t̪h̪a:kurə viçə:ʂa:"kə

VIDEHA 319

□□) ra:məlo:cənə t̪h̪a:kurə ɕrədd̪h̪a:"jəli viçə:ʂa:"kə

VIDEHA 320

□□) ra:jənəndənə la:lə d̪a:sə viçə:ʂa:"kə

VIDEHA 333

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

le:k'həkəkə a:m"tɾiṭə rəcənə: a: o:ipərə a:m"tɾiṭə səmi:kṣəkəkə səmi:kṣa: si:ri:ṣə

□. ka:mini:kə pa:"cə ʈa: kəviṭa: a: o:ipərə məd'huka:ntə ʃ'hə:kə ʈippəŋi:

vide:həkə dū: sɐe: na:umə ə"nəkə Videha_01_09_2016

"pa:ṭ'həkə hāmərə po:ṭhi: kie: pəḍ'hə□ṭhi"- le:k'həkə dva:ra: əppənə po:ṭhi:/ rəcənə:kə səmi:kṣa: si:ri:ṣə

□. a:ci:ṣə ənəcinha:rə 'vide:hə' kə □□□ mə ə"nəkə □□ əgəstə □□□□

e:ḍiṭərsə co:isə si:ri:ṣə

e:ḍiṭərsə co:isə si:ri:ṣə-□

vide:həkə □□□ mə (□□ p'hərabəri: □□□□) ə"nəkəme: bəla:ṭka:rəpərə ma:it'hili:me: pəhilə kəviṭa: prəka:ciṭə b'hē:lə c'həlā□ i: dīsəmbərə □□□□ kə dīlli:kə nīrb'həja: bəla:ṭka:rə ka:ṇḍəkə ba:dḍəkə sāməja c'həlā□ o:na: i: ənu:ḍiṭə rəcənə: c'həlā, ʈe:lugume: pəsūpule:ṭi: gi:ṭa:kə e:hi kəviṭa:kə hindi: ənuva:dḍə ke:ne: c'həli:hə a:rə. cə:"ṭa: suṇḍəri: a: hindi:s" ma:it'hili: ənuva:dḍə ke:ne: c'həla:hə vini:ṭə utpələ□ hāmərə ʃa:nəka:ri:me: e:his" be:ci: sihəra:ba:ibəla: kəviṭa: ko:no: b'hə:ṣa:me: nəhi rəcələ ge:lə əchi□ sa:ṭə sa:ləkə ba:dḍo: i: sāməsjə: o:həne: əchi□ i: kəviṭa: səb'həke:" pəṭ'həba:kə ca:hi:, k'hə:sə kə□ səb'hə be:ṭi:kə ba:pəke:", səb'hə bəhinəkə b'hə:e:ke:" a: səb'hə pəṭni:kə pəṭike:"□ a: vica:rəba:kə ca:hi: je: hāmə səb'hə əpənə: bəcca: səb'hə le:lə ke:hənə sāmə:ṣə bəne:ne: c'hi:□

e:ḍiṭərsə co:isə si:ri:ṣə-□ (dā:unəlo:də li"nəkə)

e:ḍiṭərsə co:isə si:ri:ṣə-□

vide:həkə □□-□□□ mə ə"nəkə bi:cə bre:stə ka:isərakə sāməsjə:pərə vide:hə me: mi:na: ʃ'hə: ke:rə e:kəṭa: ləghu kəṭ'hə: prəka:ciṭə b'hē:lə□ i: ma:it'hili:kə pəhilə kəṭ'hə: c'hələ je: bre:stə ka:isəra pərə lik'hələ ge:lə□ hindi:me: se:fo: ʈa:d'həri e:hi viṣəjəpərə kəṭ'hə: nəhi lik'hələ ge:lə c'hələ, ka:rəṇə e:hi kəṭ'hə:kə i:-prəka:ciṭə b'hē:la:kə□-□ sa:ləkə ba:dḍə hindi:me: dū: go:ṭe:me: ghə:"ghə:uṣə b'hə□ rəhələ c'hələ ki pəhilə hāmə a:ki hāmə, mudā: dūnu:kə ʈiṭhi ma:it'hili:kə kəṭ'hə:kə pərəvəṭi: c'həlā□ ba:dḍəme: i: vide:hə ləghu kəṭ'hə:me: se:fo: s"kalitə b'hē:lə□

e:ḍiṭərsə co:isə si:ri:ṣə-□ (dā:unəlo:də li"nəkə)

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□

vide:həkə □□-□□□ mā ə"nəkə bi:cə jəgədi:ḍə candra ṭʰa:kurə əniləkə kicʰu ba:lə kəviṭa: praka:ciṭa bʰe:lə□ ba:ḍame: hunəkəṛə □ ṭa: ba:lə kəviṭa: vide:hə ḍicu uṭsəvame: s"nkalitə bʰe:lə ja:hime: □ ṭa: kəviṭa: be:bi: ca:ildəpərə cʰələ□ pəṭʰu: i: ti:nu: kəviṭa:, ba:ḍəkə ḍunu: be:bi: ca:ildəpərə likʰələ kəviṭa: pəṭʰabe: ṭa: kəru: se: a:grəhə□

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə li"nəkə)

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□

vide:həkə □□-□□□ mā ə"nəkə bi:cə jəgəḍa:nəḍə jʰa: mānukə e:kəṭa: ḍi:rgʰə ba:lə kəṭʰa: kəhi liə ba: upənja:sə praka:ciṭa bʰe:lə, na:mə cʰələ co:nəha:□ ba:ḍame: i: rəcəna: vide:hə ḍicu uṭsəvame: s"nkalitə bʰe:lə, i: rəcəna: ba:lə māno:viṭa:nəpərə a:ḍʰa:riṭə mā:itʰili:kə pəhilə rəcəna: cʰi:, mā:itʰili: ba:lə sa:hitjə ko:na: likʰi: ṭəkəṛə ṭre:ni"ḡə ko:rsəme: e:hi upənja:səke:" ra:kʰələ jə:ba:kə ca:hi:□ ko:na: mā□ḍərnə upənja:sə a:ga:" bəṭʰa:i cʰa:i, ṭe:pə ba:i ṭe:pə a: se:ho: ba:lə upənja:sə□ pəṭʰabe: ṭa: kəru: se: a:grəhə□

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə li"nəkə)

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□

e:diṭarsə co:isə □ me: mā:itʰili:kə "usəne: kəha: ṭʰa:" mā:ne: kuma:rə pəvənəkə ḍi:rgʰəkəṭʰa: "pəitʰə" (sa:bʰa:rə ə"ṭika:) □ hindi:kə pa:ṭʰəkə, jə: "usəne: kəha: ṭʰa:" pəṭʰəne: he:ṭa:, ke:" bujʰələ cʰənhī jə: ko:na: əhi kəṭʰa:ke:" rəci cəḍrəḍʰəṛə ḍəma: 'gule:ri:' əməṛə bʰə□ ge:la:hə□ hāmə cərcə: kə□ rəhələ cʰi:, kuma:rə pəvənəkə "pəitʰə" ḍi:rgʰəkəṭʰa:kə□ e:kəṛa: pəṭʰəla:kə ba:ḍə əha:"ke:" e:kəṭa: vicitrə, sukʰəḍə a: mo:nə ha:ulə kəra:ibəla: ənubʰəṇə bʰe:ṭəṭə, jə: se:ksəpi:riənə ṭre:jə:ḍi: s"n miliṭo: la:gəṭə a: pʰəra:ko:□ mudā: e:hi rəcəna:ke:" pəṭʰəla:kə ba:ḍə ṭa:məsə, ḡṇṇa: səbʰəpərə nij"ṭrəṇṇəke:" a: sa:mə:jikə/ pa:riva:rikə ḍa:jitvəke:" se:ho: əha:" a:rə ḡṇṇi:rəṭa:s" le:ba:i, se: ḍʰəri pəkka: əcʰi□ mudā: e:kəṛə e:kəṭa: cəṭṭə əcʰi jə: e:kəṛa: səma:i nika:li kə□ e:kke: ukʰəṭa:ha:me: pəṭʰi ja:i□

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə li"nəkə)

e:diṭarsə co:isə si:ri:jə-□

jəgədi:ḍə prəsə:ḍə māṇḍələkə ləḡhukəṭʰa: "bisa:"ṭʰə": □□□□-□□ kə əka:ləme: b"ḡa:ləme: □□ la:kʰə lo:kə muila:, mudā: əməṛtjə se:nə likʰa:itə cʰəṭʰi jə: hunəkəṛə ko:na: sərə-səmbəḍḡḡi: e:hi əka:ləme: nəhi mərələnhi□ miṭʰilo:me: əka:lə a:e:lə □□□□ i: me: a: indira: ga:"ḍḡi: jəkʰənə e:hi kṣe:ṭṛə əe:li: ṭ" hunəka: ḍe:kʰa:o:lə ge:lə jə: ko:na: musəhəṛə ja:ṭikə lo:kə bisa:"ṭʰə kʰa: kə□ e:hi əka:ləke:" jṭiṭi

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

le:lənhi□ ma:it̪hili:me: le:kʰənəkə e:kəbʰəga:hə st̪ʰit̪i vide:həkə a:gəmənəs̪n pəhine: cʰələ□ ma:it̪hili:kə
le:kʰəkə lo:kəni se:ho: əmərt̪jə se:nə je:ka:n̪ o:hi məha:vibʰi:sika:s̪n prəbʰa:viṭə nəhi cʰələ: a: t̪e:n̪
bisa:n̪ʰəpərə kəṭʰa: nəhi likʰi səkələ:□ jəgədi:ṇə prəsə:ḍə mənḍələ e:hipərə kəṭʰa: likʰələnhi je:
prəka:ṇit̪ə bʰe:lə ce:t̪əna: səmit̪ikə pəṭrika:me:, mudā: ka:rjəka:ri: səmpa:ḍəkə ḍva:ra: vət̪t̪əni:
pərivət̪t̪ənəkə ka:rəṇə o: ma:it̪hili:me: nəhi vərəṇ əvəhəṭt̪həme: likʰələ bujʰa: pəṭələ, a: o:t̪e:kə
prəbʰa:vi: nəhi bʰə□ səkələ ka:rəṇə viṣəjə rəha:i kʰa:n̪ti: a: vət̪t̪əni: k̪ṭrimə□ se: e:kərə punh i:-
prəka:ṇə əpənə əsəli: ru:pəme: bʰe:lə vide:həme: a: i: s̪nkalit̪ə bʰe:lə "ga:məkə jinəgi:" ləgh̪ukəṭʰa:
s̪ngrəhəme:□ e:hi po:t̪h̪i:pərə jəgədi:ṇə prəsə:ḍə mənḍələke:n̪ t̪a:igo:rə liṭəre:cərə əva:rdə bʰe:t̪ələnhi□
jəgədi:ṇə prəsə:ḍə mənḍələkə le:kʰəni: ma:it̪hili: kəṭʰa:ḍʰa:ra:ke:n̪ e:kəbʰəga:hə he:ba:s̪n bəca: le:ləkə,
a: ma:it̪hili:kə səma:na:nt̪ərə it̪iḥa:səme: ma:it̪hili: sa:hit̪jəke:n̪ ḍu: ka:ləkʰənḍəme: ba:n̪ti kə□ pəṭhəe:
ja:e: la:gələ- jəgədi:ṇə prəsə:ḍə mənḍələs̪n pu:rva a: jəgədi:ṇə prəsə:ḍə mənḍələ a:gəmənəkə ba:ḍə□ t̪n̪
prəst̪ut̪ə əchi ləgh̪ukəṭʰa: bisa:n̪ʰə- əpənə succa: svəru:pəme:□

www.videha.co.in

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə liṇkə)

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□

ma:it̪hili:kə pəhilə a: e:kəma:t̪rə ḍəlit̪ə a:t̪məkəṭʰa: sənḍi:pə kuma:rə sa:p̪hi:□ sənḍi:pə kuma:rə
sa:p̪hi:kə ḍəlit̪ə a:t̪məkəṭʰa: je: əha:n̪ke:n̪ əpənə ləgh̪u a:ka:ra:kə əḥa:it̪ə hilo:ṭi ḍe:t̪ə a: əha:n̪kə i: st̪ʰit̪i
kə□ ḍe:t̪ə je: səma:na:nt̪ərə ma:it̪hili: sa:hit̪jə kəṭəbo: pəṭh̪u: əha:n̪ke:n̪ əḥa:u" nəhi ho:jəṭə□ i:
a:t̪məkəṭʰa: vide:həme: i:-prəka:ṇit̪ə bʰe:lə:kə ba:ḍə le:kʰəkəkə po:t̪h̪i: "ba:ica:kʰəme: ḍələ:nəpərə"me:
s̪nkalit̪ə bʰe:lə a: i: ma:it̪hili:kə əkʰənə ḍh̪ərikə e:kəma:t̪rə ḍəlit̪ə a:t̪məkəṭʰa: t̪h̪ikə□ t̪n̪ prəst̪ut̪ə əchi
ma:it̪hili:kə pəhilə ḍəlit̪ə a:t̪məkəṭʰa: sənḍi:pə kuma:rə sa:p̪hi:kə kələməs̪n□

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə liṇkə)

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□

ne:na: bʰuṭəka:ke:n̪ ra:t̪ime: sune:ba: le:lə kich̪u lo:kəkəṭʰa: (vide:hə pe:t̪a:rəs̪n)□

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə liṇkə)

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□

ma:it̪hili: gəjələpərə pəricərca: (vide:hə pe:t̪a:rəs̪n)□

e:ḍit̪ərsə co:isə si:ri:jə-□ (ḍa:unəlo:ḍə liṇkə)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ṛagəḍi:ḍə prəsa:ḍə maṇḍələ ji:kə □□ ṭa: po:tʰi:kə nəvə sʰskəraṇə vide:həkə □□□ (Videha_01_09_2017)
sʰ □□□ (Videha_15_05_2018) ḍʰərikə əʰkəme: ḍʰa:ra:va:hikə prəkə:ḍəna ni:ca:ʰkə liʰkəpərə pəʃʰu:-

VIDEHA_233

VIDEHA_234

VIDEHA_235

VIDEHA_236

VIDEHA_237

VIDEHA_238

VIDEHA_239

VIDEHA_240

VIDEHA_241

VIDEHA_242

VIDEHA_243

VIDEHA_244

VIDEHA_245

VIDEHA_246

VIDEHA_247

VIDEHA_248

VIDEHA_249

VIDEHA_250

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vide:hə i:-pətri:kə bi:c'hələ rəcənə:kə s'gə- ma:it'hili:kə sərva:cre:st'hə rəcənə:kə e:kəṭa: səma:na:nṭəra s'kalənə:

vide:hə: səde:hə: □ (□□□□-□□) de:vəna:gəri:

vide:hə: səde:hə: □ (□□□□-□□) t̥irəhuṭa:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: prəbənd'hə-nibənd'hə-səma:lo:cəna: □□□□-□□) de:vəna:gəri:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: prəbənd'hə-nibənd'hə-səma:lo:cəna: □□□□-□□) t̥irəhuṭa:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: pədjə □□□□-□□)de:vəna:gəri:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: pədjə □□□□-□□) t̥irəhuṭa:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: kəṭ'hə: □□□□-□□)de:vəna:gəri:

vide:hə:səde:hə:□ (ma:it'hili: kəṭ'hə: □□□□-□□) t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: vihəni kəṭ'hə: [vide:hə səde:hə □]de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: vihəni kəṭ'hə: [vide:hə səde:hə □] t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: vihəni kəṭ'hə: [vide:hə səde:hə □]- do:sərə s'skərəṇə de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: ləgh'ukəṭ'hə: [vide:hə səde:hə □]de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: ləgh'ukəṭ'hə: [vide:hə səde:hə □] t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: pədjə [vide:hə səde:hə □]de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: pədjə [vide:hə səde:hə □] t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: na:tjə ut̥səvə [vide:hə səde:hə □]de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: na:tjə ut̥səvə [vide:hə səde:hə □] t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: ciṭu ut̥səvə [vide:hə səde:hə □]de:vəna:gəri:

vide:hə ma:it'hili: ciṭu ut̥səvə [vide:hə səde:hə □] t̥irəhuṭa:

vide:hə ma:it'hili: prəbənd'hə-nibənd'hə-səma:lo:cəna: [vide:hə səde:hə □□]de:vəna:gəri:

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vide:hə ma:it̪h̪ili: prəbənd̪h̪ə-nibənd̪h̪ə-səma:lo:cəna: [vide:hə səde:hə] t̪irəhuṭa:

vide:hə:səde:hə

vide:hə:səde:hə

vide:hə:səde:hə

Maithili Books can be downloaded from: MAITHILI BOOKS

VIDEHA ARCHIVE vide:hə pe:ṭa:rə

.vide:hə i:-pəṭrika:kə səb̪h̪əṭa: pura:nə ə̃kə Videha e journal's all old issues

.ma:it̪h̪ili: po:t̪h̪i: d̪a:unəlo:d̪ə Maithili Books Download

.ma:it̪h̪ili: vi:d̪ijo:kə s̃kələnə Maithili Videos

vide:hə səmma:nə: səmma:nə-su:ci: (səma:na:nt̪ərə sa:hit̪jə əka:d̪e:mi: purəska:rə səhit̪ə)

ma:it̪h̪ili:kə v̪əṭt̪əni:

ma:it̪h̪ili:kə v̪əṭt̪əni:- vide:hə ma:it̪h̪ili: ma:nəkə b̪h̪a:ṣa: a: ma:it̪h̪ili: b̪h̪a:ṣa: səmpa:d̪ənə pa:t̪h̪jəkrəmə
b̪h̪a:ṣa:pa:kə

ma:it̪h̪ili:kə v̪əṭt̪əni:me: p̪ərja:pt̪ə vivid̪h̪əṭa: ə̃chi muḍa: pr̪əcnəp̪ətr̪ə d̪e:k̪h̪əla: ut̪t̪ərə e:k̪ərə v̪əṭt̪əni:
ignu: BMAF001 s̃n̪ pre:riṭə buj̪h̪a:it̪ə ə̃chi, se: e:k̪ərə e:k̪ərə: e:k̪ə uk̪h̪əṭa:ḥa:me: un̪əṭa:-pun̪əṭa: d̪ija:u,
t̪əṭəbe: d̪h̪əri p̪ərja:pt̪ə ə̃chi ju:pi:e:s̃ə:si: k̪ə ma:it̪h̪ili: (k̪əmp̪ələs̃əri:) pe:p̪ərə le:l̪ə se:ḥo: i: p̪ərja:pt̪ə
ə̃chi, se: j̪e: vid̪ja:r̪t̪h̪i: ma:it̪h̪ili: (k̪əmp̪ələs̃əri:) pe:p̪ərə le:ne: ch̪əṭ̪h̪i se: e:k̪ərə e:k̪əṭa: a:r̪ə p̪h̪a:st̪ə-ri:d̪iṅg̪ə
d̪o:s̃ərə-uk̪h̪əṭa:ḥa:me: k̪əṭ̪h̪i

IGNOU ignu: BMAF-001

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

əpənə m"təvjə editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭʰa:u□

su:cəna:/ gʰo:ʃəŋa:

"vide:ḥə səmma:nə" səma:na:ntərə sa:hitjə əka:de:mi: puraska:rəkə na:məs" prəcəliṭə əcʰi□

"səma:na:ntərə sa:hitjə əka:de:mi: puraska:rə" (ma:itʰili:), je: sa:hitjə əka:de:mi:kə ma:itʰili: vibʰa:gəkə gəe:rə sa:"va:igʱa:nikə ka:ʃəkə viro:ḍʰəme: čuru kəe:lə cʰələ, le:lə ənuɕ"sa: a:məntɾiṭə əcʰi□

ənuɕ"sa: nimnə ko:ti səbʰəme: a:məntɾiṭə əcʰi:

□) pʰe:lo:

□)mu:lə puraska:rə [co.in](http://www.videha.co.in)

□)ba:lə-sa:hitjə

□)juva: puraska:rə a:

□) ənuva:ḍə puraska:rə□

puraska:rəkə səbʰə kra:ite:rija: sa:hitjə əka:de:mi:, ḍilli:kə səma:na:ntərə puraska:rəkə səmakṣə rəḥəṭə, je: e:hi li"ka sahitya-akademi.gov.in pərə upələbḍʰə əcʰi□ əpənə ənuɕ"sa: editorial.staff.videha@gmail.com pərə pəṭʰa:u□

gəje:ndrə tʰa:kurə

"viki:pi:dija:"me: ma:itʰili:kəba:ḍə ma:itʰili: "gu:gələ tɾa:nsələ:ṭə"me: se:ho:.. əgila: ləkṣjə "əme:ʃənə əle:ksa:"

gu:gələ tɾa:nsələ:ṭə

gu:gələ tɾa:nsələ:ṭəkə li"ka

<https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate>

gu:gələ tɾa:nsələ:ṭəkə:" a:rə puṣṭə kərəba:kə kʰəgəṭa: cʰa:i t̪əi le:lə əgila: ka:ʃə əṭʰa: rəḥələ cʰi:.

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

<https://translate.google.com/about/contribute/>

pra:rəmbʰə:

wiki:pi:dija: □□ pʰərəbəri: □□□□ liʰkə

<https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false>
(ma:iṭʰili: d̥e:vəna:gəri:)

<https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false>
(ma:iṭʰili: t̥irəhuṭa:)

<https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false>
(ma:iṭʰili: bre:lə)

gu:gələ t̥ransələ:tə □□ ju:nə □□□□kə liʰkə

<https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/>

gu:gələ t̥ra:"sələ:ɕənə t̥u:ləme:

"biḥa:ri:" bʰa:ʃa:kə bəḍəla:me: ma:iṭʰili: le:lə ələgə t̥ra:"sələ:ɕənə t̥u:lə bəne:ba:kə a:ve:d̥ənə vid̥e:həkə
səḍəs̥jəgəṇə d̥va:ra: d̥e:lə ge:lə əch̥i □ əpənə jo:gəḍa:nə gu:gələ t̥ra:"sələ:tə le:lə kəru:,

a: kəe:lə səmpa:d̥ənə bəḍələba: ka:lə ka:rəṇə me: (ə"gre:ji:me:) "biḥa:ri:" na:mna: ko:na: bʰa:ʃa: na:i
he:ba:kə ɕəɕa: kəru: □ a:i liʰkəpərə ənuva:d̥ə kəru:; gu:gələ e:ka:u"t̥əs" lə □ gə inə ke:la:kə ba:d̥ə □

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh> (links closed)

wiki:pi:dija: ma:iṭʰili: liʰkə

vid̥e:hə (pəṭrika:) <https://mai.wikipedia.org/s/kgv>

inṭərəne:t̥əkə s̥n̥sa:rəme: ma:iṭʰili: bʰa:ʃa: <https://mai.wikipedia.org/s/s6h>

bʰa:ləsərikə ga:c̥hə <https://mai.wikipedia.org/s/ipm>

vid̥e:hə <https://mai.wikipedia.org/s/ie1>

vid̥e:həkə pʰe:səbukə bʰərsənə <https://mai.wikipedia.org/s/iu1>

vid̥e:hə səmma:nə <https://mai.wikipedia.org/s/jc2>

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vide:hə a:rka:ib'hə <https://mai.wikipedia.org/s/jc0>

vide:hə mi:t'hila: rətnə <https://mai.wikipedia.org/s/jc3>

vide:hə mi:t'hila:kə k'h'o:ʒə <https://mai.wikipedia.org/s/jc4>

vide:hə su:cəna: s'pərkə ənve:ʒəŋə <https://mai.wikipedia.org/s/jc5>

ɕruʈi prəkə:ɕənə <https://mai.wikipedia.org/s/iu7>

ənəcinɦa:rə a:k'hərə <https://mai.wikipedia.org/s/ion>

ma:it'hili: gəʒələ <https://mai.wikipedia.org/s/idz>

ma:it'hili: bə:lə gəʒələ <https://mai.wikipedia.org/s/iex>

ma:it'hili: b'həkti gəʒələ <https://mai.wikipedia.org/s/if1>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>

<http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

ə'ʈimə pɑ:'cu: sa:itə viki: ma:it'hili: pro:ʒe:ktəkə ə'hi e:hi li'kə səb'hə pərə ʒa: kəʒə pro:ʒe:ktəke:' a:ga:' bə'ɦa:u: (links closed)

əme:ʒənə əle:ksa: ma:it'hili: (ci:gh'rə....)

"viki:pi:dija:"me: ma:it'hili:kəba:ɖə ma:it'hili: "gu:gələ ʈra:nsəle:ʈə"me: se:ɦo:... əgila: ləkʂə "əme:ʒənə əle:ksa:"

vide:həkə ʈe:sərə ə'kəme: (□□ p'hərabəri: □□□□) ʒe: k'hucək'həbəri: pɑ:ʈ'həkə lo:kənike:' ma:it'hili: viki:pi:dija:kə səmbənd'həme: ɖe:lə ge:lə c'hələ ʈəkərə suk'həɖə pəriŋəʈi kəe:kə sa:lə pəɦine: b'h'e:ʈələ c'hələ

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

ma:it̪hili: gu:gələ t̪ra:nsəle:təkə səmbənd̪həme: vid̪e:həkə p̪h̪e:səbukə p̪ɹ̪st̪həpərə □□□□ me: d̪e:lə ge:lə t̪əkərə suk̪h̪əḍə pəriṇaṭi □□ māi: □□□□ ke:n̪ b̪h̪e:t̪ələ□

ma:it̪hili: əme:jənə əle:ksa:kə se:ho: a:rəmb̪h̪ə ɕi:g̪h̪re: h̪əe:t̪ə□

(liṇkə-skri:nəciṭrə ni:ca:n̪ d̪e:lə ja: rəhələ əch̪i□)

<https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA2#v=onepage&q&f=false>

<https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/>

o:hi səməjəme: vid̪e:hə səmpa:d̪əkə mən̪d̪ələme: i: lo:kəni rəhəṭ̪hi: səhə-səmpa:d̪əkə: ume:ɕə m̪d̪ələ □
səhə:jəkə səmpa:d̪əkə: ɕivə kuma:rə j̪h̪a: a: munna:ji: (məno:jə kuma:rə kərn̪ə) □ b̪h̪a:ʂa: səmpa:d̪ənə:
na:ge:nd̪rə kuma:rə j̪h̪a: a: pən̪ji:ka:rə vid̪ja:nənd̪ə j̪h̪a: □ kəla:-səmpa:d̪ənə: vəni:t̪a: kuma:ri: a: rəɕmi
re:k̪h̪a: sin̪h̪a: □ səmpa:d̪əkə-ɕo:ḍ̪h̪ə-ənve:ʂən̪ə: d̪ə□. j̪əja: vərma: a: d̪ə□. ra:ji:və kuma:rə bərma: □
səmpa:d̪əkə: na:t̪əkə-r̪ṅgəm̪cə-cələciṭrə: be:cənə t̪h̪a:kurə□ səmpa:d̪əkə su:cənə:-səmpərkə-səma:d̪ə:
pu:nəmə m̪d̪ələ ə prij̪ka: j̪h̪a: □ səmpa:d̪əkə ənuva:d̪ə vib̪h̪a:gə: vini:t̪ə ut̪pələ □ spəʂt̪ə əch̪i je:
"səmpa:d̪əkə ənuva:d̪ə vib̪h̪a:gə" vini:t̪ə ut̪pələ (a:bə əsiste:n̪t̪ə pro:p̪h̪e:sərə, a:i:a:i.e:mə.si:. jəm̪mu:) kə
viɕe:ʂə səhəjo:gə rəhələ, a:ɕi:ʂə ənəciṇ̪h̪a:rə səmpa:d̪əkə mən̪d̪ələ me: nəhijo: rəhələ: ut̪t̪ərə ko:no:
səmpa:d̪əkəs̪ kəmə ka:jə na:i kəra:it̪ə ɕh̪əṭ̪hi□ ma:it̪hili:□kə pa:t̪h̪əkə vərgə se:ho: əpənə jəṭ̪h̪a:ɕəkti
jo:gəḍ̪a:nə d̪e:ləni□

<https://books.google.co.in/books?id=zmIugppjOKY&lpg=PA1&pg=PA600#v=onepage&q&f=false>

<https://books.google.co.in/books?id=-U04e5FfnTEC&lpg=PA1&pg=PA405#v=onepage&q&f=false>

gu:gələ t̪ra:nsəle:t̪əkə:n̪ a:rə puʂt̪ə kərəba:kə k̪h̪əgəṭ̪a: ɕh̪a:i t̪əi le:lə əgila: ka:jə əṭ̪h̪a: rəhələ ɕh̪i::

<https://translate.google.com/about/contribute/>

gu:gələ t̪ra:nsəle:t̪ə ka:rjəkrəmə d̪e:k̪h̪u:

<https://youtu.be/nP-nMZpLM1A>

Google Translate:04:45to06:25 (24 new languages at 06:00)

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

Detailed Description

Tune in to find out about how we're furthering our mission to organize the world's information and make it universally accessible and useful. To watch this keynote with American Sign Language (ASL) interpretation, please click here: <https://youtu.be/PeUXBvRExic>

0:00 Opening Film

1:47 Introduction, Sundar Pichai

6:21 Knowledge

15:45 Knowledge&Search

27:15 Skin Tone Equity

32:00 Computing

33:08 Assistant

43:34 Computing: AI Test Kitchen

53:08 Safer with Google

1:04:38 Safer Way to Search

1:11:20 Android: Opening

1:45:45 Android: Wear OS&Tablet

1:25:32 Android: Better Together

1:31:22 Hardware: Opening

1:33:22 Hardware: Pixel Phone&Buds

1:45:44 Hardware: Ambient&Beyond the Phone

1:54:32 Augmented Reality&Close

अपेक्षा मन्त्रव्यवस्था editorial.staff.videha@gmail.com परा परतः

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

vide:hə:ma:it̪hili: sa:hit̪ə a:ndo:lənə: ma:nuʃi:mihə s̪n̪sk̪ɪta:m: VIDEHA: AN IDEA FACTORY

(c)□□□□-□□□□. sərva:ɖhika:rə le:kʰəka:ɖhi:nə a: ʃəʈə le:kʰəkəkə na:mə na:i əchi ʈəʈə s̪n̪pa:ɖəkə:ɖhi:nə vide:hə- prəʈhəmə ma:it̪hili: pa:kʃikə i:-pəʈrika: ISSN 2229-547X VIDEHA sampa:ɖəkə: gəje:ndrə ʈhə:kurə səhə-sampa:ɖəkə: də ume:ɔ m̪d̪ələ səhə:jəkə sampa:ɖəkə: ra:mə vila:sə sa:hu, nəndə vila:sə ra:jə, səndi:pə kuma:rə sa:p̪hi: a: munna:ji: (mənə:ʃə kuma:rə kər̪nə) sampa:ɖəkə- na:ʈəkə-r̪gəm̪cə-cələcit̪rə- be:cənə ʈhə:kurə sampa:ɖəkə- su:cənə- səmpərkə-səma:ɖə- pu:nəmə m̪d̪ələ sampa:ɖəkə -st̪ri: ko:na:- ira: məllikə

rəcənə:ka:rə əpənə ma:ulikə a: əprəkə:ɕit̪ə rəcənə: (ʃəkərə ma:ulikəʈa:kə s̪n̪pu:r̪nə ut̪tərd̪a:jiʈvə le:kʰəkə gəŋəkə məɖh̪ə ʈhən̪hi) editorial.staff.videha@gmail.com ke:" me:lə əʈa:icəme:ŋʈəkə ru:pəme:" .doc, .docx, .rtf va: .txt p̪hə rme:ʈəme: pəʈhə: səka:i ʈhəʈhi e:ʈə prəkə:ɕit̪ə rəcənə: səb̪həkə kəpi:ra:it̪ə le:kʰəkə/s̪n̪grəhəkərt̪ta: lo:kən̪ikə ləgəme: rəhəʈən̪hi, 'vide:hə' prəʈhəmə ma:it̪hili: pa:kʃikə i: pəʈrika: ma:ʈrə e:kə rəʈhəmə prəkə:cənəkə/ priʈtə-ve:bə a:rka:ivəkə/ a:rka:ivəkə ənuva:ɖəkə a: a:rka:ivəkə i:-prəkə:cənə/ priʈtə-prəkə:cənəkə əɖh̪ika:rə a:i i:-pəʈrika:ke:" ʈhə:i, a: se: h̪a:ni-lə:b̪hə rəhiʈə a:ɖh̪a:rəpərə ʈhə:i a: ʈa:i" a:i le:lə ko:no: rə ʃəʈi:kə/ pa:riçrəmiəkə prə:vəɖh̪a:nə na:i ʈhə:i ʈe:" rə ʃəʈi:kə/ pa:riçrəmiəkə ic̪h̪ukə vide:həs̪ na:i ʃuʈəʈhi, se: a:grəhə rəcənə:kə s̪n̪gə rəcənə:ka:rə əpənə s̪n̪k̪ɪpt̪ə pəricəʃə a: əpənə ska:inə kə:lə ge:lə p̪h̪o:ʈo: pəʈh̪e:ʈa:hə, se: a:ɕa: kəra:it̪ə ʈhi: rəcənə:kə əʈtəme: ʈa:ipə rəhəʃə, ʃe: i: rəcənə: ma:ulikə əchi, a: pəhilə prəkə:cənəkə h̪e:ʈu vide:hə (pa:kʃikə) i: pəʈrika:ke:" ɖe:lə ʃa: rəhələ əchi me:lə prə:pt̪ə ho:jəba:kə ba:ɖə ʃəʈh̪a:s̪n̪b̪h̪əvə ɕi:gh̪rə (sa:ʈə ɖinəkə b̪hi:ʈərə) e:kə rə prəkə:cənəkə əʈkəkə su:cənə: ɖe:lə ʃa:ʃəʈə e:hi i: pəʈrika:ke:" ɕri:məʈi lək̪ʃmi: ʈhə:kurə ɖva:ra: ma:səkə a: ʈiʈh̪ike:" i: prəkə:ɕit̪ə kə:lə ʃa:it̪ə əchi

(c) □□□□-□□□□ sərva:ɖhika:rə surək̪ʃit̪ə vide:həme: prəkə:ɕit̪ə səb̪h̪əʈa: rəcənə: a: a:rka:ivəkə sərva:ɖhika:rə rəcənə:ka:rə a: s̪n̪grəhəkərt̪ta:kə ləgəme: ʈhən̪hi b̪h̪a:ləsərikə ga:ʈh̪ə ʃe: sənə s̪n̪ ʃa:hu:sit̪i:ʃəpərə ʈhələ http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html, <http://www.geocities.com/ggajendra> a:ɖi liʈkəpərə a: ək̪h̪əno: ʃula:i kə po:st̪ə <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (kiç̪u ɖinə le:lə <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> liʈkəpərə, sro:ʈə wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> b̪h̪a:ləsərikə ga:ʈh̪ə-prəʈhəmə ma:it̪hili: bləgə / ma:it̪hili: bləgəkə e:gri:ge:ʈərə) ke:rə ru:pəme: iŋt̪ərone:ʈəpərə ma:it̪hili:kə prə:ci:nəʈəmə upəst̪h̪it̪əkə ru:pəme: viɖjəma:nə əchi i: ma:it̪hili:kə pəhilə iŋt̪ərone:ʈə pəʈrika: ʈh̪ikə ʃəkərə na:mə ba:ɖəme: ʃə ʃəh̪əvəri: s̪n̪ "vide:hə" pəɖəla:i iŋt̪ərone:ʈəpərə ma:it̪hili:kə prəʈhəmə upəst̪h̪it̪ikə ʃa:ʈra: vide:hə- prəʈhəmə ma:it̪hili: pa:kʃikə i: pəʈrika: ɖh̪əri pəhu̪cələ əchi, ʃe: <http://www.videha.co.in/> pərə i: prəkə:ɕit̪ə ho:it̪ə əchi a:bə

बिदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

वि दे ह विदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका Videha: Ist Maithili Fortnightly eJournal विदेह: अथय
मैथिली पाक्षिक अ पत्रिका विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन: यावन्मयिह संस्कृताम् 'विदेह' ३४८ म अंक १५ जून २०२२ (वर्ष १५ मास १७४ अंक ३४८)

“bʰa:ləsərikə ga:cʰə” ja:ləvɪttə 'vide:hə' i:-pətrika:kə prəvəkta:kə sʰgə ma:itʰili: bʰa:ʃa:kə ja:ləvɪttəkə
e:grige:tərakə ru:pame: prajuktə bʰə rəhələ əcʰi vide:hə i:-pətrika: ISSN 2229-547X VIDEHA

विदेह: मैथिली साहित्य आन्दोलन VIDEHA: An Idea Factory

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA: Maithili Literature Movement